

**НАРЕДБА № 8 ОТ 3 АПРИЛ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА
ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО
МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ
ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007
- 2013 Г.**

Издадена от Министерството на земеделието и продоволствието

*Обн. ДВ. бр.41 от 22 Април 2008г., изм. ДВ. бр.106 от 12 Декември 2008г.,
изм. ДВ. бр.9 от 2 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.37 от 18 Май 2010г., изм. ДВ. бр.45
от 15 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.55 от 20 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.75 от 24
Септември 2010г., изм. ДВ. бр.18 от 1 Март 2011г., изм. ДВ. бр.67 от 30 Август
2011г., изм. ДВ. бр.89 от 11 Ноември 2011г., изм. ДВ. бр.99 от 16 Декември 2011г.,
изм. и доп. ДВ. бр.28 от 6 Април 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г.,
изм. и доп. ДВ. бр.72 от 16 Август 2013г., изм. и доп. ДВ, бр. 61 от 25.07.2014г.*

**Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С наредбата се уреждат условията и редът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на проекти по мярка "Модернизиране на земеделските стопанства" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ПРСР), подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Чл. 2. (1) Мярката "Модернизиране на земеделските стопанства" има за цел подобряване конкурентоспособността на земеделието в Република България чрез реструктуриране и развитие на наличните материални мощности в стопанствата и насърчаване въвеждането на нови технически решения.

(2) Подпомагат се дейности, които допринасят за постигането на целите на мярка "Модернизиране на земеделските стопанства":

1. подобряване цялостната дейност и конкурентоспособност на земеделските стопанства чрез модернизирането на производствените условия и въвеждането на нови процеси и технологии, допринасящи за производството на качествени земеделски продукти;

2. подобряване опазването на околната среда;

3. спазване стандартите на Общността и подобряване на условията в земеделските стопанства по отношение сигурността и безопасните условия на труд, хигиената и хуманното отношение към животните.

**Глава втора.
УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ**

**Раздел I.
Обхват на дейностите**

Чл. 3. По мярката се подпомагат кандидати, чиито проекти водят до подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство чрез:

1. внедряване на нови продукти, процеси и технологии и подобряване на наличните производствени материални и/или нематериални активи, и/или

2. подобряване на сътрудничеството с производителите и преработвателите на земеделски продукти, и/или
3. опазване на околната среда, включително с намаляване на вредните емисии и отпадъци, и/или
4. увеличаване използването на възобновяеми природни ресурси и подобряване на ефективността на използваните при производството суровини, и/или
5. подобряване условията на труд, и/или
6. подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство, и/или
7. подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти, и/или
8. подобряване на възможностите за производство, преработка и маркетинг на биологични земеделски продукти.

Чл. 4. (1) Финансова помощ се отпуска на:

1. земеделски производители за инвестиции в техните стопанства, свързани с една или няколко от дейностите по производство, съхранение или преработка само на собствени земеделски продукти, както и подготовка на продукцията за продажба;

2. признати организации на производители за инвестиции, които са от полза на цялата организация на производители и са свързани с една или няколко от основните земеделски дейности по производство и/или съхранение на земеделски продукти, произведени от техните членове, както и подготовка на продукцията за продажба.

(2) Непреработените земеделски продукти по ал. 1 могат да бъдат само продукти, включени в приложение № 1, с изключение на тютюн, риба и аквакултури.

(3) Преработените крайни продукти, предназначени за продажба в резултат на дейностите по ал. 1, могат да бъдат само продукти, включени в приложение № 2, с изключение на тютюн, зехтин, риба и рибни продукти.

(4) Финансова помощ се отпуска само в случай, че продуктите в приложения № 1 и № 2 са в обхвата на приложение № I по член 32 от Договора за създаване на Европейската общност.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Финансова помощ за инвестиции на земеделски производители за преработка на земеделска продукция съгласно ал. 1, т. 1 не се отпуска в случай, че над 50 % от дохода на земеделския производител за предходната година е от преработка на земеделски суровини, включително от получена публична финансова помощ, директно свързана с преработката на земеделски суровини.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

(7) Не се финансират следните видове дейности:

1. дейностите по чл. 14(2) и 15 от Регламент (ЕО) № 2200/96 на Съвета от 28 октомври 1996 г. относно общата организация на пазара на плодове и зеленчуци (ОВ L 297, 21.11.1996 г. и Българско специално издание: глава 03, том 20);

2. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) допустимите дейности по чл. 1 на Наредба № 3 от 2008 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане и за плащане при реструктуриране и конверсия на винени лозя (ДВ, бр. 7 от 2008 г.) и дейностите по чл. 11 от Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета от 29 април 2008 г. относно общата организация на пазара на вино, за изменение на регламенти (ЕО) № 1493/1999, (ЕО) № 1782/2003, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 3/2008 и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 2392/86 и (ЕО) № 1439/1999 (ОВ L 148, 6.6.2008 г.), в т.ч. за създаването и презасаждането на винени лозя и за напоителни съоръжения и оборудване, необходими за отглеждането на винени лозя, включително системи за капково напояване, инсталации за дъждуване и малки помпени станции;

3. дейностите по чл. 13 (2) от Регламент (ЕИО) № 2075/92 на Съвета от 30 юни 1992 г. относно общата организация на пазара на суров тютюн (ОВ L 215, 30.7.1992 г., и Българско специално издание: глава 03, том 11);

4. дейностите по чл. 8 (1) от Регламент (ЕО) № 865/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. относно общата организация на пазара на маслиново масло и трапезни маслини и за изменение на Регламент (ЕИО) № 827/68 (ОВ L 161, 30.4.2004 г., и Българско специално издание: глава 03, том 58);

5. дейностите по чл. 6 от Регламент (ЕО) № 1952/2005 на Съвета от 23 ноември 2005 г. относно общата организация на пазара на хмел и за отмяна на Регламенти (ЕИО) № 1696/71, (ЕИО) № 1037/72, (ЕИО) № 879/73 и (ЕИО) 1981/82 ;

6. дейностите по чл. 114(1), 119 и 132 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 г. относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 (ОВ L 270, 21.10.2003 г., и Българско специално издание: глава 03, том 49) (Регламент на Съвета 1782/2003);

7. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 16.12.2011 г.) дейностите по чл. 2 от Регламент (ЕО) № 797/2004 на Съвета от 26 април 2004 г. относно мерките за подобряване на общите условия за производство и търговия с пчелни продукти (ОВ L 125, 28.4.2004 г., и Българско специално издание: глава 03, том 56), в т.ч. закупуването на кошери от кандидати, притежаващи по-малко от 150 пчелни семейства;

8. дейностите, предвидени в Регламент (ЕО) № 320/2006 на Съвета от 20 февруари 2006 г. за установяване на временна схема за реструктуриране на захарната индустрия в Общността и за изменение на Регламент (ЕО) № 1290/2005 относно финансиране на Общата селскостопанска политика (ОВ L 58, 28.2.2006 г., и Българско специално издание: глава 03, том 70).

Раздел II. Финансови условия

Чл. 5. (1) (Предишен текст на чл. 5 - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. и доп. ДВ , бр.61 от 2014г. влязла в сила от 25.07.2014г.) Финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства по ПРСР и съгласно **Решение № 167 на Министерския съвет от 2013 г. за даване на съгласие изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция, да обяви прием на заявления за подпомагане при условията на договаряне над бюджета по мерки от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. и изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури да предприеме необходимите действия по договаряне над бюджета по мерки от Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007 – 2013 г., изменено с решения на Министерския съвет № 736 от 2013 г., 309 и 517 от 2014 г.**

(2) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Финансова помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, за които бъде установена функционална несамостоятелност и/или изкуствено създаване на условия, необходими за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката.

Чл. 6. (1) Финансовата помощ за одобрени проекти до 31.12.2009 г. е в размер на:

1. 65 % от общите допустими разходи за млади фермери в необлагодетелствани райони;
2. 60 % от общите допустими разходи за земеделски производители в необлагодетелствани райони, които не са млади фермери;
3. 60 % от общите допустими разходи за млади фермери в обхвата на местата по националната екологична мрежа Натура 2000, но които са във от необлагодетелстваните райони;

4. 55 % от общите допустими разходи за млади фермери в райони, различни от необлагодетелстваните и извън обхвата на местата по националната екологична мрежа Натура 2000;

5. 50 % от общите допустими разходи за земеделски производители, които не отговарят на условията от т. 1 до т. 4 включително.

(2) Финансовата помощ за одобрени проекти след 01.01.2010 г. е в размер на:

1. 60 % от общите допустими разходи за млади фермери в необлагодетелствани райони и/или в обхвата на местата по националната екологична мрежа Натура 2000;

2. 50 % от общите допустими разходи за млади фермери в райони, различни от необлагодетелстваните и извън обхвата на местата по националната екологична мрежа Натура 2000;

3. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) 50 % от общите допустими разходи за земеделски производители в необлагодетелствани райони и/или в обхвата на местата по националната екологична мрежа Натура 2000;

4. 40 % от общите допустими разходи за земеделските производители, които не отговарят на условията от т. 1 до т. 3 включително.

(3) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 03.08.2009 г. и се прилага за проекти, подадени след тази дата и одобрени след 01.01.2010 г., предишна ал. 2а - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Финансовата помощ по ал. 2 се увеличава с 10 % за:

1. инвестиции, директно свързани с производството на мляко;

2. инвестиции в сгради и оборудване с цел подобряване на енергийната ефективност на земеделското стопанство на кандидата;

3. инвестиции, свързани с производството на биогаз посредством използване на органични отпадъци, получени от земеделската дейност на стопанството на кандидата или от местно производство;

4. инвестиции, свързани с производството на електричество или топлинна енергия посредством преработка на биомаса, вкл. строителство или обновяване на складове за биомаса (за посрещане на собствени енергийни нужди на земеделската дейност на кандидата);

5. инвестиции за създаване и/или презасаждане на бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия;

6. инвестиции на ниво стопанство във водоспестяващи технологии, вкл. съоръжения за съхранение на водата, и пречистване на отпадъчни води от производството.

(4) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) (*) Финансовата помощ по ал. 2 се увеличава с 10 % и за инвестиции, свързани с прилагането на Директива 91/676/ЕИО.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Млади фермери по смисъла на ал. 1 и 2 са физически лица и еднолични търговци на възраст от 18 навършени до 40 ненавършени години към датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Земеделски производители в необлагодетелствани райони по смисъла на ал. 1 и 2 са лица, за които са изпълнени едновременно следните условия:

1. дейностите, които се финансират, се намират в населено място, чието землище попада в необлагодетелстван район;

2. най-малко 75 % от обработваната от кандидата земя се намира в необлагодетелстван район.

(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Земеделски производители в местата по националната екологична мрежа Натура 2000 по смисъла на ал. 1 и 2 са лица, за които са изпълнени следните условия:

1. дейностите, които се подпомагат, се намират в местата по националната екологична

мрежа Натура 2000, и/или

2. движимите активи, които се подпомагат, се използват за дейности в местата по националната екологична мрежа Натура 2000.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 22.12.2009 г. и се прилага за проекти, подадени след тази дата, предишна ал. 6 - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) За инвестиции, включени в приложение № 3, свързани с прилагане на Директива на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (91/676/ЕИО) (ОВ L 375, 31.12.1991 г., и Българско специално издание: глава 15, том 02) (Директива 91/676/ЕИО), финансовата помощ е в размер на 75 % от общите допустими разходи за проекти, одобрени за подпомагане до 31.XII.2010 г.

(9) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 22.12.2009 г. и се прилага за проекти, подадени след тази дата, предишна ал. 6а - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Не подлежат на финансиране инвестиции, включени в приложение № 3, които са извършени по-късно от 11.X.2009 г., когато за тях са изпълнени едновременно следните условия:

1. инвестициите са разположени на територията на нитратно уязвими зони съгласно приложение № 4 и/или се използват основно за дейности в такива зони;

2. инвестициите са директно свързани с изпълнението на задължителните изисквания съгласно Програмата за ограничаване и ликвидиране на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвимите зони (одобрена със Заповед № РД-750 от 2006 г. на министъра на земеделието и храните и Заповед № РД 09-894 от 2006 г. на министъра на околната среда и водите и променена със Заповед № РД-09-765 от 2009 г. на министъра на земеделието и храните и Заповед № РД-642 от 2009 г. на министъра на околната среда и водите).

(10) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 22.12.2009 г. и се прилага за проекти, подадени след тази дата, предишна ал. 6б, изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Алинея 9 не се прилага за:

1. инвестиции, които са директно свързани с изпълнението на задължителните изисквания за капацитета на съоръженията за съхранение на оборския тор в земеделското стопанство съгласно Програмата за ограничаване и ликвидиране на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвимите зони;

2. млади фермери, получаващи подкрепа по мярка "Създаване на стопанства на млади фермери" от ПРСР.

(11) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 22.12.2009 г. и се прилага за проекти, подадени след тази дата, предишна ал. 6в, изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Финансовата помощ по ал. 8 се увеличава с 10 % считано от 1.I.2010 г.

(12) (предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) В случай че на кандидата е отпусната финансова помощ в по-голям размер при условията на ал. 1, т. 1, 2 или 3 или ал. 2, т. 1, 2 или 3 и в зависимост от основанието за неговото получаване, той се задължава да поддържа съответствие с условията по ал. 6 или 7 за период 5 г. след датата на сключване на договор за отпускане на финансова помощ по реда на тази наредба.

(13) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Разликата между пълния размер на одобрените разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата.

(14) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

(15) (Предишна ал. 10, изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) В случай че размерът на финансовата помощ за един проект включва едновременно процентни съотношения по ал. 1 и 8 или ал. 2 и 8, размерът на финансовата помощ за разходите по чл. 26, ал. 1, т. 12 и за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост се определя съгласно съответното процентно съотношение по ал. 1 или 2.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Финансова помощ не се предоставя по реда на тази наредба, при условие че за същата инвестиция кандидатът е получил

публична финансова помощ от националния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз.

Чл. 8. (1) Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 3500 евро.

(2) Максималният размер на общите допустими разходи за целия период на прилагане на ПРСР за един кандидат е левовата равностойност на 1 500 000 евро.

(3) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Максималният размер на общите допустими разходи за периода на прилагане на ПРСР (2007 - 2013) не трябва да надвишава размера по ал. 2 за кандидатите и/или ползвателите, които са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП).

Чл. 9. (1) (Предишен текст на чл. 9 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Всеки ползвател може да кандидатства за помощ по нов проект след окончателно плащане или отказ за извършване на такова плащане на финансовата помощ за предишен проект във всеки един от следните случаи:

1. (отм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

2. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) предишният проект е одобрен за финансиране по реда на Наредба № 14 от 2001 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за инвестиции в земеделски стопанства по Специалната предприемаческа програма на Европейския съюз за развитие на земеделието и селските райони в Република България (САПАРД) (ДВ, бр. 50 от 2001 г.) (Наредба № 14 от 2001 г.) и той е за същия тип инвестиции, изцяло или частично, като проекта, за който се кандидатства.

(2) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г.) Ползвателят може да кандидатства с нов проект за инвестиции по Европейски план за икономическо възстановяване или гарантиран бюджет по чл. 25, ал. 1 преди окончателно плащане или отказ за извършване на такова плащане на финансовата помощ за предишен проект.

(3) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г.) За инвестиция от същия тип по ал. 1, т. 2 се счита изграждането, реконструкцията или придобиването на дълготраен актив, който е идентичен на този, за чието подпомагане се кандидатства по реда на тази наредба, в т.ч. по вид, марка и модел. В случай, че идентичността не може да бъде определена еднозначно, Разплащателната агенция (РА) преценява кои характеристики на актива да вземе предвид с оглед избягване на двойно финансиране по реда на настоящата наредба и Наредба № 14 от 2001 г.

Чл. 10. (1) Плащанията по проект могат да бъдат авансово, междинно и окончателно.

(2) Авансово плащане и/или междинно плащане се извършват, при условие че са предвидени в договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 11. (1) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Авансовото плащане е в размер до 50 на сто от стойността на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) Авансово плащане се допуска, при условие че неговият размер надвишава левовата равностойност на 1500 евро.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Авансово плащане може да бъде заявено не по-късно от шест месеца от датата на сключване на договора за отпускане на финансовата помощ.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) В случаите на авансово плащане се изисква банкова гаранция в полза на РА в размер 110 % от стойността на авансовото плащане или договор за поръчителство, с който най-малко двама поръчители, всеки от които се задължава пред кредитора РА да отговаря за изпълнението на задължението по авансовото плащане на длъжника - ползвател на помощта, в размер 110 % от стойността на авансовото плащане.

(5) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Поръчителят по ал. 4 трябва да отговаря на следните условия:

1. да е юридическо лице - търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2 от Търговския закон и да е вписан в търговския регистър;

2. да е регистриран и да извършва търговска дейност най-малко 3 години преди датата на подаване на заявката за авансово плащане;

3. да няма изискуеми задължения към Държавен фонд "Земеделие";

4. да няма изискуеми публични задължения към държавата;

5. да не е в открито производство по несъстоятелност и да не е обявен в несъстоятелност;

6. да не е в производство по ликвидация;

7. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 16.12.2011 г.) 25 % от размера на собствения му капитал, отразен във финансовите отчети от последната приключена финансова година и/или последното приключило тримесечие, преди подаване на заявката за авансово плащане да е равен или по-голям от 110 % от стойността на искания аванс;

8. 20 % от размера на приходите му от продажби за последната финансова година да е по-голям или равен на 110 % от стойността на искания аванс.

(6) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) При изчисляването на размера на собствения капитал по ал. 5, т. 7 РА изключва поетите задбалансови и условни задължения на поръчителя, като в тях не се включват обезпечения по кредити и по други задължения, които са отразени в баланса.

(7) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) В случаите, когато едно лице е поръчител на повече от един ползвател по ПРСР, поръчителят трябва да отговаря на условията по ал. 5 и 6 за всеки договор за поръчителство.

(8) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Разплащателната агенция не сключва договор за поръчителство с лице, за което установи, че не може да изпълни задължението по авансовото плащане на длъжника - ползвател на помощта, в размер 110 % от стойността на авансовото плащане.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., предишна ал. 5, изм. и доп. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Срокът на валидност на банковата гаранция по ал. 4, или срокът на задължението по договора за поръчителство по ал. 4 трябва да покрива срока на договора за отпускане на финансовата помощ, удължен с шест месеца.

(10) (Предишна ал. 6, изм. и доп. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Банковата гаранция по ал. 4 се освобождава или договорът за поръчителство по ал. 4 се прекратява, когато РА установи, че сумата на одобрените за плащане разходи, съответстваща на финансовата помощ, свързана с инвестицията, надхвърля сумата на аванса.

Чл. 12. (1) Междинно плащане е допустимо не повече от един път за периода на изпълнение на проекта.

(2) Междинното плащане е допустимо за одобрена обособена част от инвестицията, при условие че неговият размер надвишава левовата равностойност на 3000 евро.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Междинно плащане може да бъде заявено не по-късно от четири месеца преди изтичане на крайния срок за извършване на инвестицията по договора за отпускане на финансова помощ.

Раздел III.

Изисквания към кандидатите

Чл. 13. (1) За подпомагане могат да кандидатстват:

1. земеделски производители;

2. признати организации на земеделски производители.

(2) Земеделските производители по ал. 1, т. 1 трябва да отговарят на следните условия:

1. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) да са регистрирани като земеделски производители по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители (ДВ, бр. 10 от 1999 г.) (Наредба № 3 от 1999 г.);

2. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) икономическият размер на земеделското стопанство на кандидата да бъде поне 1 икономическа единица (ИЕ);

3. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., в сила от 25.08.2010 г.) (*) да използват земеделски площи с размер не по-малък от 1 ха или 0,5 ха за трайни насаждения и/или лозя, с изключение на кандидатите, които са били одобрени за подпомагане по мярка "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране" от ПРСР и кандидатите, подали заявление за подпомагане за инвестиции изцяло в сектори птицевъдство и/или свиневъдство;

4. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) юридическите лица да са получили минимум 50 % от общия доход за предходната година от земеделски дейности, преработка на земеделска продукция и/или услуги, директно свързани със земеделски дейности, включително от получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности и услуги;

5. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) юридическите лица да са регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията или да са държавни предприятия, включително създадени по Закона за Селскостопанската академия;

6. едноличните търговци и юридическите лица - търговци, да са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията;

7. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) юридическите лица да са функционирали най-малко 6 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане и да имат за предходната финансова година минимум левовата равностойност на 3500 евро доход от земеделски дейности, преработка на земеделска продукция и/или услуги, директно свързани със земеделски дейности, включително от получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности и услуги.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Минималният икономически размер на земеделското стопанство по ал. 2, т. 2 се доказва, както следва:

1. в случай, че при изчисляване на минималния икономически размер са включени земеделски култури, с изключение на култивирани гъби:

а) с регистрация в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и декларация по образец за видовете култури, засадени от кандидата или с намерения за засаждане през текущата стопанска година, в случаите по чл. 20, ал. 2 и чл. 23, ал. 1, т. 1;

б) (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) с документ за собственост или ползване на земята или споразумение за размяна на парцели (доброволна комасация), която участва при изчисляването му, и декларация по образец за изчисление на минималния икономически размер на стопанството във всички случаи извън буква "а";

2. в случай, че при изчисляване на минималния икономически размер са включени животни и култивирани гъби - с анкетните формуляри от анкетна карта/анкетни карти на земеделския производител по реда на Наредба № 3 от 1999 г.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Минималният размер на земеделските площи по ал. 2, т. 3 се доказва с документ за собственост или ползване на земята или споразумение за размяна на парцели (доброволна комасация), а в случаите по чл. 20 и чл. 23, ал. 1, т. 1 - с регистрацията в ИСАК и декларация по образец за видовете култури, засадени от кандидата или с намерения за засаждане през текущата стопанска година.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Документът за ползване или споразумението за размяна на парцели (доброволна

комасация) по ал. 3, т. 1, буква "б" и ал. 4 трябва да бъдат в сила не по-малко от 5 г. след датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(6) Лицата по ал. 1 се подпомагат, при условие че:

1. нямат изискуеми задължения към ДФ "Земеделие";
2. нямат изискуеми публични задължения към държавата;
3. не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност;
4. не са в производство по ликвидация.

(7) Изискванията по ал. 6, т. 3 и 4 се отнасят за еднолични търговци и юридическите лица - търговци.

(8) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ в случай, че кандидатът/ползвателят на помощта или негов законен или упълномощен представител попадат в някоя от категориите, определени в чл. 106, параграф 1, чл. 107, параграф 1 и чл. 109, параграф 2, буква "а" от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.).

(9) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Не са допустими за подпомагане кандидати/ползватели на помощта:

1. при които кандидатът/ползвателят на помощта - физическо лице, или представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемашо публична длъжност в Управляващия орган или РА, което е участвало при одобряването на заявлението за подпомагане;

2. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

(10) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Липсата на обстоятелствата по ал. 8 и 9 се доказва от кандидата/ползвателя на помощта:

1. с декларация към момента на кандидатстване;

2. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи, за обстоятелствата, за които такива документи се издават, и с декларация за всички останали обстоятелства, включително и за обстоятелствата по чл. 23 от Закона за търговския регистър, в срок от 15 работни дни от датата на получаване на уведомително писмо от РА за представянето им.

(11) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Финансова помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 ЗМСП и за които се установи, че са учредени или преобразувани с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката по ПРСР за усвояване на средства над максималния размер съгласно чл. 8, ал. 2.

Раздел IV.

Изисквания към проектите

Чл. 14. Подпомагат се дейности по проекти, които се осъществяват на територията на Република България.

Чл. 15. (1) Не се предоставя финансова помощ за проекти, включващи инвестиции, които

не отговарят на разпоредбите на Закона за опазване на околната среда и Закона за водите.

(2) Не се предоставя финансова помощ за проекти, включващи инвестиции в местата по националната екологична мрежа Natura 2000, когато тези инвестиции не отговарят на изискванията на Закона за биологичното разнообразие и съответните подзаконовни нормативни актове за неговото прилагане, както и предвидените ограничения в заповедите за определянето на тези места и плановете за управлението им.

Чл. 16. (1) Кандидатите представят бизнесплан по образец съгласно приложение № 5 с подробно описание на планираните инвестиции и дейности за период не по-малък от 5 г., а в случаите на създаване на трайни насаждения или извършване на строително-монтажни работи - за 10-годишен период.

(2) Бизнеспланът по ал. 1 трябва да показва значително подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство на кандидата или на земеделските стопанства на членовете на организациите на производители чрез постигане на една или повече цели съгласно чл. 2, ал. 2 и чл. 3.

(3) При закупуване на техника за обработка на почвата и прибиране на реколтата в бизнесплана трябва да бъде посочен размерът на земята, за която техниката ще бъде използвана.

(4) Кандидатът по чл. 13, ал. 1, т. 1 и съответно членовете на организацията по чл. 13, ал. 1, т. 2 се задължават да обработват земя с размер не по-малък от посочения в ал. 3 за петгодишен период след датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

(5) Бизнеспланът трябва да доказва икономическа жизнеспособност на стопанството.

Чл. 17. (1) Проектите трябва да се изпълняват на имот - собственост на кандидата, или в случай на проекти, изпълнявани на имот, който не е собствен, кандидатът трябва да представи:

1. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) документ за ползване върху имота за срок не по-малък от шест години от датата на подаване на заявлението за подпомагане в случай на кандидатстване за разходи за:

а) закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за подобряване на производството и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква разрешение за строеж в съответствие със Закона за устройство на територията (ЗУТ);

б) създаване и/или презасаждане на трайни насаждения;

2. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) документ за учредено право на строеж върху имота за срок не по-малък от шест години от датата на подаване на заявлението за подпомагане в случай на кандидатстване за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж в съответствие със Закона за устройство на територията.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Изискването по ал. 1, т. 1, буква "а" не се отнася за случаите на кандидатстване за закупуване на техника за обработка на почвата и прибиране на реколтата, с изключение на техника за трайни насаждения, както и на други видове машини, в т.ч. специализирани транс портни средства, които:

1. не са трайно прикрепени към земята, сградите или помещенията;

2. поради своето естество или предназначение не се използват в затворени помещения.

(3) Когато в проекта се предвиждат строително-монтажни работи, кандидатът представя работен проект и/или архитектурно заснемане и/или разрешение за строеж в съответствие със Закона за устройство на територията.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Всички дейности и инвестиции по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само в случай, че са представени съответните лицензи, разрешения и/или регистрация.

Чл. 19. Когато организацията на общия пазар, включително чрез схеми за директно подпомагане, финансирани от Европейския земеделски фонд за гарантиране, налага ограничения

върху производството или върху подпомагането на Общността на равнището на отделния земеделски производител или отделното стопанство, инвестиции, които биха увеличили обема на производството отвъд тези ограничения, не се подкрепят.

Чл. 20. (1) Капацитетът на подпомаганата по мярката техника за обработка на почвата и прибиране на реколтата трябва да е в съответствие с размера на обработваната от кандидата земя. Кандидатът доказва съответствието с това изискване посредством бизнесплана и изискванията към него по чл. 16, ал. 3, 4 и 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Размерът на земята, съответстващ на капацитета на подпомаганата техника, се доказва от кандидата с обосновка в бизнесплана и се оценява посредством разработена от Министерството на земеделието и храните методика, утвърдена от министъра на земеделието и храните. Методиката се публикува на електронната страница на [ПРСР](#).

Чл. 21. (1) (Предишен текст на чл. 21, доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Проект, включващ инвестиции за напоителни съоръжения и оборудване, трябва да бъде придружен с документ за съгласуване със съответната териториална Басейнова дирекция на Министерството на околната среда и водите, която е отговорна за мониторинга и управлението на водния баланс в региона, в който ще се извършва инвестицията.

(2) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Когато само обособена част от проекта е свързана с инвестиции за напоителни съоръжения и оборудване, с териториалната Басейнова дирекция на Министерството на околната среда и водите се съгласува съответната обособена част.

Чл. 22. (1) Проектът за производство на биоенергия и/или за инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, използвани за производство на биоенергия, трябва да включва предпроектно проучване, съдържащо и оценка на въздействието на инвестицията върху околната среда.

(2) Проектът за производство на биоенергия може да бъде само за посрещане на енергийните нужди на земеделската дейност на кандидата.

(3) Условието по ал. 2 се счита за изпълнено, в случай че капацитетът на инсталацията за това производство не надхвърля енергийните потребности на земеделското стопанство.

(4) В случай на комбинирано топло- и електропроизводство капацитетът на инсталацията трябва да съответства на необходимата за дейностите на земеделското стопанство полезна топлоенергия.

(5) Анализ на изпълнението на условията по ал. 2, 3 и 4 се извършва в предпроектното проучване по ал. 1.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Когато се кандидатства за отпускане на финансова помощ за извършване на дейностите, посочени в чл. 4, ал. 1, с растителни продукти, размерът на земята/площта, от която се добиват тези продукти, се доказва по един от следните два начина:

1. с регистрацията на кандидатите по чл. 13, ал. 1, т. 1 и съответно членовете на организацията по чл. 13, ал. 1, т. 2 в ИСАК по реда на Наредба № 105 от 2006 г., когато те имат право на регистрация по реда на същата наредба;

2. с документи за собственост и/или ползване на земя и/или друг вид недвижими имоти, в случай че се кандидатства за отпускане на финансова помощ за инвестиции, свързани с трайни насаждения, или за инвестиции в оранжерии и гъбарници, както и във всички случаи извън тези по т. 1.

(2) Кандидатът по чл. 13, ал. 1, т. 1 и съответно членовете на организацията по чл. 13, ал. 1, т. 2 се задължават да обработват земя с размер не по-малък от посочения в ал. 1 за петгодишен период след датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 24. Не се подпомагат като самостоятелен проект дейностите за:

1. събаряне на стари сгради и производствени съоръжения;
2. инвестиции в нематериални активи за постигане съответствие с международно признати стандарти.

Чл. 25. (1) За насочване на инвестиционната помощ към кандидати, които имат най-голяма нужда от нея, и за минимизиране на риска от безполезна подкрепа се определят следните гарантирани бюджети:

1. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) най-малко 15 % от общия бюджет по мярката до 31.12.2013 г. се заделят за инвестиции за прилагане на Директива 91/676/ЕИО;

2. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) най-малко 15 % от общия бюджет по мярката, включително за инвестиции по т. 1, се заделят за приваждане на съществуващите земеделски стопанства от сектор "Мляко" в съответствие с изискванията на стандартите на Общността;

3. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) най-малко 15 % от общия бюджет по мярката, включително за инвестиции по т. 1, се заделят за приваждане на съществуващите земеделски стопанства от други животновъдни сектори извън сектор "Мляко" в съответствие с изискванията на стандартите на Общността;

4. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) най-малко 5 % от общия бюджет по мярката се заделят за инвестиции за специални съоръжения и механизация, сгради, друга недвижима собственост, включително трайни насаждения и съответно оборудване, необходими за преминаване на стопанството към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на (ЕИО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент на (ЕИО) № 2092/91 (ОВ, L 189, 20.07.2007 г. и Българско специално издание: стр. 1 - 23).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Изборът на проекти се извършва при спазване на гарантираните бюджетни нива по ал. 1 и при даване приоритет на:

1. кандидати, които са млади фермери, които са физически лица или еднолични търговци на възраст от 18 навършени до 40 ненавършени години към датата на подаване на заявлението за подпомагане или са одобрени кандидати по мярка "Създаване стопанства на млади фермери" от ПРСР;

2. кандидати, които са в селски район;

3. кандидати, които са в селски район, включен в Програмата за развитие на земеделието и селските райони в Странджа-Сакар и/или в Програмата за алтернативно земеделие в Родопите, и/или в Регионалната програма за Северозападна България;

4. кандидати, които не са получавали подкрепа от Общността за подобна инвестиция;

5. кандидати, които са признати организации на земеделски производители;

6. кандидати, които са тютюнопроизводители, регистрирани по Закона за тютюна и тютюневите изделия, за проекти с инвестиции, които не са свързани с производство и преработка на тютюн;

7. кандидати с проект, който се реализира на територията на някоя от следните области - Перник, Видин, Кърджали, Габрово или Смолян;

8. кандидати с проект, включващ инвестиционни разходи, насочени към иновации на ниво стопанство, пряко свързани с новите предизвикателства;

9. кандидати с проекти изцяло насочени към инвестиции в сектор "Животновъдство";

10. ползватели на финансова помощ по мярка "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране";

11. кандидати с проект в сектор "Плодове и зеленчуци";

12. кандидати земеделски производители със сертифицирано биологично производство;

13. кандидати земеделски производители с подадени заявления за подпомагане по мярка "Агроекологични плащания", подмярка "Биологично земеделие".

(3) Земеделски производители в селски район по смисъла на ал. 2, т. 2 са лица, за които най-малко 75 % от обработваната земя се намира в един или няколко селски района съгласно приложение № 6.

(4) Земеделски производители, отговарящи на ал. 2, т. 3, са лица, за които най-малко 75 % от обработваната земя се намира в един или повече селски района, включени в Програмата за развитие на земеделието и селските райони в Странджа - Сакар и/или в Програмата за алтернативно земеделие в Родопите, и/или в Регионалната програма за Северозападна България съгласно приложение № 7.

(5) Тежестта на приоритетите по ал. 2 се изчислява в съответствие с критерии за избор (оценка) на проекти съгласно приложение № 8.

(6) В случай че изпълнението на условията по ал. 2, т. 2 и/или ал. 2, т. 3 е станало основание за избор на кандидата пред други кандидати по реда на чл. 34, той се задължава да поддържа съответствие с условията по ал. 2, т. 2 и/или ал. 2, т. 3 в зависимост от основанията за този избор за период 5 г. след датата на сключване на договор за отпускане на финансова помощ по реда на тази наредба.

Раздел V. Допустими разходи

Чл. 26. (1) Допустими за финансова помощ са следните разходи, предназначени за постигане целите по чл. 2 и 3:

1. закупуване, строителство или обновяване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство на ниво стопанство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда, включително торосъбирателни площадки, складове за съхранение на биомаса, недвижими активи за третиране на отпадъчни води/утайки, съоръжения за съхранение на силаж;

2. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително за:

а) опазване компонентите на околната среда;

б) получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими за земеделските дейности на стопанството, чрез използването на биомаса;

в) подобряване на енергийната ефективност;

г) (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) съхранение и подготовка за продажба на земеделска продукция;

3. създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, включително:

а) трайни насаждения от десертни лозя;

б) медоносни дървесни видове за производство на мед;

в) други бързорастящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия;

4. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) инвестиции, включително закупувани чрез финансов лизинг, за достигане съответствие със стандарти на Общността съгласно приложение № 9. В случай на инвестиции, предприети от млади фермери, получаващи подкрепа при условията, определени по мярка 112 "Създаване на стопанства на млади фермери", подкрепа ще бъде предоставяна и за инвестиции за постигане изискванията на съществуващи стандарти на Общността, когато тези инвестиции са включени в

одобрения бизнес план по мярка 112 "Създаване на стопанства на млади фермери";

5. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) инвестиции, включително закупувани чрез финансов лизинг, за пчеларство: транспортни средства и съоръжения, в т.ч. съоръжения за рационализиране на подвижно пчеларство, за съхраняване и първична преработка на пчелен мед и други пчелни продукти, технологични линии, цялостно пчеларско оборудване и оборудване за развъждане на пчели майки;

6. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови дренажни съоръжения и свързана с тях малка инфраструктура, както и закупуване, включително чрез финансов лизинг, на техническо оборудване за тяхната експлоатация;

7. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизирани сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения;

8. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани земеделски транспортни средства, включително камиони, цистерни за събиране на мляко, хладилни превозни средства за транспортиране на продукцията, превозни средства за транспортиране на живи животни и птици;

9. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) инвестиции за напоителни съоръжения и оборудване, включително закупувани чрез финансов лизинг, за рехабилитация и/или подобряване на съществуваща мрежа в стопанството, включително нови тръбопроводи, системи за капково напояване, инсталации за дъждуване, малки помпени станции, технически средства и съоръжения за съхраняване и/или опазване на водата;

10. достигане на съответствие с международно признати стандарти, като:

а) въвеждане на системи за управление в земеделските стопанства като ISO 9000: 2005; ISO 9001: 2000; ISO 14001: 2004 (EMAS); ISO 22000: 2005; ISO/TR 10013: 2001; ISO 19011: 2002; ISO 27001; системи за управление, базирани на информационни технологии, и др.;

б) подготовка за сертификация по HACCP (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки);

в) въвеждане на Добри производствени практики в земеделските стопанства;

11. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;

12. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, придобиване на ноу-хау, патентни права и лицензии, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявление по чл. 30, ал. 1, така и по време на неговото изпълнение в размерите по ал. 4.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Допустими за финансова помощ са разходи и дейности, извършени след подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на следните разходи, които могат да бъдат извършени и преди това:

1. разходи, свързани с проекта по ал. 1, т. 12;

2. разходи за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост.

(2а) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) В случай че кандидатът се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), допустими за финансова помощ са разходи и дейности, извършени след получаване на писмено разрешение от страна на РА, с изключение на следните разходи, които могат да бъдат извършени и преди това:

1. разходи, свързани с проекта по ал. 1, т. 12;

2. разходи за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила

от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Разходите по ал. 2, т. 1 и 2 и ал. 2а, т. 1 и 2 са допустими за финансова помощ, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2007 г.

(3а) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Дейностите и разходите за строително-монтажни работи и за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, с изключение на разходите по ал. 2, т. 1 и 2, са допустими за финансова помощ, ако са извършени след датата на посещението на място от РА по чл. 31, ал. 1, т. 1а.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Допустимите разходи по ал. 1, т. 12 не могат да превишават:

1. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) 10 % от допустимите разходи (по ал. 1 от т. 1 до 11 вкл.) в случай на проекти на стойност до левовата равностойност на 1 000 000 евро;

2. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) левовата равностойност на 100 000 евро и до 2 % от горницата над левовата равностойност на 1 000 000 евро от допустимите разходи (по ал. 1 от т. 1 до 11 вкл.) в случай на проекти на стойност над левовата равностойност на 1 000 000 евро;

3. действително платените разходи.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Допустимите разходи за изработка на бизнес план като част от разходите по ал. 4 не могат да превишават:

1. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) 5 % от допустимите разходи (по ал. 1 от т. 1 до 11 вкл.) в случай на проекти на стойност до левовата равностойност на 1 000 000 евро от допустимите разходи (по ал. 1 от т. 1 до 11 вкл.), но не повече от левовата равностойност на 30 000 евро;

2. 30 000 евро и до 1 % от горницата над левовата равностойност на 1 000 000 евро в случай на проекти на стойност над левовата равностойност на 1 000 000 евро;

3. 1 % от допустимите разходи в случай на проекти само за машини и оборудване за обработване на почвата и за прибиране на реколтата, включително трактори и комбайни.

(6) Съответствието със стандарти по ал. 1, т. 4 трябва да бъде достигнато в рамките на 36 месеца от датата, от която стандартите са в сила, но не по-късно от датата на подаване на заявката за окончателно плащане. За кандидат, получаващ подкрепа по мярка "Създаване на стопанства на млади фермери" от ПРСР, в случай че достигането на съответния стандарт е включено в одобрения му бизнес план по тази мярка, срокът е до 36 месеца от датата на създаване на стопанството му, но не по-късно от датата на подаване на заявката за окончателно плащане по реда на тази наредба.

(7) В случай че определени международно признати стандарти са задължителни по законодателството на Общността, то те са допустими за подкрепа съгласно сроковете по ал. 6.

(8) Закупените сгради, помещения и друга недвижима собственост с изключение на земя трябва да се намират в селски райони съгласно приложение № 6.

(9) Допустимите разходи за закупуването на земя, сгради и друга недвижима собственост не могат да надхвърлят:

1. 10 % от разликата между:

а) допустимите разходи по проекта, предварително намалени с разходите за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, и

б) разходите, свързани с инвестициите по проекта по ал. 1, т. 12;

2. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) данъчната им оценка към датата на придобиване или към датата на подаване на заявлението за подпомагане в зависимост от това коя от двете оценки е с по-ниска стойност.

(10) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) За разходи по ал. 1, чиято стойност възлиза на

повече от левовата равностойност на 15 000 евро или са част от доставки/услуги на обща стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, предложени от един доставчик, се изисква предоставяне на най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ), срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, с цел определяне на основателността на предложените разходи.

(11) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) За разходи по ал. 1, чиято стойност възлиза на повече от левовата равностойност на 15 000 евро или са част от доставки/услуги на обща стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, предложени от един доставчик, за които са определени референтни цени или са за специализирани производствени линии, изготвени по индивидуално технологично задание, се изисква предоставяне на една независима оферта в оригинал, която съдържа фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от НССЗ), срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, с цел съпоставяне с референтните цени и определяне на основателността на предложените разходи. Кандидатът представя и заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните изпълнители.

(12) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) В случаите по ал. 10 и 11 може с цел определяне на основателността на предложените разходи изпълнителният директор на РА със заповед да определи оценяваща комисия, която да се произнесе относно обосноваването на разходите. При кандидатстване за разходи за специализирани производствени линии, изготвени по индивидуално технологично задание, основателността на предложените разходи се определят от оценяваща комисия. В състава на комисията се включват лица, притежаващи квалификация и опит в съответната област.

(13) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Оферентите по ал. 10 и 11 в случаите, когато са местни лица, трябва да са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, трябва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в "Централен професионален регистър на строителя" съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да са регистрирани в публичните регистри съгласно Наредба № 1 от 2008 г. за реда и критериите за регистрация за упражняване на частна лесовъдска практика и за извършване на дейности в горския фонд (ДВ, бр. 8 от 2009 г.). Изискването за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НСЗЗ.

(14) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Списък с разходите по ал. 11, за които са определени референтни цени, се публикува на електронната страница на РА.

(15) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., предишна ал. 10а, изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2010 г., в сила от 15.06.2010 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) Алинеи 10 и 11 не се прилагат в случай, че кандидатът се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП.

(16) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., предишна ал. 11 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Конкурентни оферти не се изискват при закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, при придобиване на ноу-хау, патентни права и лицензии.

(17) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., предишна ал. 12, изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) В случаите по ал. 10 и 11 кандидатът изпраща запитване за оферта по образец съгласно приложение № 9а. В случаите по ал. 10, когато кандидатът не е избрал най-ниската оферта, направеният избор се обосновава писмено.

(18) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., предишна ал. 13 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Закупуването чрез финансов лизинг на активите по ал. 1, т. 2, 4, 5, 6, 8, 9 и 11 е допустимо при условие, че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявката за окончателно плащане за същия актив.

(19) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., предишна ал. 14, доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) За предварителните разходи по ал. 1, т. 12, извършени преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатите по чл. 13, ал. 1, т. 1, които се явяват възложители по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП, при подаване на заявлението за подпомагане представят заверено от възложителя копие на всички документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и.

(20) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) В случаите на кандидати, които са възложители по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП, обосноваването на разхода може да се преценява чрез съпоставяне с референтни цени или от оценяваща комисия, съставена по реда на ал. 12, за разходите, за които няма определени референтни цени.

Чл. 27. (1) Недопустими за финансова помощ са разходи за:

1. закупуване на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;
2. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2010 г., в сила от 15.06.2010 г.) закупуване на лизинг на недвижима собственост;
3. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) за данък добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидати, различни от лицата, освободени от данък съгласно чл. 3, ал. 5 от Закона за данък върху добавената стойност;
4. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховка, както и разходи, свързани с договор за лизинг и печалба за лизингодателя;
5. банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви;
6. принос в натура;
7. изследвания за разработване на нови продукти, процеси и технологии;
8. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) доставка или услуга или част от доставка/услуга, за които кандидатът не е изпълнил условията и реда на чл. 26, ал. 10 и 11;
9. търговия на дребно;
10. закупуване на права за производство на земеделска продукция;
11. закупуване на животни, едногодишни растения и тяхното засаждане;
12. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) закупуване, включително чрез финансов лизинг, на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер, над пазарната им стойност;
13. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) сертификация по НАССР (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки) и по други международно признати стандарти;
14. инвестиции, които представляват обикновена подмяна;
15. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) плащания в брой с изключение

на разходи за застрахователни премии;

16. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) инвестиции, за които е установена функционална несамостоятелност и/или изкуствено създадени условия за получаване на помощта с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката;

17. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) които е установено нарушение на изискването на чл. 13, ал. 8, 9 и/или 11;

18. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) инвестиции за проекти за постигане на стандартите на Общността, включително по Директива 91/676/ЕИО, при които в края на изпълнението на проекта е установено, че не са постигнати стандартите и изискванията по Директива 91/676/ЕИО, за които се предоставя безвъзмездната финансова помощ.

(1а) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) Алинея 1, т. 8 не се прилага в случай, че кандидатът се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП.

(2) Разходите за изготвяне на бизнес план по реда на тази наредба са недопустими в случаите, когато кандидатът е одобрен за подпомагане по мерки "Създаване на стопанства на млади фермери" или "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране" от ПРСР и ведно с одобрения проект по тези мерки е представил бизнес план, изготвен от Националната служба за съвети в земеделието.

Глава трета. РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Раздел I.

Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване

Чл. 28. Документите за кандидатстване за одобрение за подпомагане по чл. 30 и документите за плащане на финансовата помощ по чл. 38, ал. 1, чл. 39, ал. 1 и чл. 41, ал. 2 трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да се представят в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от кандидата, в случай на представяне на заверени от кандидата копия на документи техните оригинали се представят за преглед от служител на РА;

2. да се подават лично от кандидата или от упълномощено от него лице с нотариално заверено изрично пълномощно;

3. да се представят на български език; в случаите, когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс, той трябва да бъде легализиран или с апостил.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) (1) Започването и приключването на приема на заявления за подпомагане се определят със заповед на изпълнителния директор на РА. Заповедта съдържа началния и крайния срок за приемане на заявления за подпомагане, както и бюджета на мярката за съответния период на прием.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) При вземане на решение за започване приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 10 календарни дни преди започването на приема на електронните страници на ПРСР и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на фонда по чл. 43 от Устройствения правилник на Държавен фонд "Земеделие" (ДВ, бр. 55 от 2012 г.) (УПДФЗ) и областните дирекции "Земеделие".

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила

от 16.08.2013 г.) При вземане на решение за спиране на приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 10 календарни дни преди спирането на приема на електронните страници на ПРСР и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на фонда по чл. 43 УПДФЗ и областните дирекции "Земеделие".

(4) В заповедта по ал. 1 могат да бъдат определени и допълнителни ограничения относно допустимите за финансова помощ разходи.

Раздел II.

Процедура за разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 30. (1) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Кандидатите по чл. 13, ал. 1 подават в областната дирекция на фонда по чл. 43 УПДФЗ по място на извършване на инвестицията заявление за подпомагане по образец съгласно приложение № 10 и прилагат документи съгласно приложение № 11. Бизнес планът се представя на хартиен и електронен носител, като таблиците, включени в него, са във формат "xls".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Областната дирекция на фонда по чл. 43 УПДФЗ извършва преглед на документите в присъствието на кандидата.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 областната дирекция на фонда по чл. 43 УПДФЗ връща на кандидата документите по ал. 1, придружени с подробно писмено изложение на липсите и нередовностите.

(4) (Предишна ал. 5, доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Заявлението за подпомагане не се приема в случай, че кандидатът не отговаря на някое от изискванията по чл. 8. В този случай областната дирекция на фонда по чл. 43 УПДФЗ връща на кандидата документите по ал. 1. На кандидата се предоставя документ, удостоверяващ извършената проверка и установеното несъответствие.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) В случаите по ал. 3 областната дирекция на фонда по чл. 43 УПДФЗ приема заявлението за подпомагане, при условие че липсата или нередовността се отнася за документи, издавани от други държавни и/или общински органи или институции, за които кандидатът представи писмено доказателство, с което е заявено искане към държавен и/или общински орган или институция за издаване на липсващия или нередовния документ. Кандидатът подписва декларация, че е запознат с липсите и нередовностите, задължението си да представи документите най-късно в срок по чл. 31, ал. 3, като отбелязва мотивите и забележките си.

(6) Всички приети заявления за подпомагане получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) В срок от подаването на заявлението за подпомагане, но не по-късно от два месеца, а в случаите на строително-монтажни работи в срок не по-късно от три месеца от крайната дата за съответния период на прием на заявлението за подпомагане РА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за подпомагане;

1а. (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) може да извърши посещение на

място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, като:

а) (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) посещението на място се извършва в присъствието на кандидата, упълномощен негов представител или служител;

б) (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) след приключване на посещението на място служителят на РА представя протокола с резултатите от посещението за подпис на лицето по буква "а", който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) копие от протокола по буква "б" се предоставя на кандидата, упълномощения негов представител или служител веднага след приключване на посещението на място;

г) в случай че ползвателят на помощта, упълномощен негов представител или служител не е открит при извършване на посещението на място, РА уведомява кандидата, като му изпраща копие от протокола;

д) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола за посещението на място кандидатът може да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА;

2. одобрява или отхвърля заявлението за подпомагане.

(1а) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) В случай на проекти, включващи строително-монтажни работи и/или създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, в срок до 15 работни дни от подаване на заявлението за подпомагане РА задължително извършва посещението на място по ал. 1, т. 1а.

(2) Решение по ал. 1, т. 2 се взема въз основа на съответствието на заявлението за подпомагане със:

1. целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;

2. гарантираните бюджети по чл. 25, ал. 1 и критериите за оценка, посочени в приложение № 8.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) В случай на нередовност или липса на документите или непълнота и неяснота в заявените данни и посочените факти по ал. 1, т. 1 и т. 1а РА уведомява с мотивирано писмо кандидата, който в срок до 10 работни дни от уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в приложение № 11, които са свързани с извършване на подпомаганата дейност.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Срокът по ал. 1 се удължава в следните случаи:

1. (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовности и/или по даден проект е необходимо становище на други органи или институции, той се удължава със срока за получаване на отговор;

2. със заповед на изпълнителния директор на РА, когато в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност;

3. когато е необходимо създаването на специална експертна комисия за оценка на целия или част от проекта, той се удължава със срока на работа на комисията, който се удостоверява с акта за нейното създаване;

4. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) за срока на работа на оценяващата комисия по чл. 26, ал. 12, който се удостоверява с акта за нейното създаване и до датата на вземане на решение за оценка.

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) В случаите по ал. 4 РА уведомява кандидата с мотивирано писмо за удължаването на срока по ал. 1.

Чл. 32. (1) (Предишен текст на чл. 32, изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Проектите се разглеждат от Експертна

комисия за осигуряване на прозрачност (ЕКОП), която се назначава от изпълнителния директор на РА. ЕКОП има консултативни функции и изразява експертно писмено становище пред изпълнителния директор на РА.

(2) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Функциите на ЕКОП се уточняват с правилник за работа, който се утвърждава със заповед на изпълнителния директор на РА.

(3) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Правилникът за работа по ал. 2 се публикува на електронните страници на РА и [ПРСР](#).

(4) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Юридическите лица и организациите, чиито членове се канят за участие в ЕКОП, се определят от управителния съвет към управляващия орган на ПРСР.

(5) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) За всяко заседание на ЕКОП неин член не участва в заседанието при обсъждане на конкретно заявление за подпомагане, в случай че:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) има интерес по смисъла на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси от отпускането на безвъзмездна финансова помощ за кандидата, който е подал заявлението;

2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с кандидат, който е подал заявлението;

3. е в йерархическа зависимост от кандидат, който е подал заявлението;

4. е участвал в процеса по подготовка и разработване на заявлението.

(6) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) За всеки проект, по който е изразил становище, съответният член на ЕКОП подписва декларация за липса на всяко едно обстоятелство по ал. 5, т. 1 - 4.

Чл. 33. (1) Заявлението за подпомагане може да получи пълен или частичен отказ за финансиране в случай на:

1. нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти, установени при извършване на проверките по чл. 31, ал. 1, т. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) несъответствие с условията по чл. 31, ал. 2;

3. неотстраняване на непълнотите и пропуските в срока по чл. 31, ал. 3;

4. недостатъчен бюджет по мярката;

5. (доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) одобрените разходи по проекта са на стойност под определения минимален размер съгласно чл. 8, ал. 1 или надвишават максималния размер съгласно чл. 8, ал. 3;

6. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) установяване на обстоятелствата, посочени в чл. 13, ал. 8, 9 и/или 11.

(2) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) В случаите на частичен отказ по ал. 1 кандидатът има право да сключи договор за отпускане на финансова помощ за одобрената част от допустимите разходи или да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази наредба.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) В случаите на пълен отказ по ал. 1 кандидатът има право да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази наредба.

Чл. 34. (1) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Когато сумата на предложените за разглеждане заявления за подпомагане надхвърля наличния бюджет по мярката, определен в съответната заповед по чл. 29, ал. 1, и за съответния вид инвестиция няма гарантиран бюджет по чл. 25, ал. 1 или гарантираният бюджет е изчерпан, заявленията за подпомагане се

класират съгласно критериите за оценка по чл. 31, ал. 2, т. 2 и се одобряват в низходящ ред.

(2) За класираните по реда на ал. 1 заявления с еднакъв брой точки, за които е установен недостиг на средства, се извършва допълнително класиране по реда на приемане на заявленията за подпомагане.

(3) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., отм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., отм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.)

Чл. 34а. (Нов - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Преди издаване на заповед за одобрение на заявлението за подпомагане РА изисква от кандидата да представи:

1. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) свидетелство за съдимост от кандидата - физическо лице, или представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокуррист или търговски пълномощник, издадено не по-късно от 4 месеца преди предоставянето му;

2. удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му, само за кандидати, при които това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър;

3. удостоверение, потвърждаващо, че кандидатът не е в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му, само за кандидати, при които това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър;

4. декларацията съгласно чл. 13, ал. 10, т. 2.

Чл. 35. (1) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Изпълнителният директор на РА се произнася със заповед за одобрение или отхвърляне на заявлението за подпомагане, която подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) В срок до 15 работни дни от получаване на писмено уведомление за одобрение на проекта кандидатът следва да подпише договор за отпускане на финансовата помощ.

(3) Договорът по ал. 2 урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.

(4) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) При съмнения за изкуствено създадени условия в договора по ал. 2 се предвиждат извършване на допълнителни проверки и/или обезпечение в полза на РА, съответстващо на финансовата помощ, свързана с инвестицията.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) След изтичане на срока по ал. 2 кандидатът губи право на финансова помощ и може да кандидатства отново за финансиране на същата дейност по реда на тази наредба.

Чл. 36. В случаите на отказ за финансиране РА писмено уведомява кандидата, като в уведомлението изрично се посочват мотивите за отказ.

Глава четвърта.

ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ

Раздел I.

Изплащане на финансовата помощ

Чл. 37. (1) Финансовата помощ се изплаща след извършване на цялата инвестиция.

(2) Допустимо е плащане и преди завършване на цялата инвестиция при спазване на

изискванията на чл. 10, 11 и 12.

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) При кандидатстване за авансово плащане ползвателят на помощта подава заявка за авансово плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА в съответната Областна дирекция на фонда по чл. 44 УПДФЗ по място на извършване на инвестицията, и прилага документи съгласно приложение № 12.

(2) Заявката за авансово плащане се подава не по-рано от 10 работни дни от сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Областната дирекция на фонда по чл. 44 УПДФЗ извършва преглед на документите в присъствието на ползвателя на помощта.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 областната дирекция на фонда по чл. 44 УПДФЗ връща документи на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) След отстраняване на констатираните пропуски по ал. 4 ползвателят на помощта има право в рамките на срока по чл. 11, ал. 3 отново да подаде заявка за авансово плащане.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) След приемане на документите за авансово плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

(7) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) В случаите, когато РА мотивирано откаже да сключи договор за поръчителство с лице, предложено от ползвателя, РА изпраща уведомително писмо на ползвателя, който в срок до 10 работни дни от получаването му предлага друг поръчител и представя съответните документи по т. 4 съгласно приложение № 12 или банкова гаранция.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) В срок до 25 работни дни от подаване на заявката за авансово плащане РА изплаща одобрената сума или мотивирано отказва авансовото плащане със заповед на изпълнителния директор на РА.

Чл. 39. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) При кандидатстване за междинно или окончателно плащане ползвателят на помощта подава заявка за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА в съответната областна дирекция на фонда по чл. 44 УПДФЗ по място на извършване на инвестицията, и прилага документи съгласно приложение № 13.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Заявка за окончателно плащане се подава след извършване на инвестицията, но не по-късно от един месец след изтичане на срока за извършване на инвестицията, посочен в договора за отпускане на финансова помощ.

Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Областната дирекция на фонда по чл. 44 УПДФЗ извършва преглед на документите по чл. 39, ал. 1 в присъствието на ползвателя на помощта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 областната дирекция на фонда по чл. 44 УПДФЗ връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(3) След отстраняване на констатираните пропуски по ал. 2 ползвателят на помощта има право в рамките на срока по чл. 12, ал. 3, съответно чл. 39, ал. 2, отново да подаде заявка за плащане.

(4) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава

уникален идентификационен номер на заявката.

Чл. 41. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) В срок не по-късно от два месеца, а в случаите на строително-монтажни работи в срок не по-късно от три месеца от подаване на заявката за плащане РА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;

2. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) може да извърши проверка на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, която включва и проверка за функционална самостоятелност, като:

а) (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) проверката на място се извършва в присъствието на ползвателя, упълномощен негов представител или служител;

б) (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) след приключване на проверката на място служителят на РА представя протокола с резултатите от проверката за подпис на лицето по буква "а", който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) копие от протокола по буква "б" се предоставя на ползвателя, упълномощения негов представител или служител веднага след приключване на проверката на място;

г) (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) в случай че ползвателят на помощта, упълномощен негов представител или служител не е открит при извършване на проверката на място, РА уведомява кандидата, като му изпраща копие от протокола;

д) (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола за проверката на място ползвателят може да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА.

3. одобрява или мотивирано отказва със заповед на изпълнителния директор на РА изплащането на финансовата помощ след извършен анализ за установяване на фактическо съответствие и съответствие по документи между одобрения инвестиционен проект и извършената инвестиция;

4. изплаща одобрената финансова помощ.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти централното управление на РА уведомява писмено ползвателя на помощта, който в срок до 15 работни дни от деня на уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в приложение № 13.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Срокът по ал. 1 се удължава в следните случаи:

1. когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовности или по дадена заявка за плащане е необходимо становище на други органи или институции, той се удължава със срока за получаване на отговор;

2. със заповед на изпълнителния директор на РА, когато в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност;

3. (изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) когато е необходимо експертно становище от комисия за проверка на цялата или на част от инвестицията при подаване на заявка за плащане, както и за установяване на функционална несамостоятелност, той се удължава със срока на работа на комисията, който се удостоверява с акта за нейното създаване от изпълнителния директор на РА и до датата на вземане на решение за оценка;

4. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) когато се провежда контролна проверка въз основа на Приложение I, т. 4 от Регламент (ЕО) № 885/2006 на Комисията от 21 юни 2006 г. относно реда и

начина на прилагане на Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета по отношение на акредитирането на агенциите платци и други стопански субекти, както и по отношение на клиринга на счетоводните сметки на ЕФГЗ и ЕЗФРСР (ОВ L 171, 23.06.2006 г.), той се удължава с един месец.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.)

Плащанията се изчисляват на основа на приетите за допустими и реално извършени разходи след извършване на проверките по чл. 41, ал. 1, т. 1 и 2 и при спазване на разпоредбите на чл. 30 от Регламент (ЕО) № 65/2011 на Комисията от 27 януари 2011 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони (ОВ L 25, 28.01.2011 г.) (Регламент (ЕО) № 65/2011).

Чл. 43. (1) Разплащателната агенция може да откаже изплащането на част или цялата помощ, когато:

1. установи нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти по реда на чл. 41, ал. 1, т. 1 и 2;

2. установи несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;

3. ползвателят на помощта не отстрани непълнотите и пропуските в срока по чл. 41, ал. 2;

4. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) се приложи правилото по чл. 30 от Регламент (ЕО) № 65/2011;

5. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) е наложена на ползвателя на помощта финансова корекция определена по Методологията за определяне на финансови корекции, които се прилагат спрямо разходите, свързани с изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от структурните инструменти на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, приета с ПМС № 134 от 2010 г. (ДВ, бр. 53 от 2010 г.);

6. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) установи обстоятелствата посочени в чл. 13, ал. 8, 9 и/или 11.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) В случаите на отказ за изплащане на финансовата помощ ползвателят на помощта не може да подаде друга заявка за плащане за същата инвестиция.

Раздел II.

Условия за изпълнение на дейностите по проекта и контрол

Чл. 44. (1) (Предишен текст на чл. 44 - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., **изм. и доп. ДВ, бр.61от 2014г., влязло в сила на 25.07.2014г.**) Одобреният проект се изпълнява в срок до 24 месеца, считано от датата на подписването на договора за отпускане на финансова помощ с РА, но не по-късно от **15 септември 2015 г.**

(2) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., **изм. и доп. ДВ, бр.61от 2014г., влязло в сила на 25.07.2014г.**) (*) При проекти за строителство на сгради и друга недвижима собственост срокът за изпълнение по ал. 1 може да се удължи с до една година, като крайната дата за изпълнение на проекта не трябва да е след **15 септември 2015 г.**

(3) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) Ползвателите, които се явяват възложители по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП, провеждат съответните процедури за избор на изпълнител/и на дейностите по проекта след сключване на договора за отпускане на финансова помощ, с изключение на процедурите за избор

на изпълнител/и за предварителни разходи по чл. 26, ал. 1, т. 12, за които при подаване на заявлението за подпомагане представя заверено от възложителя копие от документацията от проведената процедура по ЗОП. Процедурите се провеждат в съответствие със ЗОП.

(4) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) Разплащателната агенция осъществява предварителна проверка и последващ контрол върху процедури за обществени поръчки съгласно утвърдени от изпълнителния директор на РА процедури за предварителни проверки и последващ контрол.

(5) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) Разплащателната агенция осъществява предварителните проверки по ал. 4 в срок до 20 дни от получаването на списъка на планираните обществени поръчки, който е по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА.

(6) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) Разплащателната агенция извършва последващ контрол по ал. 4 в срок до 4 месеца от получаване на документите за проведената процедура за избор на изпълнител.

(7) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) Срокът по ал. 5 и 6 спира да тече, когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти по ал. 5 или 6.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., отм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.)

Чл. 45. (1) (Предишен текст на чл. 45 - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Най-късно до края на изпълнението на проекта ползвателите на помощта трябва да отговарят на всички задължителни стандарти, отнасящи се до техните дейности, в т.ч. опазването компонентите на околната среда, фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, ветеринарно-санитарните изисквания, безопасността на храните и фуражите, хигиената, безопасните условия на труд.

(2) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) В случаите, когато преди извършване на окончателно плащане РА установи, че не е изпълнено задължение по ал. 1, ползвателят на помощта дължи връщане на изплатените авансови и/или междинни плащания.

Чл. 46. (1) Ползвателят на помощта може да подаде в РА искане за промяна на договора за отпускане на финансова помощ не по-късно от два месеца преди изтичане на срока на договора. Към искането се прилагат доказателствата, необходими за преценката на основателността на искането.

(2) Не се допуска изменение и/или допълнение на договора за отпускане на финансова помощ, което:

1. засяга основната цел на дейността и/или променя предназначението на инвестицията съгласно одобрения проект;

2. води до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и критериите за оценка, определени в тази наредба;

3. води до увеличение на стойността на договорената финансова помощ.

(3) Ползвателят на помощта може да поиска удължаване на срока по договора за отпускане на финансова помощ до срока по чл. 44.

(4) В срок до един месец от подаването на искането за промяна РА приема или мотивирано отхвърля исканата промяна.

Чл. 47. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да води всички финансови операции, свързани с подпомаганите дейности, отделно в счетоводната си система или като използва счетоводни сметки с подходящи номера.

(2) Ползвателят на помощта е длъжен да съхранява всички документи, свързани с подпомаганите дейности, за срок 5 г. след сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

(3) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Ползвателят на помощта - физическо лице, може да се регистрира като едноличен търговец по чл. 56 от Търговския закон, който да стане правоприменник на ползвателя на помощта по тази наредба.

Чл. 48. (1) За срок 5 години след сключване на договора за отпускане на финансова помощ ползвателят на помощта е длъжен:

1. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) да използва подобрените/реконструирани/изградените или придобитите въз основа на одобрения проект активи по предназначение;

2. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) да не прехвърля правото на собственост и/или да не преотстъпва правото на ползване върху активите, предмет на подпомагане, под каквато и да е форма с изключение на случаите, когато това се изисква по закон;

3. да не променя местоположението на подпомогнатите активи, които са трайно прикрепени към земята, сградите или помещенията;

4. да не преустановява подпомогнатата дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство.

(2) Изискването по ал. 1, т. 1 и 2 не се прилага при подмяната на оборудване с изтекъл амортизационен срок. Подмяната с новото оборудване се осъществява след одобрение на РА.

(3) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Изискването по ал. 1, т. 2 да не прехвърля правото на собственост не се прилага в случаите, при които правото на собственост върху активите, предмет на подпомагане, се прехвърля в резултат на прехвърлянето на търговското предприятие на едноличния търговец, ползвател на помощта, върху еднолично търговско дружество със същия едноличен собственик на капитала, съчетано с едновременното заличаване на едноличния търговец, или в случаите, когато ползвателят на помощта - физическо лице, прехвърли собствеността на активите върху еднолично търговско дружество, като собственикът на капитала на дружеството е същото физическо лице и в двата случая на прехвърляне на активите трябва да е спазено всяко от следните условия:

1. ползвателят на помощта като физическо лице/едноличен търговец е отговорен на изискването на чл. 13, ал. 2, т. 4 и 7 към момента на кандидатстване, и

2. не е одобрен за подпомагане въз основа на точките по критерия за оценка, че е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 ненавършени години към датата на подаване на заявлението за подпомагане или е одобрен по мярка 112 "Създаване на стопанства на млади фермери".

(4) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) В случаите по ал. 3, когато ползвателят на помощта е получил по-висок размер на подпомагане на основание чл. 6, ал. 1, т. 1, 3 или 4, ползвателят на помощта или неговият правоприменник е длъжен да възстанови финансовата помощ в размер на разликата спрямо процента по чл. 6, ал. 1, т. 5.

Чл. 49. (1) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Ползвателите на помощ са длъжни да сключат и поддържат валидна застраховка на имуществото, предмет на подпомагане, срещу рисковете, посочени в договора за отпускане на финансова помощ, за срока от подаване на заявка за плащане до изтичане на срока по чл. 48, ал. 1, като са длъжни да подновяват застрахователните полици ежегодно.

(2) Договорът за застраховка следва да бъде сключен с уговорка в полза на РА, както следва:

1. при тотална щета на застрахованото имущество в резултат на събитие, покрито по условията на договора за застраховка, застрахователят изплаща обезщетението на РА;

2. при частично погиване на застрахованото имущество обезщетението се изплаща на ползвателя на помощта.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) От сумата на застрахователното

обезщетение, когато същото се изплаща на РА, се прихваща размерът на задължението на ползвателя на помощта към РА.

(4) При настъпване на частична щета ползвателят на помощта е длъжен да възстанови подпомогнатия актив.

Чл. 50. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя на РА всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Контрол за изпълнение условията по договора за отпускане на финансова помощ, процедурите по ЗОП, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на РА, МЗХ, Сметната палата в Република България, Европейската комисия и Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) На контрол по ал. 2 подлежат ползватели на помощ, както и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.)

(5) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) В случаите, когато МЗХ или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР, ползвателят на помощта поема задължението да осигури на упълномощените от тях лица всякакви документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

Чл. 51. (1) В случай че ползвателят на помощта не изпълнява свои нормативни или договорни задължения след изплащане на финансовата помощ, РА може да поиска връщането на вече изплатени суми заедно със законната лихва върху тях и/или да прекрати всички договори, сключени с ползвателя на помощта.

(2) В случаите по ал. 1 РА определя размера на намалението на помощта, като взема предвид вида, степента и продължителността на неизпълнението. Степента на неизпълнението по даден проект зависи от неговите последици за дейността като цяло. Продължителността на неизпълнението зависи от времето, през което траят последиците, или възможността за отстраняване на тези последици по приемлив начин.

(3) Разплащателната агенция може да поиска връщането на вече платени суми заедно със законната лихва върху тях, когато:

1. (доп. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) ползвателят на помощта е представил декларация с невярно съдържание и/или документ с невярно съдържание, неистински или преправен документ, и/или изкуствено е създал условия за изпълнение на изискванията за получаване на плащанията, за да извлече облага в противоречие с целите на тази наредба;

2. ползвателят на помощта е получил или е одобрен за получаване на допълнителна публична финансова помощ за дейностите, финансирани по реда на тази наредба;

3. ползвателят на помощта е променил предмета на подпомаганата дейност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., доп. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) В случаите, когато РА установи до извършване на окончателно плащане обстоятелства по чл. 13, ал. 8 и/или 9, ползвателят на помощта дължи връщане на изплатените авансови и/или междинни плащания, заедно със законните лихви върху тях.

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., доп. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) В случаите, когато РА установи, че обстоятелства по чл. 13, ал. 8 и/или 9 са съществували към датата на извършване на окончателно плащане по проекта, ползвателят на помощта дължи връщане на изплатените плащания по проекта заедно със законните лихви върху тях.

Чл. 52. (1) В случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 47, 49 или 57 РА писмено предупреждава ползвателя на помощта за констатираното неизпълнение и санкциите, които се налагат за този случай.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Ползвателят на помощта може да отстрани нередовностите по ал. 1 в едномесечен срок от получаването на писменото

предупреждение. В случай на отстраняване на нередовностите в срок ползвателят не се санкционира.

(3) В случай на неизпълнение на задълженията в срока по ал. 2 ползвателят на помощта дължи връщане на получената помощ заедно със законната лихва върху нея.

Чл. 53. (1) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) В случай на неизпълнение на задълженията по чл. 6, ал. 12 ползвателят на помощта дължи връщане на такава част от помощта, която съответства на разликата между получения процент на помощта и по-малкия процент на помощта, който ползвателят на помощта е щял да получи, в случай че не е отговорил на условията по чл. 6, ал. 6 или ал. 7 съответно към датата на подаване на заявлението за подпомагане заедно със законната лихва върху нея. Лихва се дължи от момента на неизпълнение на задълженията по чл. 6, ал. 12, а в случай, че той не може да бъде установен - от момента на установяване на неизпълнението.

(2) В случай на неизпълнение на задълженията по чл. 25, ал. 6 ползвателят на помощта дължи връщане на получената помощ заедно със законната лихва върху нея само в случай, че неизпълненото задължение е по отношение на условие, което е било основание за избор на ползвателя на помощта пред останалите кандидати.

Чл. 54. (1) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Когато преди плащане на одобрени разходи - обект на ограниченията по чл. 20 и 23, РА установи неизпълнение на задълженията по чл. 16, ал. 4 и чл. 20, ал. 2, свързани с поддържане на определен размер земя, финансовата помощ за съответните активи се намалява в следните размери:

1. когато РА установи намаление на размера на земята, което надвишава 50 % от декларираната в заявлението за подпомагане и/или от обоснована в бизнесплана земя, финансова помощ за разходите, обект на ограниченията по чл. 20 и/или чл. 23, не се изплаща;

2. когато РА установи намаление на размера на земята, което е по-голямо от 5 %, но не надвишава 50 % от декларираната в заявлението за подпомагане и/или от обоснована в бизнесплана земя, финансовата помощ за разходите - обект на ограниченията по чл. 20 и/или чл. 23, се намалява с установения процент на намаление на размера на земята.

(2) (Предишен текст на чл. 54, изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 25.04.2008 г.) Когато след извършено междинно/окончателно плащане за одобрени разходи - обект на ограниченията по чл. 20 и 23, РА установи неизпълнение на задълженията по чл. 16, ал. 4 и чл. 20, ал. 2, свързани с поддържане на определен размер земя за срок 5 г. след датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ, ползвателят дължи връщане на изплатената финансова помощ в размерите, определени в ал. 1, т. 1 и 2.

Чл. 55. (1) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Страните по договора не отговарят за неизпълнение на задълженията, в случай че неизпълнението се дължи на форсмажорни обстоятелства, по смисъла на § 1, т. 44 и при спазване на условията на този член.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Ползвателят на помощта или упълномощено от него лице е длъжно писмено да уведоми РА за възникването на форсмажорни обстоятелства и да приложи достатъчно доказателства във връзка с това в срок до 10 работни дни от датата, на която е в състояние да го направи.

Глава пета. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ

Чл. 56. (1) (Предишен текст на чл. 56, доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на три месеца РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки одобрен проект на ползватели на помощта - юридически лица, по

мярка "Модернизирани земеделски стопанства" от ПРСР 2007 - 2013 г.:

1. пълното регистрирано юридическо наименование на ползвателя на помощта;
2. вид на подпомаганите дейности;
3. общ размер на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) С цел осигуряване на публичност и прозрачност до 30 април всяка година за предходната финансова година РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки проект на ползвател на помощта - юридическо лице, по който е извършено плащане по мярка "Модернизирани земеделски стопанства":

1. пълното регистрирано юридическо наименование на ползвателя на помощта;
2. общината, в която ползвателят на помощта живее или е регистриран, и пощенския код, когато е наличен, или част от него за обозначаване на общината;
3. общата сума на публично финансиране, получена от ползвателя на помощта за съответната финансова година, която включва както вноски на Общността, така и национални вноски;
4. вид на подпомаганите дейности;
5. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони за всеки ползвател на финансова помощ;
6. валутата, в която тези суми са били получени.

(3) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Данните на ползвателя на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета от 21 юни 2005 г. относно финансирането на Общата селскостопанска политика (ОВ L 209, 11.8.2005 г., и Българско специално издание: глава 03, том 80) (Регламент (ЕО) № 1290/2005) и Регламент (ЕО) № 259/2008 на Комисията от 18 март 2008 г. за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1290/2005 относно публикуването на информация за получателите на средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 76, 19.03.2008 г.) (Регламент (ЕО) № 259/2008) и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на Общностите и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на Общностите.

Чл. 57. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Ползвателят на помощта се задължава, след извършване на окончателно плащане по проект по реда на тази наредба за срок 5 г. от сключване на договора за отпускане на финансова помощ да постави и поддържа на видно място табела с информация за подпомагане на дейността му от ЕЗФРСР, когато е одобрен за финансова помощ с обща стойност на проекта над левовата равностойност на EUR 50 000 - на мястото/местата, където се извършва инвестицията.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Ползвателят на помощта се задължава, след извършване на окончателно плащане по проект по реда на тази наредба за срок 5 г. от сключване на договора за отпускане на финансова помощ, да постави и поддържа на видно място билборд с информация за подпомагане на дейността му от ЕЗФРСР, когато е одобрен за финансова помощ за извършване на инвестиции в областта на инфраструктурата с обща стойност на проекта над левовата равностойност на 500 000 евро - на мястото/местата, където се извършва инвестицията.

(3) Табелата или билбордът по ал. 1 и 2 съдържа описание на проекта/дейността, която се подпомага, знамето на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: "Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони."

(4) Информацията по ал. 3 заема не по-малко от 25 % от табелата или билборда.

(5) Знамето на Европейския съюз се изобразява върху табела с правоъгълна форма на син или бял фон с 12 златни или черни звезди, чиито върхове не се докосват и образуващи кръг съгласно приложение № 15.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно приложение № VI към чл. 58, ал. 3 от Регламент (ЕО) № 1974/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 368, 23.12.2006 г., и Българско специално издание: глава 03, том 80) (Регламент (ЕО) № 1974/2006).

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Земеделски производител" е физическо и/или юридическо лице, което произвежда непреработена и/или преработена растителна и/или животинска продукция, предназначена за продажба.

2. "Необлагодетелствани райони" са райони съгласно Наредбата за критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (ДВ, бр. 20 от 2008 г.).

3. "Места по националната екологична мрежа Натура 2000" са защитените зони по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

4. "Признати организации на земеделски производители" са организациите, признати по реда на Наредба № 21 от 2001 г. за условията и реда за признаване на организации на производители на земеделски продукти (ДВ, бр. 65 от 2001 г.), Наредба № 23 от 2001 г. за условията и реда за признаване на организации на тютюнопроизводители (ДВ, бр. 69 от 2001 г.), Наредба № 11 от 2007 г. за условията и реда за признаване на организации на производители на плодове и зеленчуци и на техните асоциации и за условията и реда за одобряване и изменение на одобрените оперативни програми (ДВ, бр. 42 от 2007 г.) или признати от изпълнителния директор на РА при условията на мярка "Създаване на организации на производители" по ПРСР.

5. "Разходи за инвестиции за обикновена подмяна" са разходи за замяна на активи, които не водят до подобряване на цялостната дейност на кандидата.

6. "Икономически размер на стопанство" е размерът на земеделското стопанство, изразен в икономически единици.

7. "Икономическа единица" представлява коефициент, който се получава, като общата стандартна разлика на стопанството се раздели на левовата равностойност на 1200 евро. Една икономическа единица е равна на левовата равностойност на 1200 евро.

8. "Стандартна разлика" е коефициент, който се изчислява за отделна култура или категория животно и се получава, като от стойността на продукцията в левове от 1 декар/1 животно се извадят част от преките разходи.

9. "Обща стандартна разлика на стопанството" е сумата в левове от стандартните разлики на отглежданите в стопанството култури и/или животни.

10. "Принос в натура" е предоставяне на земя или недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.

11. "Международно признат стандарт" е стандарт, който е приет от международна

организация по стандартизация или международна организация с дейност по стандартизация и е общодостъпен.

12. "Проект" е заявление за подпомагане заедно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР.

13. "Мярка" е съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане приоритетите на ПРСР.

14. "Дейност" е проект, договор, споразумение или друг механизъм, избран съгласно заложените в ПРСР критерии, който се отнася до и се осъществява от един или повече ползватели на помощ, предвид постигането на поставените цели в ПРСР.

15. "Ползвател" е лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по ПРСР.

16. (изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) "Административни проверки" са проверки съгласно условията и разпоредбите на чл. 24 от Регламент (ЕО) № 65/2011.

17. "Икономическа жизнеспособност" е генерирането на доходи от дейността, гарантиращи устойчивост на земеделското стопанство за периода на бизнесплана.

18. "Добра производствена практика" е система за осигуряване на качество и безопасност, която гарантира, че продуктите се произвеждат и контролират в съответствие с утвърдените стандарти, нормативи и други изисквания за качество и безопасност съобразно предназначението им и в съответствие с изискванията за издаване на разрешително за тяхното производство, търговия и употреба.

19. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) "Съществуващо земеделско стопанство" е земеделско стопанство, създадено към най-ранната от следните дати:

а) датата на регистрация на кандидата за първи път като земеделски производители по реда на Наредба № 3 от 1999 г.;

б) датата на започване от страна на кандидата на отглеждане на животни в собствен/нает животновъден обект и/или на стопанисване на земя с цел производството на земеделска и животинска продукция;

в) датата на подаване от кандидата на заявление за единно плащане на площ и/или за плащане за необлагодетелстван район в случай, че е подавал заявление;

г) датата на започване на осигуряване на кандидата като земеделски производители, в случай че се осигурява като такъв;

д) датата на вписване в регистъра по чл. 137, ал. 6 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

20. "ЕИО" е Европейската икономическа общност.

21. "ЕО" е Европейската общност.

22. (изм. и доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) "Уникален идентификационен номер" е регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в РА след положително становище от извършен преглед на документите към заявлението за подпомагане или след като кандидатът е подписал декларацията по чл. 30, ал. 5.

23. "Публична финансова помощ" е всеки обществен дял във финансирането на дейности, източник на който е бюджетът на държавата, на регионалните или местните власти, на Европейската общност, както и всеки подобен разход. Всеки дял във финансирането на дейности, чийто произход е бюджетът на обществени юридически лица или сдружения на една или повече регионални или местни власти по смисъла на Директива 2004/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, 30.4.2004 г. и Българско специално издание: глава 06, том 8), ще се разглежда като обществен дял.

24. "Схеми за директно подпомагане" са правилата за отпускане на финансова помощ, уредени в Регламент на Съвета № 1782/2003.

25. "Биоенергия" е енергия, включително под формата на течни или газообразни горива, която е получена от преработката на биомаса.

26. "Биомаса" е всяка органична материя с растителен произход, която може да бъде рециклирана, включително специализирани култури и горски продукти, селскостопанска храна и фураж, отпадъци и остатъци от селскостопански реколти, отпадъци и остатъци от дървесина, водни растения, животински и торов отпадък, органични, битови отпадъци и други отпадъчни материали.

27. "Полезна топлоенергия" е понятие по смисъла на Директива 2004/8/ ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия във вътрешния енергиен пазар и за изменение на Директива 92/42/ЕИО (ОВ L 052, 21.02.2004 г. и Българско специално издание: глава 12, том 2).

28. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) "Материални и нематериални активи" са понятия по смисъла на Регламент (ЕО) № 1628/2006 на Комисията от 24 октомври 2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора по отношение на националната регионална инвестиционна помощ (ОВ L 302, 01.11.2006 г.), с изключение на активи, възникнали от трансфер на непатентовано техническо познание.

29. "Първична преработка на пчелен мед" е процес на преработка, в който основна суровина е пчелен мед в сурово състояние.

30. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) "Свързана малка инфраструктура" са елементи на техническата инфраструктура в частта ѝ за хидромелиорациите по смисъла на т. 31 от § 5 на допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията, които обслужват обекта на подпомагане и са предназначени да осигурят безпрепятственото и/или пълноценното осъществяване на неговите функции.

31. "Оперативни разходи" са административните разходи и разходите, свързани с поддръжка и експлоатация на активите.

32. "Предпроектно проучване" е извършването на специално проучване преди започване на инвестиционен проект, което има за цел да установи и документира доколко реализацията му е оправдана, дава оценка на шансовете за успех на проекта и изброява възможните алтернативи и подходи за това.

33. "Частичен отказ за финансиране" е отказът да се финансират част от заявените разходи на кандидата, които са включени в проект, одобрен за подпомагане по ПРСР. Основанията за отказ са регламентирани в тази наредба, както и в цялото българско и европейско законодателство, уреждащо правилата за прилагане на ПРСР в Република България.

34. "Авансово плащане" е плащане по смисъла на чл. 56 на Регламент (ЕО) № 1974/2006 г.

35. "Междинно плащане" е плащане за обособена част от одобрената и извършена инвестиция.

36. "Рефинансиране на лихви" е възстановяване на извършените разходи за лихви по заеми.

37. "Гарантиран бюджет" е осигурена част от годишния бюджет по Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г., предназначена за определени целеви дейности или инвестиции.

38. "Земеделски култури" са растения от даден ботанически вид и род, които се отглеждат от човека, за да задоволяват определени негови потребности.

39. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) "Земеделски площи" са обработваемата земя (включително оставена като угар), постоянно затревените площи, трайните насаждения и семейните градини независимо дали се използват за производство на земеделска продукция.

40. "Семейните градини" са земеделски площи, заети с различни култури, и произведената от тях продукция се използва предимно за собствена консумация в домакинството на земеделския стопанин.

41. "Постоянно затревени площи" са естествени ливади, пасища и ниско продуктивни затревени площи, които не са включени в схемата за сеитбооборот и са на разположение през цялата календарна година за косене и/или паша на селскостопански животни.

42. "Земеделска дейност" е производството на земеделски продукти, включително прибиране на реколтата, добив на мляко, отглеждане и развъждане на селскостопански животни за земеделски цели и/или поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.

43. (доп. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) "Независими оферти" са оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата:

а) едното участва в управлението на дружеството на другото;

б) съдружници;

в) съвместно контролират пряко трето лице;

г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните;

д) (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице;

е) (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице - физическо или юридическо;

ж) (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) лицата, едното от които е търговски представител на другото.

44. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) "Форсмажорни обстоятелства" са:

а) смърт на ползвателя на помощта;

б) продължителна професионална нетрудоспособност на ползвателя на помощта;

в) експроприация на голяма част от стопанството, ако това не е могло да бъде предвидено в деня, в който е подписан договорът за отпускане на финансова помощ;

г) тежко природно бедствие, въздействало сериозно върху земята в имота;

д) разрушаване на животновъдните постройки в имота в резултат на инцидент;

е) епизоотично заболяване, засегнало изцяло или частично животните на земеделския производител.

45. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) "Нередност" е всяко нарушение на общностното право в резултат от действие или бездействие на икономически оператор, което е имало или би имало за резултат оцеляване на общия бюджет на Европейските общности или на бюджетите, управлявани от тях, чрез намаляване или загуба на приходи в резултат на собствени ресурси, събирани от името на ЕО, или посредством извършване на неоправдан разход.

46. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) "Услуги, свързани директно със земеделската дейност" са услуги, директно подпомагащи производството на земеделски продукти, включително услуги, извършвани със земеделска техника, агротехнически мероприятия, ветеринарномедицински услуги и услуги за репродуктивна дейност. Следните видове услуги не се считат за "услуги, директно свързани със земеделската дейност":

а) (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) услуги, свързани с продажбата и/или ремонт и/или наем на земеделска техника;

б) услуги, свързани с продажбата на земеделски продукти, включително семена и посадъчен материал, с изключение на случаите, в които тя се извършва от производителя на тези продукти;

в) услуги, свързани с продажбата и съхранението на торове и препарати за растителна защита.

47. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) "Проверка на място" е проверка по смисъла на Регламент (ЕО) № 65/2011.

48. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) "Трайни насаждения" са площи, заети с овощни насаждения, лозови насаждения, бамбук, черница, камъш, ракета за плетене на кошници, медоносни дървесни видове за производството на мед, други бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производството на биоенергия, ягодоплодни, разсадници за лозов посадъчен материал, овощни дръвчета, декоративни храсти и горски фиданки и други насаждения с вегетационен период повече от две години.

49. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) "Преработване на земеделски продукти" е всяка дейност, свързана със земеделски продукт, чийто резултат е също земеделски продукт, с изключение на селскостопанските дейности, необходими за подготовката на животински или растителен продукт за първоначална продажба.

50. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) "Изкуствено създадени условия" е всяко установено условие по смисъла на чл. 4, т. 8 от Регламент (ЕО) № 65/2011.

51. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) "Референтни цени" са цени, ползвани от РА за сравнение при определяне основателността на разхода за различни инвестиции.

52. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2010 г., в сила от 15.06.2010 г.) "Функционална несамостоятелност" е изкуствено разделяне на производствените и технологичните процеси в различни проекти или установяване ползване на обща инфраструктура, финансирана от ПРСР, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката по ПРСР.

53. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) "Проект за постигане на стандартите на Общността, включително по Директива 91/676/ЕИО" е всеки проект, по който най-малко 60 % от допустимите инвестиционни разходи са за постигане на стандартите на Общността и изискванията по Директива 91/676/ЕИО, подпомагани чрез гарантираните бюджети по чл. 25, ал. 1, т. 1, 2 и 3, и с който в края на изпълнението на проекта ще се постигне съответствие със стандартите, за които е предоставена безвъзмездната финансова помощ.

§ 2. Икономическият размер на земеделското стопанство се изчислява по таблица съгласно приложение № 16.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. Наредбата се издава на основание § 35, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители.

§ 4. Началната дата на първия прием на заявления за подпомагане за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по реда на тази наредба се обявява със заповед на министъра на земеделието и продоволствието.

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 106 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 23.12.2008 Г.)

§ 39. Навсякъде думата "продоволствието" се заменя с "храните", думата "МЗП" се заменя с "МЗХ".

§ 40. Навсякъде думите "датата на кандидатстване" се заменят с "датата на подаване на заявлението за подпомагане".

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 106 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 23.12.2008 Г.)

§ 41. Наредбата влиза в сила 10 дни след обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 25, т. 2, която влиза в сила от 25.IV.2008 г.

Преходни и Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 02.02.2010 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 37 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 18.05.2010 Г.)

§ 29. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Наредбата влиза в сила в деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на:

1. Параграф 2, т. 3, 4 и 5 и § 24, които влизат в сила от 22.XII.2009 г. и се прилагат за проекти, одобрени след тази дата.

2. Параграф 2, т. 2 и 6, които влизат в сила от 3.VIII.2009 г. и се прилагат за проекти, подадени след тази дата и одобрени след 1.I.2010 г.

§ 30. За проектите, одобрени през 2009 г., срокът по чл. 11, ал. 3 е пет месеца.

Преходни и Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 37 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 18.05.2010 Г., ДОП. - ДВ, БР. 55 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 20.07.2010 Г.)

§ 27. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 28. (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г.) За подадените заявления за подпомагане преди влизане в сила на тази наредба не се прилага § 4, т. 2 и 3 по отношение на ал. 11 и 13 в частта ѝ за изискването оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС.

§ 29. Съгласно чл. 5, т. 3 от Регламент (ЕО) № 1975/2006 на Комисията от 7 декември 2006 г. относно определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони (ОВ, L 368 от 23.12.2006) § 1 и 2 се прилагат за всички заявления за подпомагане, подадени след 22 април 2008 г., за които няма сключени договори за подпомагане.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 24 ОТ 2008 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА
ПОМОЩ ПО МЯРКА "ОБНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА" ОТ
ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 15.06.2010 Г.)

§ 28. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 32 ОТ 2008 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА
ПОМОЩ ПО МЯРКА "НАСЪРЧАВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ" ОТ
ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 55 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 20.07.2010 Г.)

§ 32. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА
ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ
ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 18 ОТ 2011 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 89 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 11.11.2011 Г.)

§ 28. Параграф 13 се прилага и за ползватели на помощта със сключени договори преди влизане в сила на тази наредба.

§ 29. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.) Съгласно чл. 71, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони § 2, т. 1 и § 23, т. 2 влизат в сила от 25 август 2010 г. и се прилагат за заявления за подпомагане, подадени след 25 август 2010 г., като издаването на заповед за одобрение на заявлението за подпомагане и сключването на договори за предоставяне на финансова помощ е допустимо след датата на одобряване от Европейската комисия на изменението в Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. относно инвестиции изцяло в сектори птицевъдство и свиневъдство по отношение на § 2, т. 1 и/или въвеждането на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на бройлери по отношение на § 23, т. 2.

§ 30. Съгласно чл. 71, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони за заявления, подадени от 25 август 2010 г. до 31 декември 2011 г., се предоставя държавна помощ:

1. За инвестиции във:

1.1. земеделски стопанства за покриване на минимални изисквания за защита/хуманно отношение към кокошки носачки в съответствие с Директива 1999/74/ЕС от 19 декември 1999 г. за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки (ОВ L 255, 18.10.1968 г., стр. 23);

1.2. земеделски стопанства за покриване на минимални изисквания за постигане на качество при производство и съхранение на сурово мляко в съответствие с Приложение III, раздел IX "Сурово мляко и млечни продукти", глава I "Сурово мляко - първично производство" и глава II "Хигиена във фермите за производство на мляко" на Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни изисквания за храни от животински произход (Българско специално издание: глава 03, том 46, стр. 334).

2. Максималният интензитет на помощта представлява увеличение с национални средства чрез държавна помощ на размера на интензитета на помощта съгласно разпоредбите на чл. 4, т. 2, буква "д" от Регламент (ЕО) № 1857/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора към държавната помощ за малки и средни предприятия, осъществяващи дейност в производството на селскостопански продукти и за изменение на Регламент (ЕО) № 70/2001 (Българско специално издание: глава 08, том 05, стр. 75 - 93), като brutният интензитет на помощта не може да надхвърля:

- 75 % от допустимите инвестиционни разходи в районите съгласно буква "а" (в районите в по-неблагоприятно положение или в районите съгласно член 36, буква "а", i), ii) и iii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони, определен от държавите членки съгласно членове 50 и 94 от регламента);

- 60 % в останалите райони съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета по отношение на прилагането на процедури за контрол, както и кръстосано спазване по отношение на мерките за подпомагане на развитието на селските райони;

2.1. при кандидатстване за инвестиции в земеделски стопанства за покриване на минимални изисквания за защита/хуманно отношение към кокошки носачки в съответствие с Директива 1999/74/ЕС от 19 декември 1999 г. за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки:

- увеличение с до 15 % от общите допустими разходи за млади фермери в необлагодетелствани райони и/или в обхвата на местата по Natura 2000 от до 60 % на до 75 %;
- увеличение с до 10 % от общите допустими разходи за млади фермери в други райони от до 50 % на до 60 %;
- увеличение с до 25 % от общите допустими разходи за други земеделски производители в необлагодетелствани райони и/или в обхвата на местата по Natura 2000 от до 50 % на до 75 %;
- увеличение с до 20 % от общите допустими разходи за останалите земеделски производители в други райони от до 40 % на до 60 %;

2.2. при кандидатстване за инвестиции за покриване на минимални изисквания за постигане на качество при производство и съхранение на сурово мляко в съответствие с Приложение III, раздел IX "Сурово мляко и млечни продукти", глава I "Сурово мляко - първично производство" и глава II "Хигиена във фермите за производство на мляко" на Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни изисквания за храни от животински произход:

- увеличение с до 5 % от общите допустими разходи за млади фермери в необлагодетелствани райони и/или в обхвата на местата по Natura 2000 от до 60 % и 10 % съгласно чл. 6, ал. 3, т. 1 на до 75 %;
- увеличение с до 15 % от общите допустими разходи за други земеделски производители в необлагодетелствани райони и/или в обхвата на местата по Natura 2000 от до 50 % и 10 % съгласно чл. 6, ал. 3, т. 1 на до 75 %;
- увеличение с до 10 % от общите допустими разходи за останалите земеделски производители в други райони от до 40 % и 10 % съгласно чл. 6, ал. 3, т. 1 на до 60 %.

3. Правилото за получаването на държавната помощ се прилага при условие, че Европейската комисия постанови положително решение за съвместимост с насоките на Общността за държавните помощи в земеделието и горския сектор 2007 - 2013 г. Правото за получаване на държавна помощ се допуска за одобрени проекти след датата на положително решение на Европейската комисия и до 31 декември 2011 г., до изчерпване на финансовия ресурс.

§ 31. Съгласно чл. 71, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони § 1, т. 2 се прилага за проекти, подадени след 3 август 2009 г. и одобрени след 1 януари 2011 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА
ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ
ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 67 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 30.08.2011 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 89 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 11.11.2011 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 99 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 16.12.2011 Г.)

§ 14. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 15. (1) Съгласно чл. 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 679/2011 на Комисията от 14 юли 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1974/2006 за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) § 1, т. 1 от наредбата се прилага за заявления, одобрени със заповед на изпълнителния директор на РА, издадена след 31 декември 2010 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 16.12.2011 г.) В срок до 30 декември 2011 г. ползвателите с подадени и/или платени заявки за авансово плащане могат да подадат коригираща заявка за авансово плащане в размера съгласно § 1, т. 1 от наредбата. Към нея се прилагат документите по т. 4 от приложение № 12.

(3) В случаите по ал. 2, когато първата заявка за авансово плащане е подадена преди повече от 6 месеца от подаването на коригираща заявка за авансово плащане, ползвателят на помощта прилага и документите по т. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 и 9 от приложение № 12.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 16.12.2011 г.) За проектите със сключени договори след 31 декември 2010 г., за които не е подадена заявка за авансово плащане до влизането в сила на наредбата, срокът по чл. 11, ал. 3 се удължава до 30 декември 2011 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 20 ОТ 2008 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА
ПОМОЩ ПО МЯРКА "ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ГОРСКИЯ ПОТЕНЦИАЛ И
ВЪВЕЖДАНЕ НА ПРЕВАНТИВНИ ДЕЙНОСТИ" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 89 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 11.11.2011 Г.)

§ 31. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И
РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО МЯРКА
"МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА
РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 99 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 16.12.2011 Г.)

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА
ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ
ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 28 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 06.04.2012 Г.)

§ 6. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 7. (1) Ползватели на помощта със сключени договори за отпускане на финансова помощ преди влизане в сила на тази наредба, които не са открили процедура/и по чл. 14, ал. 4 и 5 ЗОП или чл. 1, ал. 4 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП) (ДВ, бр. 84 от 2004 г.) до влизането в сила на § 125 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (ДВ, бр. 93 от 2011 г.), и съгласно стойностите, предвидени в чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП, не са длъжни да провеждат процедурите, предвидени в ЗОП, могат да поискат промяна в договора за отпускане на финансова помощ.

(2) Ползвателите на помощта, сключили допълнително споразумение по ал. 1, представят в РА заверено копие от всеки договор за услуга, работа или доставка - обект на инвестицията (с определени марка, модел, цена в левове или евро, срок и описан ДДС), след неговото сключване. Доставчиците или изпълнителите по договора трябва да отговарят на изискванията по чл. 26, ал. 13 и да са независими спрямо кандидата съгласно т. 43 от § 1 от допълнителните разпоредби на наредбата.

§ 8. За подадени заявления за подпомагане до влизане в сила на тази наредба, по които не е сключен договор за отпускане на финансова помощ, и съгласно стойностите, предвидени в чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП, кандидатите не са длъжни да провеждат процедурите, предвидени в ЗОП, РА извършва преценка на обосноваването на разходите чрез оценяваща комисия, определена по реда на чл. 26, ал. 12, и след сключването на договора за отпускане на финансовата помощ ползвателят на помощта представя документите по § 7, ал. 2.

§ 9. Предварителният контрол по чл. 19, ал. 2, т. 22 ЗОП се осъществява по реда на § 122 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА
УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА
ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ
ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г.**

(ОБН. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

§ 16. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 17. За подадените заявления за подпомагане преди влизане в сила на тази наредба не се прилагат § 1, § 2, § 4 по отношение на чл. 25, ал. 2, т. 5, 6, 7, 8 и 9, § 5 по отношение на т. 1, § 7 и § 11.

§ 18. За проектите със сключени договори през 2011 г. и до 16 май 2012 г., по които не е заявено авансово плащане, срокът по чл. 11, ал. 3 е до 15 ноември 2012 г.

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО МЯРКА "МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА" ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007 - 2013 Г. (ОБН. - ДВ, БР. 72 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 16.08.2013 Г.)

§ 14. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 4, ал. 2

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.)

Списък на допустимите непреработени земеделски продукти	
№	Растениевъдство
1.	Зърнено-житни култури
2.	Зърнено-бобови култури
2а.	Маслодайни култури
3.	Технически култури (с изключение на тютюн)
4.	Зеленчукови култури
5.	Медицински и ароматни култури
6.	Медоносни и лечебни трайни насаждения
7.	Овощни култури (семкови, костилкови, орехоплодни, ягодоплодни, южни култури)
8.	Фуражни култури
9.	Лозя
10.	Цветя
11.	Семена и посадъчен материал
12.	Гъби, включително диворастящи видове, специално отглеждани в земеделското стопанство на кандидата с цел продажба
13.	Трюфели
14.	Бързорастящи дървесни видове, използвани като биомаса за производство на биоенергия
15.	Други живи растения
№	Животновъдство (включително непреработените продукти получени в резултат на отглежданите по-долу животни)
1.	Говеда (крави) - всички видове, включително и за разплод
2.	Биволи (биволици) - всички видове, включително и за разплод
3.	Овце - всички видове, включително и за разплод
4.	Кози - всички видове, включително и за разплод
5.	Свине - всички видове, включително и за разплод
6.	Коне - за месо и коне от застрашени местни породи, включени в приложение № 6 на Наредба № 12 от 2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ДВ, бр. 41 от 2008 г.)
7.	Зайци
8.	Птици (в т.ч. бройлери, кокошки носачки, пуйки, гъски, щрауси, пъдпъдъци, фазани)

9.	Пчелни семейства
10.	Буби
11.	Охлюви
12.	Калифорнийски червей
13.	Други живи животни

Приложение № 2 към чл. 4, ал. 3

Списък на допустимите преработени крайни продукти

- 1) Месо и карантия
- 2) Млечни продукти; яйца от птици; натурален пчелен мед
- 3) Черва, мехури и стомаси на животни (освен риба), цели и части от тях
- 4) Животински продукти
- 5) Откъснати цветя и декоративна зеленина
- 6) Кафе, чай и подправки, без мате
- 7) Зърнени продукти
- 8) Продукти на мелничарската промишленост; малц; нишестени продукти; глутен; инулин
- 9) Маслодайни семена и маслодайни плодове; различни видове зърно, семена и плодове; промишлени и медицински растения; слама и фураж
- 10) Пектин
- 11) Сланина и друга топена свинска мас; мас от домашни птици
- 12) Нетопена мас от волове, овце или кози; лой, включително "от първа ръка", произведена от споменатите мазнини
- 13) Стеарин от сланина, маслен стеарин и стеарин от лой; масло от сланина, от мазнина и лой, неемулгирано, без примеси и непреработени
- 14) Готови зеленчукови масла, течни или твърди, сурови, рафинирани или нерафинирани
- 15) Животински или растителни мазнини и масла, хидрирани, рафинирани или нерафинирани, но без по-нататъшна обработка
- 16) Маргарин, заместители на сланина и други преработени хранителни мазнини
- 17) Остатъчни продукти, получени от обработката на мастни вещества или на животински или растителен восък
- 18) Изделия от месо
- 19) Цвеклова и тръстикова захар, кристална
- 20) Други видове захар; захарен сироп, изкуствен мед (смесен или несмесен с естествен); карамел
- 21) Меласи, обезцветени или не
- 22) Ароматизирани или оцветени захари, сиропи и меласи, но без плодови сокове, съдържащи добавка на захар в каквото и да е съотношение
- 23) Какао на зърна, цели или начупени, сурови или печени
- 24) Какаови шушулки, обвивки, люспи и отпадъци
- 25) Изделия от зеленчуци, плодове или други части от растения
- 26) Гроздова мъст в процес на ферментация или в процес на задържане на ферментацията по друг начин, освен чрез прибавяне на алкохол
- 27) Вино от прясно грозде; гроздова мъст с ферментация в процес на задържане чрез прибавяне на алкохол (в това число мъст)
- 28) Други ферментирани напитки (например сайдер, сок от круши и медовина)
- 29) Етилов алкохол или неутрални видове спирт, било денатурирани или не, с различен

градус

- 30) Оцет и заместители на оцета
- 31) Остатъци и отпадъци от хранително-вкусовата промишленост; фураж за животни
- 32) Естествен корк, необработен, натрошен, гранулиран или смлян; отпадъчен корк
- 33) Лен, суров или преработен, но непреден; ленени кълчища и отпадъци (включително накъсани или нарязани парцали)
- 34) Естествен коноп (*Cannabis sativa*), суров или преработен, но непреден; кълчища и отпадъци от естествен коноп (включително накъсани или нарязани парцали или въжета).

Приложение № 3 към чл. 6, ал. 8

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишно приложение № 3 към чл. 6, ал. 6 - ДВ, бр. 18 от 2011 г.)

Списък на допустимите инвестиционни разходи за прилагане на Директива 91/676/ЕИО

- 1. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Закупуване/придобиване, строителство/обновяване на сгради и друга недвижима собственост, използвани за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници
- 2. Закупуване/инсталиране на машини, оборудване и съоръжения, необходими за транспортиране, съхранение, оползотворяване на биомаса/животински отпадък и за опазване на водите/водоизточниците от замърсяване с нитрати от земеделски източници
- 3. Изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на животински и растителен торов отпадък
- 4. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на минерални торове, необходими за производствената дейност на стопанството
- 5. Изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадни води от процеса на силажиране
- 6. (Зал. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.)

Приложение № 4 към чл. 6, ал. 9

(Предишно Приложение № 4 към чл. 6, ал. 6, изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., предишно Приложение № 4 към чл. 6, ал. 8, изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.)

Списък на общините, чиито земи попадат в нитратно уязвимите зони, определени съгласно Заповед № РД-930 от 25.10.2010 г. на министъра на околната среда и водите на основание чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "ф" от Закона за водите и чл. 5, т. 1 и 2 от Наредба № 2 от 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (ДВ, бр. 27 от 2008 г.)

№ по ред	Общини	Обхват на уязвимата зона по надморска
----------	--------	---------------------------------------

		височина, метри
1	2	3
1	Аврен	*
2	Айтос	до 100
3	Аксаково	*
4	Алфатар	*
5	Антоново	*
6	Балчик	*
7	Белене	*
8	Бойчиновци	*
9	Болярово	до 250
10	Борован	*
11	Борово	*
12	Братя Даскалови	до 250
13	Брегово	*
14	Брезово	до 300
15	Брусарци	*
16	Бургас	*
17	Бяла - Русенска обл.	*
18	Бяла Слатина	*
19	Велики Преслав	до 200
20	Велико Търново	до 200
21	Венец	*
22	Ветово	*
23	Ветрино	*
24	Видин	до 200
25	Враца	до 300
26	Вълчедръм	*
27	Вълчи дол	*
28	Върбица	до 300
29	Генерал Тошево	*
30	Главиница	*
31	Горна Оряховица	*
32	Гулянци	*
33	Гурково	до 450
34	Гълъбово	*
35	Две могили	*
36	Димитровград	*
37	Димово	до 200
38	Добрич	*
39	Добричка	*
40	Долна Митрополия	*
41	Долни Дъбник	*
42	Дулово	*
43	Елхово	до 250
44	Завет	*
45	Златарица	до 200
46	Иваново	*
47	Искър	*
48	Исперих	*
49	Каварна	*
50	Кайнарджа	*
51	Калояново	*
52	Камено	*
53	Каолиново	*

54	Карнобат	*
55	Каспичан	*
56	Кнежа	*
57	Козлодуй	*
58	Криводол	до 300
59	Крушари	*
60	Кубрат	*
61	Левски	*
62	Летница	*
63	Ловеч	до 300
64	Лозница	*
65	Лом	*
66	Луковит	до 300
67	Любимец	до 100
68	Марица	*
69	Медковец	*
70	Мездра	до 300
71	Мизия	*
72	Минерални бани	до 300
73	Монтана	до 200
74	Несебър	до 100
75	Никола Козлево	*
76	Никопол	*
77	Нова Загора	*
78	Нови пазар	*
79	Ново село	*
80	Омуртаг	до 300
81	Опака	*
82	Опан	*
83	Оряхово	*
84	Павликени	*
85	Пазарджик	до 450
86	Петрич	до 150
87	Пещера	до 450
88	Плевен	*
89	Пловдив	*
90	Полски Тръмбеш	*
91	Поморие	до 100
92	Попово	*
93	Пордим	*
94	Провадия	*
95	Първомай	до 300
96	Раднево	*
97	Разград	*
98	Раковски	*
99	Родопи	до 300
100	Ружинци	до 200
101	Русе	*
102	Садово	*
103	Самуил	*
104	Свиленград	до 100
105	Свищов	*
106	Севлиево	до 300
107	Силистра	*
108	Симеоновград	*

адрес:

(постоянен адрес)
в качеството си на

(посочва се длъжността и качеството, в което лицето има право да представлява и управлява)
на

(наименование на кандидата)
вписано в търговския регистър на Агенцията по вписванията под единен идентификационен код № _____,
тел.: _____, факс: _____.

мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства":

1. Не съм обявен в несъстоятелност и не съм обект на открито производство по несъстоятелност, ликвидация, дейност споразумение с кредитори, не съм преустановил стопанска дейност, не съм обект на производство, свързано с такива закони и подзаконни актове;
2. Не съм лишен от правото да упражнявам професия или дейност с влязъл в сила акт на компетентен орган съгласно
3. Не съм признат за виновен за тежки правонарушения при упражняване на професионална дейност, доказани с всяка
4. Нямам неизпълнени задължения към държавата и/или към общината, свързани с плащане на вноски за социално о законодателство на държавата, в която е седалището ми, и по българското законодателство, освен ако е допуснато р
5. Не съм осъждан с влязла в сила присъда за измама, корупция, изпиране на пари, участие в престъпна организация и интереси на Общностите;
6. Понастоящем не ми е наложено административно наказание по чл. 78а НК за умишлено предоставяне на документ РА;
7. Не съм получил пълен отказ за плащане поради виновно неизпълнение на задължения по договор, финансиран от
8. Представляваният от мен кандидат не е в трудов или друг договор за изпълнение на ръководни или контролни фун орган или РА до една година от прекратяване на правоотношението, в представлявания от мен кандидат такова лице член на орган на управление или контрол;
9. При промяна на декларираните обстоятелства, ще уведомя незабавно РА.

Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

..... 20..... г. Декларатор:

(*1) Декларацията се подписва задължително от кандидата/ползвателя - ФЛ, от представляващия и управляващия кандидат. Когато управляващите кандидата/ползвателя са повече от едно лице, декларацията се попълва и подава по един екземпляр от кандидата/ползвателя, а в случай, че членове са юридически лица - от техния представител в съответния управителен орган такова.

Приложение № 5 към чл. 16, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.)

Програма за развитие на селските райони
2007 - 2013 г.

Б И З Н Е С П Л А Н
по

Мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства"

.....
(име на проекта)

.....
(име на кандидата)

Сума на инвестицията .....лв.

(без разходите по чл. 26, ал. 1, т. 12 от наредбата)

Декларирам, че нося наказателна отговорност съгласно чл. 313 НК за представени от мен неверни данни.

Подпис/печат: .....

Забележки:

1. Кандидатът номерира, подписва собственоръчно и подпечатва всяка страница от бизнесплана (за физически лица подпечатването не е задължително).
2. В приложенияте в бизнесплана таблици могат да се добавят допълнителни редове и колони в зависимост от срока, за който е изготвен бизнеспланът, и спецификата на дейността, за която се кандидатства. Попълва се в случай, че бизнеспланът е изготвен от НССЗ.

Бизнеспланът е изготвен със съдействието на НССЗ гр. .... Име, подпис на служителя от НССЗ, изготвил бизнес- плана:..... Печат на НССЗ
--

Обща информация

А	Б
Име на кандидата (физическото лице, юридическото лице, ЕТ)	
Седалище и адрес на управление	
Място на извършване на инвестицията	
Телефон за контакти: Факс: E-mail:	
Предмет на дейност	
Собственик/управител на фирмата	
Брой на постоянно заетия персонал	
Стойност на дълготрайните материални активи (ДМА) съгласно данните от последния счетоводен баланс	
Млад фермер, подкрепян по мярка 112 "Създаване на стопанства на млади фермери"	Договор с РА № ..... /..... 200... г.
Полупазарен стопанин, подкрепян по мярка 141 "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране"	Договор с РА № ..... /..... 200... г.

I. Въведение

A. Кратко описание на проекта

Б. Очакван резултат след завършване на проекта

II. Описание на кандидата и осъществяваната от него дейност

A. Кратка информация за дейността на кандидата

Б. Правен статут

В. Организация, структура и управление

Г. Пазарна среда

Г.1. Начини за повишаване на конкурентоспособността

Г.2. Пазарен сектор, в който кандидатът развива дейността си. Как очаквате да се развие пазарът в бъдеще и под влияние на кои фактори

а) Увеличаване на конкуренцията на местно ниво

б) Промени в потребителското търсене

в) Чуждестранна конкуренция (ако е приложимо)

III. Финансов план

III.1 Обект, източници за финансиране и етапи при реализация на проекта. Доставчици и клиенти.

A. Обект и източници за финансиране на проекта.

Таблица 1. Предмет на инвестицията, с която се кандидатства за подпомагане по проекта

(лева)

Инвестиция			Единична цена	Стойност*	Включително			
вид	модел, порода, тип, сорт, други	к-во	мярка		собствени средства (%)	кредит (%)	други (%)	
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И
Общо								

Посочва се валутният курс, използван за изчисление стойността на инвестицията.

Таблица 2. Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане по проекта

(лева)

Инвестиция			Единична цена	Стойност*	Включително			
вид	модел, порода, тип, сорт, други	к-во	мярка		собствени средства (%)	кредит (%)	други (%)	
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И
Общо								

Посочва се валутният курс, използван за изчисление стойността на инвестицията.

Таблица 3. Инвестиции за постигане на съответствие със стандартите на Общността (тези инвестиции са включени в горните две таблици 1 и 2)

вид	Инвестиция/действие		мярка	Единична цена,	Стойност, лв.	Общо, лв.
	стандарт	к-во		лв.	Е	Ж
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж
I година						
II година						
Общо, лв.						

* Видът на инвестицията/действието, в колона А; стандарт, в колона Б; количество на инвестицията/действието за разглеждания период, в колона В; мярка на инвестицията/действието (по вид) за разглеждания период, в колона Г; единична цена, в колона Д; стойност, в колона Е; на ред "Общо" се вписва сумата на разходите по години, в колона Ж.

Б. Етапи при изпълнение на инвестиционния проект.

Таблица 4. Етапи при изпълнение на инвестиционния проект

Кандидатът посочва: дейностите по реализация на инвестицията преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, в колона А; вложените до момента средства при осъществяване на посочените дейности, в колона Б; източника на вложените средства, в колона В.

Д. Доставчици

Таблица 7. Настоящи доставчици

Доставчици А	Вид на доставките	% от доставките
	Б	В

* Кандидатът посочва: име на доставчика, в колона А; вид на доставките (суровини и материали за извършване на дейността), в колона Б; процент от доставките, в колона В - изчислява се, като количеството суровини/материали от определен доставчик се раздели на общото количество доставени суровини/материали от същия вид.

Таблица 8. Бъдещи доставчици

Доставчици А	Вид на доставките	% от доставките
	Б	В

* Кандидатът посочва: име на доставчика, в колона А; вид на доставките (суровини и материали за извършване на дейността), в колона Б; процент от доставките, в колона В - изчислява се, като количеството суровини/материали от определен доставчик се раздели на общото количество доставени суровини/материали от същия вид.

След попълване на таблицата кандидатът посочва защо е предпочел посочените доставчици.

· Мотиви за избор на посочените доставчици пред други такива

.....
 .....

Е. Клиенти.

Таблица 9. Настоящи клиенти

Клиенти А	Вид на продукцията/услугите Б	% на продажби В	(лева) Годишни продажби
			Г

* Кандидатът посочва: име на всички настоящи клиенти, в колона А; вид на продаваната продукция/услугите, в колона Б; процентно съотношение на продажбите, в колона В - изчислява се, като количеството продадена продукция на всеки клиент се раздели на общото количество продукция от същия вид; годишни продажби, в колона Г.

II-ра година									
								Общо	
III-та година									
								Общо	

* В колона А се посочват видовете продукти, които кандидатът произвежда и които са пряко свързани с инвестицията, за която кандидатства. В случай, че даден вид продукция на кандидата е свързан косвено с дейността, в която се инвестира, тя се описва в таблица 17 "Други приходи".

**Посочва се валутният курс, на база на който е калкулирана продукцията за износ.

Таблица 13. Сеитбооборот и среден добив от дка (за инвестиции в растениевъдство) - само за земята, която съответства на капацитета на активите, за които се кандидатства за финансиране

Засята култура	Предходна година/ последен отчетен период		I-ва година		II-ра година	
	дка	среден добив от дка	дка	среден добив от дка	дка	среден добив от дка
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж
Общо засети площи, дка						

Забележки:

Таблицата се попълва с размера на земята, която кандидатът се задължава да поддържа за минимум 5 години след датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ.

Площта на отглежданите гъби се отбелязва в м².

* Обосновка на капацитета на машините, в т.ч. специализиран транспорт, съоръженията (в т.ч. за съхранение на продукция) и изискването да се произвежда и/или преработва, и/или съхранява, и/или подготвя за продажба само собствена земя. **РАЗМЕРЪТ НА ЗЕМЯТА, КОЯТО КАНДИДАТЪТ СЕ ЗАДЪЛЖАВА ДА ПОДДЪРЖА ЗА МИНИМУМ 5 ГОДИНИ СЛЕД ДАТАТА НА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ОТПУСКАНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ):**

.....

* Обосновка на капацитета на техниката за обработка на почвата и прибиране на реколтата във връзка с изпълнение на инвестицията в съответствие с размера на обработваната от кандидата земя. Обосновката трябва да съпоставя размера на обработваната земя с техническите показатели от значение при обработка на почвата и прибиране на реколтата с техническите показатели на селскостопанските машини (дка/ден, т/ден) и др. **(ЗАДЪЛЖИТЕЛНО СЕ ПОПЪЛВА РАЗМЕРЪТ НА ЗЕМЯТА, КОЯТО КАНДИДАТЪТ СЕ ЗАДЪЛЖАВА ДА ПОДДЪРЖА ЗА МИНИМУМ 5 ГОДИНИ СЛЕД ДАТАТА НА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРА ЗА ОТПУСКАНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ):**

.....

Таблица 14. Вид и брой животни, в т.ч. естествения им прираст (за инвестиции в животновъдство)

№	Животни/птици		I година	II година	III година	IV година	V година
	вид	порода	брой	брой	брой	брой	брой
1							
	Общо:						
2							
	Общо:						
...							
	Общо:						

Забележка. Количеството на отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязва в м².

Таблица 15. Животинска продукция (за инвестиции в животновъдство)

№	Животни/птици		I година	II година	III година	IV година	V година
	вид/порода	вид продукция	продукция (кг, л, др.)	продукция (кг, л, др.)	продукция (кг, л, др.)	продукция (кг, л, др.)	продукция (кг, л, др.)
1							
	Общо:						
2							
	Общо:						
....							
	Общо:						

· Обосновка на капацитета на машините, в т.ч. специализиран транспорт, съоръженията (в т.ч. за съхранение на продукция) изискването да се произвежда и/или преработва, и/или съхранява, и/или подготвя за продажба само собствена земя

Таблица 16. Производствен капацитет на преработвателното предприятие (в случай, че се кандидатства за преработка)

Вид на продукцията	Предходна година/последен отчетен период	I година	II година
	годишен производствен капацитет на предприятието (т)	годишен производствен капацитет на предприятието (т)	годишен производствен капацитет на предприятието (т)
А	Б	В	Г
Общо продукция (т):			

· Обосновка на капацитета на машините, в т.ч. специализиран транспорт, съоръженията (в т.ч. за съхранение на продукция) произвежда и/или преработва, и/или съхранява, и/или подготвя за продажба само собствена земеделска продукция:

A.2. Други приходи

Таблица 17. Други приходи

(лева)

Други приходи (вид)	Предходна година/последен отчетен период	I година	II година	III година
A	Б	В	Г	Д
Общо				

* Кандидатът посочва други приходи, свързани косвено с приходите от основна дейност, посочени в Таблица 12 "Производствена програма", в колона А; стойността на реализираните други приходи по вид, за предходната година (отчетен период), в колона Б; предвижданата стойност на други приходи през първата година от периода на бизнесплана, в колона В; предвижданата стойност на други приходи за целия период на бизнесплана, в колони Г и Д; за "Общо" се вписват сумите по колони Б, В, Г и Д.

Б. Разходи

Б.1. Разходи за дейността

Таблица 18. Разходи за суровини, материали и външни услуги

(лева)

Вид на разходите	Предходна година/последен отчетен период	I година	II година	III година
A	Б	В	Г	Д
Общо				

* Кандидатът описва подробно вида на всички извършвани разходи, необходими за осъществяването на дейността (която ще се подпомогне чрез инвестициите, за които се кандидатства), в колона А; стойността на разходите по вид за предходната година (отчетен период) в колона Б; прогнозната стойност на разходите за първата година на периода, описан в бизнесплана, колона В; сумите на предвижданите разходи за целия период, разглеждан в бизнесплана, се вписват в колони Г и Д; за "Общо" се вписват сумите по колони Б, В, Г и Д.

Таблица 19. Разходи за заплати и осигуровки

(лева)

Вид на персонала	Брой на заетите лица	Месечно възнаграждение*	Общо заплати за година*	Осигуровки**	Общо за година
A	Б	В	Г	Д	Е
Предходна година/последен отчетен период					
Управленски					
Административен					
Производствен					
				Общо	
I година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
				Общо	

II година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
					Общо
III година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
					Общо
IV година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
					Общо
V година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
					Общо

Кандидатът описва подробно разходите за заплати и осигуровки, като посочва: зетия персонал по групи (управленски, административен, производствен) както за предходната година, така и за всички прогнозни години, включени в бизнесплана, в колона А; броя на зетия персонал (по години и по групи), в колона Б; месечното възнаграждение на персонала по групи, в колона В; годишната сума на разходите за заплати, в колона Г (тази сума се получава след попълване на колони Б и В. Сумата в колона В се умножава по броя на зетите лица от колона Б и след това се умножава по 12 месеца); осигуровките (по години и по групи), в колона Д; общите годишни разходи за заплати и осигуровки в колона Е (тази сума се получава, като се съберат сумите от колони Г и Д); за "Общо" се вписва сумата на разходите по години от колона Е.

* Кандидатите - физически лица и еднолични търговци, не включват разходи за собственото си месечно и годишно възнаграждение, а само за осигуровки.

** Осигуровки, които са за сметка на кандидата.

Таблица 20. Разходи за амортизация (амортизационен план)

Актив	Дата на придобиване	Цена на придобиване	Период на експлоатация	Амортизационна норма	Амортизационна квота (лева)			
					предходна година/ последен отчетен период	I година	II година	III година
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И
					Общо			

* Кандидатът подробно описва разходите за амортизация за активите, свързани с подпомаганата дейност/и (използваният метод на амортизация трябва да бъде съобразен със

Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица или друг приложим за съответния случай нормативен акт), като посочва: вида на актива, в колона А; датата на придобиване на описаните активи, в колона Б; цена на придобиване на описаните активи, в колона В; периода на експлоатация на описаните активи, в колона Г; амортизационната норма на описаните активи, в колона Д; годишната сума на разходите за амортизация, в колони Е, Ж, З и И; за "Общо" се вписва сумата на разходите за амортизация по години от колони Е, Ж, З и И.

Б.2. Финансови разходи

Б.2.1. Погасителен план на привлечените средства

Таблица 21. Погасителен план на привлечените средства

(лева)

Години	Остатъчна сума в началото на годината	Лихви	Главници	Остатъчна сума в края на годината
А	Б	В	Г	Д
Предходна година / последен отчетен период				
I година				
II година				
III година				

* Кандидатът прави погасителен план на привлечените средства, свързани с проекта, като се посочват: годините, за които ще бъде погасен кредитът, в колона А; остатъчната сума в началото на годината, в колона Б; лихвата по години, в колона В; главницата по години, в колона Г; остатъчната сума в края на годината, в колона Д.

В случай че кандидатът ползва приходите от дейността, описана в бизнесплана, за погасяване на други кредити извън тези, свързани с проекта, той следва да включи и погашенията по тях в Таблица 21.

Б.2.2. Разходи за лихви

Таблица 22. Разходи за лихви

(лева)

Вид на кредита	Предходна година / последен отчетен период	I година	II година	III година
А	Б	В	Г	Д
Общо				

* Кандидатът описва съществуващите и прогнозните разходи за лихви поотделно за всички кредити, описани в Таблица 21, като посочва: вида на кредита, в колона А; разходите за лихви за предходната година (отчетен период), в колона Б; прогнозните разходи за лихви за целия период, описан в бизнесплана, в колони В, Г и Д; за "Общо" се вписват сумите на разходите за лихви по години от колони Б, В, Г и Д.

Б.3. Други разходи

Таблица 23. Други разходи

(лева)

Други разходи	Предходна година/ последен отчетен период	I година	II година	III година
А	Б	В	Г	Д
Общо				

* Кандидатът подробно описва всички други разходи (които са свързани с инвестицията, както и такива, които произтичат от приходите, посочени в Таблица 17 "Други приходи"), като посочва: вида на разходите, в колона А; сумата на описаните разходи по вид за последната година (отчетен период), в колона Б; прогнозната сума на описаните разходи (по вид) за разглеждания период, в колони В, Г и Д; за "Общо" се вписва сумата на "другите разходи" по години от колони Б, В, Г и Д.

Б.4. Себестойност

Таблица 24. Себестойност на единица продукция

(лева)

Вид на продукта	Видове ресурси, необходими за производство единица продукт	Количество за единица продукция	Мярка	Единична цена	Стойност на разходите за единица продукция по вид
А	Б	В	Г	Д	Е
					Общо
					Общо

* Кандидатът описва: вида на всеки от продуктите, посочени в Таблица 12 "Производствена програма" и Таблица 17 "Други приходи" (ако е приложимо), в колона А; видове ресурси (суровини, материали, външни услуги и др.), необходими за производство на единица продукция, в колона Б; количество на всеки вид ресурс за производство на единица продукция, в колона В; мярка (грам, килограм, брой и др.) на количеството от колона В, в колона Г; единична цена на всеки вид ресурс, в колона Д; стойност на всеки вид ресурс в колона Е; за "Общо" в колона Е се калкулира себестойността на единица продукция.

III.3. Прогнози за нетните парични потоци на проекта и другите дейности, осъществявани от кандидата

А. Прогноза за нетните парични потоци на проекта

Таблица 25. Прогноза за нетните парични потоци на проекта

(лева)

Индекс	Предходна година/последен отчетен период	I година	II година	III година	IV година

А	Б	В	Г	Д	Е
I. Приходи:					
1. Приходи от продажби					
2. Други приходи					
Общо приходи (1+2)					
II. Разходи					
А. Разходи за дейността:					
3. Разходи за суровини, материали и външни услуги					
4. Разходи за амортизация					
5. Разходи за заплати и социални осигуровки					
6. Други разходи					
Б. Финансови разходи:					
7. Разходи за лихви					
Общо разходи (3+4+5+6+7)					
III. Печалба преди облагане (I-II)					
IV. Данъци и такси					
V. Печалба след облагане (III - IV)					
VI. Финансиране по Програмата					
VII. Нетен паричен поток (V+4+VI)					

Попълва се:

I. Приходи: ред 1 - данните от Таблица 12. Производствена програма; ред 2 - данните от Таблица 17. Други приходи.

II. Разходи: ред 3 - данните от Таблица 18. Разходи за суровини, материали и външни услуги; ред 4 - данните от Таблица 20. Разходи за амортизация; ред 5 - данните от Таблица 19. Разходи за заплати и социални осигуровки; ред 6 - данните от Таблица 23. Други разходи; ред 7 - данните от Таблица 22. Разходи за лихви.

III. Печалба преди облагане (I-II): резултатът от разликата между I. Приходи (общите приходи) и II. Разходи (общите разходи).

IV. Данъци и такси: данъци и такси, съобразно националното законодателство.

V. Печалба след облагане (III - IV): резултатът от разликата между III. Печалба преди облагане и IV. Данъци и такси.

VI. Финансиране по Програмата: сумата на финансиране по Програмата.

VII. Нетен паричен поток (V+4+VI): получава се от сбора между печалбата след данъци, амортизацията и финансирането по Програмата.

Б. Прогноза за нетните парични потоци на другите дейности на кандидата

Таблица 26. Прогноза за нетните парични потоци на другите дейности на кандидата

(лева)

Индекс	Предходна година/последен отчетен период	I година	II година	III година	IV година
А	Б	В	Г	Д	Е
I. Приходи:					
1. Приходи от продажби					
2. Други приходи					
Общо приходи (1+2)					
II. Разходи:					

А. Разходи за дейността:
3. Разходи за суровини, материали и външни услуги
4. Разходи за амортизация
5. Разходи за заплати и социални осигуровки
6. Други разходи
Б. Финансови разходи:
7. Разходи за лихви
Общо разходи (3+4+5+6+7)
III. Печалба преди облагане (I-II)
IV. Данъци и такси
V. Печалба след облагане (III-IV)
VI. Нетен паричен поток (V+4)

В Таблица 26 се попълват приходите, разходите и т.н., съгласно указаното в самата таблица, от дейности, които не са свързани с дейността, в която се инвестира.

IV. Показатели за оценка ефективността на инвестицията и финансовите показатели

1. Нетна настояща стойност (NPV)

I. Определение:

NPV отразява ефекта на времето върху очаквания паричен поток през периода на инвестицията. Необходимо и достатъчно условие е NPV да бъде положително число, т.е. $NPV > 0$.

II. Формула за изчисление:

Изчисляване NPV на проекта

$$NPV = -I_0 + \sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t},$$

където:

NCF е нетният паричен поток;

I_0 - сумата на инвестицията и прогнозната сума на амортизациите на придобитите преди датата на подаване на заявлението за подпомагане активи;

NPV - нетната настояща стойност;

r - дисконтов процент (6 %);

n - броят години, за които е изготвен бизнеспланът;

t - периодът, равен на една година.

Забележка.

$NPV > 0$. Положителната нетна настояща стойност показва, че настоящата стойност на паричния поток е по-голяма от разходите за проекта (инвестицията) и инвестицията се счита за ефективна.

$NPV < 0$. Отрицателната нетна настояща стойност показва, че настоящата стойност на паричния поток през периода на инвестицията не е достатъчна, за да покрие разходите за инвестицията.

$NPV = 0$. Нетната настояща стойност, равна на нула, показва, че сумата от паричните потоци на проекта е точно толкова, че да се възвърне инвестираният капитал.

2. Вътрешна норма на възвращаемост (IRR)

I. Определение:

Показателят NPV е минимален критерий за ефективност на инвестицията, но не е

достатъчен, затова е необходимо да се изчисли и показателят IRR.

II. Формула за изчисление:

$$IRR = r_1 + (r_2 - r_1) \frac{NPV_1}{NPV_1 - NPV_2}$$

където

IRR е вътрешната норма на възвръщаемост;

r_1 - дисконтов процент, при който $NPV_1 > 0$;

r_2 - дисконтов процент, при който $NPV_2 < 0$.

3. Индекс на рентабилност (PI)

I. Определение:

Индексът на рентабилност (PI) представлява дохода, който всеки един инвестиран лев ще осигури. Проектът се допуска за одобрение, ако $PI > 1$, тъй като такава стойност на PI осигурява ефективността на инвестицията.

II. Формула за изчисление:

1. Изчисляване PI на проекта

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t}}{I_0}$$

където:

PI е индексът на рентабилност;

NCF - нетният паричен поток;

I_0 - сумата на инвестицията;

r - дисконтов процент (6 %);

n - броят години, за които е изготвен бизнес планът;

t - периодът, равен на една година.

4. Срок на откупуване (PBP)

I. Определение:

Срокът на откупуване е очакваният брой години, за които се възвръща направената инвестиция.

II. Метод за изчисление:

PBP е срокът на откупуване на инвестицията в години;

I_0 - сумата на инвестицията и прогнозната сума на амортизациите на придобитите преди датата на подаване на заявлението за подпомагане активи;

n - броят години, за които е изготвен бизнес планът;

t - периодът, равен на една година.

$$PBP \text{ (в години)} = \frac{n \times I_0}{\text{Сума на дисконтираните NCF}}$$

Срокът на откупуване трябва да бъде в рамките на периода на бизнесплана.

Приложение № 6 към чл. 25, ал. 3

(Загл. изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.)

Списък на селските райони

Област	Общини
Благоевград	Банско, Белица, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмяни, Хаджидимово, Якоруда
Бургас	Айтос, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево
Варна	Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни Чифлик, Дългопол, Провадия, Суворово
Велико Търново	Елена, Златарица, Лясковец, Павликени, Полски Тръмбеш, Стражица, Сухиндол
Видин	Белоградчик, Бойница, Брегово, Грамада, Димово, Кула, Макреш, Ново село, Ружинци, Чупрене
Враца	Борован, Бяла Слатина, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман, Хайредин
Габрово	Дряново, Севлиево, Трявна
Добрич	Балчик, Генерал Тошево, Добрич-селска, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла
Кърджали	Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград, Момчилград, Черноочене
Кюстендил	Бобов дол, Бобошево, Кочериново, Невестино, Рила, Сапарева баня, Трекляно
Ловеч	Априлци, Летница, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин, Ябланица
Монтана	Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Вършец, Георги Дамяново, Лом, Медковец, Чипровци, Якимово
Пазарджик	Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичево, Панагюрище, Пещера, Ракитово, Септември, Стрелча
Перник	Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир, Трън
Плевен	Белене, Гулянци, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Искър, Кнежа, Левски, Никопол, Пордим, Червен бряг
Пловдив	Брезово, Калояново, Карлово, Кричим, Куклен, Лъки, Марица, Перушица, Първомай, Раковски, Родопи, Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение, Хисаря
Разград	Завет, Исперих, Кубрат, Лозница, Самуил, Цар Калоян
Русе	Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Сливо поле, Ценово
Силистра	Алфатар, Главиница, Дулово, Кайнарджа, Ситово, Тутракан
Сливен	Котел, Нова Загора, Твърдица
Смолян	Баните, Борино, Девин, Доспат, Златоград, Мадан, Неделино, Рудозем, Чепеларе
София-област	Антон, Божурище, Ботевград, Годеч, Горна Малина, Долна баня, Драгоман, Елин Пелин, Етрополе, Златица, Ихтиман, Копривщица, Костенец, Костинброд, Мирково, Пирдоп, Правец, Самоков, Своге, Сливница, Чавдар, Челопеч
Стара Загора	Братя Даскалови, Гурково, Гълъбово, Мъглиж, Николаево, Опан, Павел баня, Раднево, Чирпан

Търговище	Антоново, Омуртаг, Опака, Попово
Хасково	Ивайловград, Любимец, Маджарово, Минерални бани, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Тополовград, Харманли
Шумен	Велики Преслав, Венец, Върбица, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар, Смядово, Хитрино
Ямбол	Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа

Приложение № 7 към чл. 25, ал. 4

Списък на селските райони, включени в Програмата за развитие на земеделието и селските райони в Странджа - Сакар

Област	Общини
Бургас	Малко Търново, Приморско, Созопол, Средец, Царево
Хасково	Любимец, Свиленград, Тополовград, Харманли (*)
Ямбол	Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа

(*)От община Харманли са изключени с. Върбово и с. Орешец, защото са включени в

Програмата за алтернативно земеделие в Родопите

Списък на селските райони, включени в Програмата за алтернативно земеделие в Родопите

Област	Общини
Благоевград	Белица (с изключение на гр. Белица), Гоце Делчев (само с. Буково), Гърмен, Разлог (само с. Елешница), Сатовча, Хаджидимово (само с. Абланица и с. Блатска), Якоруда
Кърджали	Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград, Момчилград, Черноочене
Пазарджик	Батак, Белово (само гр. Белово), Брацигово (само гр. Брацигово, с. Равногор, с. Розово и с. Жребичко), Велинград, Пещера (само гр. Пещера), Ракитово
Пловдив	Кричим (само гр. Кричим), Куклен (само с. Гълъбов, с. Добралък, с. Руен, с. Цар Калоян, с. Яврово), Лъки, Перушица, Първомай (само с. Драгойново, с. Воден, с. Буково, с. Брягово, с. Искра и с. Леново), Родопи (само с. Марково, с. Бойково, с. Дедово, с. Извор, с. Лилково, с. Ситово, с. Скобелево, с. Устина, с. Храбрино и с. Чурен)
Смолян	Баните, Борино, Девин, Доспат, Златоград, Мадан, Неделино, Рудозем, Чепеларе
Хасково	Ивайловград, Любимец (само с. Вълче поле и с. Дъбовец), Маджарово, Минерални бани (само с. Ангел войвода, с. Боян Ботево, с. Караманци, с. Винево, с. Сърница, с. Спахиево и с. Сираково), Стамболово (само с. Бял кладенец, с. Воденци, с. Долно черковище, с. Пътниково, с. Рабово, с. Светослав, с. Силен), Харманли (само с. Върбово и с. Орешец)

Списък на селските райони, включени в Регионална програма за Северозападна България

Област	Общини
Видин	Белоградчик, Бойница, Брегово, Грамада, Димово, Кула, Макреш, Ново село, Ружинци, Чупрене
Враца	Борован, Бяла Слатина, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман, Хайредин

Приложение № 8 към чл. 25, ал. 5 и чл. 31, ал. 2, т. 2

(Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)
(*)

Критерии за избор (оценка) на проекти

№	Критерий	Точки	Макс. брой точки
1.	Кандидатът е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 ненавършени години към датата на подаване на заявлението за подпомагане или е одобрен по мярка "Създаване стопанства на млади фермери"	"да" - 10 точки	10
2.	2.А. Кандидатът е в селски район	"да" - 10 точки	15
	2.Б. Кандидатът е в селски район, включен в Програмата за развитие на земеделието и селските райони в Странджа-Сакар и/или в Програмата за алтернативно земеделие в Родопите, и/или в Регионалната програма за Северозападна България	"да" - 05 точки допълнително	
3.	Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	"да" - 5 точки	5
4.	1. Най-малко 15 % от общия бюджет по мярката до 31.12.2013 г. се заделят за инвестиции за прилагане на Директива 91/676/ЕИО	"100 % от инвестицията е свързана с прилагане на Директива 91/676/ЕИО" - 25 точки	25
		"над 60 % от допустимите инвестиционни разходи са свързани с прилагане на Директива 91/676/ЕИО" - 10 точки	
	2. Най-малко 15 % от общия бюджет по мярката, включително за инвестиции по т. 1, се заделят за привеждане на съществуващите земеделски стопанства от сектор "Мляко" в съответствие с изискванията	"100 % от допустимите инвестиционни разходи са свързани с привеждане в съответствие със стандартите на Общността" - 25 точки	
		"над 60 % от допустимите инвестиционни разходи са свързани с привеждане в съответствие със стандартите на Общността" - 10 точки	
	3. Най-малко 15 % от общия бюджет по мярката, включително за инвестиции по т. 1, се заделят за привеждане на съществуващите земеделски стопанства от други животновъдни сектори извън сектор "Мляко" в съответствие с изискванията на стандартите на Общността	"100 % от допустимите инвестиционни разходи са свързани с привеждане в съответствие със стандартите на Общността" - 25 точки	

		"над 60 % от допустимите инвестиционни разходи са свързани с привеждане в съответствие със стандартите на Общността" - 10 точки	
	4. Най-малко 5 % от общия бюджет по мярката се заделят за инвестиции за специални съоръжения и механизация, сгради, друга недвижима собственост, включително трайни насаждения и съответно оборудване, необходими за преминаване на стопанството към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на (ЕИО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент на (ЕИО) № 2092/91	"да" - 25 точки	
	5. При кандидатстване едновременно за инвестиции по т. 1 и 2 или по т. 1 и 3 или по т. 1, 2 и 3	"100 % от допустимите инвестиционни разходи са свързани с привеждане в съответствие със стандартите на Общността" - 25 точки	
		"над 60 % от допустимите инвестиционни разходи са свързани с привеждане в съответствие със стандартите на Общността" - 10 точки	
5	Проектът включва инвестиции, насочени към иновации на ниво стопанство, пряко свързани с новите предизвикателства (промени в климата, възобновяеми енергийни източници, управление на водите, биоразнообразие, нови продукти, процеси и технологии)	"да" - 5 точки	5
6	Проектът се реализира на територията на някоя от следните области: Перник, Видин, Кърджали, Габрово, Смолян	"да" - 5 точки	5
7	Кандидатът е призната организация на земеделски производители от изпълнителния директор на РА при условията на мярка "Създаване на организации на производители" от ПРСР или по реда на някоя от следните наредби: - Наредба № 21 от 2001 г. за условията и реда за признаване на организации на производители на земеделски продукти (ДВ, бр. 65 от 2001 г.); - Наредба № 23 от 2001 г. за условията и реда за признаване на организации на тютюнопроизводители (ДВ, бр. 69 от 2001 г.); - Наредба № 11 от 2007 г. за условията и реда за признаване на организации на производители на плодове и зеленчуци и на техните асоциации и за условията и реда за одобряване и изменение на одобрените оперативни програми (ДВ, бр. 42 от 2007 г.)	"да" - 10 точки	10
8	Кандидатът е тютюнопроизводител, регистриран по Закона за тютюна и тютюневите изделия, и проектът е насочен към инвестиции, които не са свързани с производство и преработка на тютюн	"да" - 10 точки	10
9	Проектът е изцяло насочен към инвестиции в	"да" - 15 точки	15

сектор "Животновъдство"		
Общо		100

Приложение № 9 към чл. 26, ал. 1, т. 4

(Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 22.12.2009 г. и се прилага за проекти, подадени след тази дата, доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2011 г., в сила от 11.11.2011 г.)

Списък на стандартите на Общността, за постигането на които се предоставя финансова помощ по реда на наредбата

№	Стандарт	Законодателство на ЕС	Национално	Крайна дата законодателство на съответствие съгл. чл. 26, ал. 6	Вид на инвестиция за постигане
1	2	3	4	5	6
1.	Опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници	Директива 91/676/ЕИО за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници.	Наредба № 2 от 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (ДВ, бр. 27 от 2008 г.); Заповед № РД-09-765 от 29.09.2009 г. на министъра на земеделието и храните и Заповед № РД-642 от 26.09.2009 г. на министъра на околната среда и водите за изменение на Програмата за ограничаване и ликвидиране на замърсяване с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони	31.12.2013 г. (за изисквания за капацитет за съхранение на оборски тор)	1. Закупуване/ придобиване на строителство/обновяване и друга недвижима собственост използвани за опазване от замърсяване с нитрати от селскостопански източници. Закупуване/ инсталиране на машини, оборудване и съоръжения, необходими за транспорт, съхранение, оползотворяване на биомаса/животински отпадъци за защита на водите/водоизточниците от замърсяване с нитрати от земеделски източници.
2	Изграждане на промишлени инсталации по Приложение IV от Закона за опазване на околната среда (ЗООС)	Директива на Съвета 96/61/ЕС относно комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването	Закон за опазване на околната среда Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни	31.12.2011 за 41 инсталации	1. Изграждане/придобиване, подобрение на промишлени инсталации и друга недвижима собственост, предназначени за земеделски цели, вкл. такива за опазване компонентите на околната среда 2. Закупуване/инсталиране на нова техника/обо-

рудване със земеделско предназначение, вкл. такива за опазване компонентите на околната среда

3	Маркетингови стандарти за яйца	Регламент № 1907/90 от 26 юни 1990 г. за някои маркетингови стандарти за яйца Регламент № 2295/2003 от 23 декември 2003 г., въвеждащ подробни правила за прилагане на Регламент (ЕЕС) № 1907/90 Регламент № 1028/2006 от 19 юни 2006 г. за маркетингови стандарти за яйца Регламент № 557/2007 от 23 май 2007 г., постановяващ подробни правила за прилагане на Регламент (ЕС) № 1028/2006	Наредба № 1/3.01.2006 г. за изискванията за прилагане на пазара на кокошки яйца за консумация	10.02.2009	Закупуване технологично оборудване за маркиране на яйца в пакетажните центрове
4	Въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки	Директива 1999/74/ЕС от 19 юли 1999 г., въвеждаща минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки. Директива 2002/4/ЕС от 30 януари за регистрация на обекти за отглеждане на кокошки носачки, об-	Наредба № 25/14.12.2005 г. за минималните изисквания за хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки	1.05.2009 31.12.2014 - за промяна на използваните системи по чл. 3(1), т. 2 (отглеждане в неуголемени клетки) за въведени в експлоа-	1. Изграждане/придобиване, подобрене на промишлени сгради/инсталации и друга недвижима собственост, използвана за въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки, вкл. такива за

		хванати от Директива на Комисията 2006/83/ЕС от 23 октомври 2006 г., изменяща Директива 2002 /4/ЕС за регистрация на обекти за отглеждане на кокошки носачки, обхванати от Директива 1999/74/ЕС, на основание присъединяването на България и Румъния		тация животновъдни обекти преди 01.01.2003	опазване компонентите на околната среда 2. Закупуване/инсталиране на нова техника/оборудване за въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки, вкл. такива за опазване компонентите на околната среда
5	Въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на свине	Директива 91/630/ЕЕС от 19.11.1991 за въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение към свинете; Директива 2001/88/ЕС от 23.10.2001, изменяща Директива 91/630/ЕЕС; Директива 2001/93/ЕС от 9.11.2001, изменяща Директива 91/630/ЕЕС;	Наредба № 21/14.12.2005 г. за въвеждане на минимални стандарти за защита/ хуманно отношение при отглеждане на свине	1.05.2009 01.01.2016 - за въвеждане изискванията по чл. 2 (1), т. 6, т. 8(д) и (2)(3) и чл. 6(1), т. 2 (а) до (г) за свине	1. Изграждане/придобиване, подобрене на промишлени сгради/инсталации и друга недвижима собственост, използвана за въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на свине, вкл. такива за опазване компонентите на околната среда 2. Закупуване/инсталиране на нова техника/оборудване за въвеждане на минимални стандарти за защита/ хуманно отношение при отглеждане на свине, вкл. такива за опазване компонентите на околната среда
6	Въвеждане на	Решение 97/182/ЕС	Наредба № 14/03.02.2006 г.	1.05.2009	1. Изграждане/придо-

минимални стандарти за защита/ хуманно отношение при отглеждане на телета	изменя Анекс на Директива 91/629/ЕЕС Директива 91/629/ЕЕС от 19 ноември 1991 г. за въвеждане на минимални стандарти за защита/ хуманно отношение към телета. Директива 97/2/Е от 20 януари 1997 г., изменяща Директива 91/629/ЕЕС; 97/182/ЕС: Решение на Комисията от 24 февруари 1997 г., изменящо Анекс на Директива 91/629/ЕЕС	за въвеждане на минимални стандарти за защита/ хуманно отношение при отглеждане на телета	31.12.2006 за въвеждане на изискванията, предвидени в чл. 2(2), т. 6 и т. 7; чл. 5, т. 1 и чл. 6 за животновъдни обекти с по-малко от 6 телета и за бозаещи телета, отглеждани заедно с майките си	биване, подобрене на промишлени инсталации и друга недвижима собственост, използвана за въвеждане на минимални стандарти за защита/ хуманно отношение при отглеждане на телета, вкл. такива за опазване компонентите на околната среда 2. Закупуване/инсталиране на нова техника/ оборудване за въвеждане на стандарти за защита/ хуманно отношение при отглеждане на телета, вкл. такива за опазване компонентите на околната среда
---	---	---	--	---

7. Преходен период за въвеждане на стандарти за качеството на сурово мляко	Анекс VI от Договора за присъединяване на България към Общността Регламент /ЕО/№ 853/2004 от 29 април 2004, въвеждащ специфични хигиенни правила за храни от животински произход	Наредба № 4 от 2008 г. за специфичните изисквания при производството, съхранението и транспортирането на сурово краве мляко и изискванията за търговия и пускане на пазара на мляко и млечни продукти (ДВ., бр. 23 от 2008 г.)	31.12.2014 г.	1. Закупуване/ изграждане/придобиване/ подобряване на сгради, за производството/съхранението на сурово мляко/млечни продукти на ниво стопанство, вкл. такива за опазване на околната среда 2. Закупуване/ инсталиране на техника/оборудване за производство/съхранение на сурово мляко или млечни продукти на ниво стопанство, вкл. такива за опазване на околната среда За фермите от трета група, които произвеждат сурово краве мляко, условията са приемливи за подкрепа с инвестициите, описани в
--	--	--	---------------	--

този гратисен период.
За фермите от втора група
произвеждат сурово краен
допустими за подкрепа с
инвестициите, описани в
този гратисен период.

8	Стандарти за защита/хуманно отношение при транспортиране на животни	Директива 91/628/ЕЕС, въвеждаща изискванията на Регламент 97/1255/ЕЕС и Регламент 98/411/ЕЕС	Наредба № 26/2006 г. за условията за защита/хуманно отношение при транспортиране на животни	01.05.2009	Закупуване и инсталирани на нова техника/оборудване за подобряване условията за защита и хуманно отношение при транспортиране на животни
9	Стандарти за идентификация/регистрация на животни и животновъдни обекти	Директива № 92/102/ЕС за идентификация и регистрация на животните, въвежда изискванията на Регламент 1760/2000, създаващ система за идентификация и регистрация на говеда, и Регламент № 21/2004 относно система за идентификация и регистрация на животни от рода на овцете и козите Регламент № 1082/2003 за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1760/2000 на Европейския парламент и на Съвета относно минималното ниво на контрол, който следва да се из-	Наредба № 61/2006 г. за условията и реда за идентификация на животните, регистрация на животновъдните обекти и достъпа до база данни за идентифицирани животни и регистрираните обекти	09.06.2009	Закупуване и инсталирани на нова техника/оборудване за подобряване условията за идентификация и проследяване на животните

вършва в рамките на системата за идентификация и регистрация на едър рогат добитък Регламент № 911/2004 за прилагането на Регламент № 1760/2000 относно ушните марки, паспортите и регистъра на животновъдния обект и Решение № 2000/678 за определяне на подробни правила за регистрация на животновъдните обекти в базата данни за свине, предвидено в Директива № 64/432/ЕС

<p>10 Изисквания за здравния статус на животните, регулиращи търговията със свине/дребен рогат добитък в рамките на Общността</p>	<p>Директива № 64/432/ЕЕС от 26 юни 1964 г. за здравни проблеми, предизвикани от придвижване на овце и свине за търговия в рамките на Общността Директива № 91/68/ЕЕС от 28 януари 1991 г. за управление на здравния статус на овце и дребен рогат добитък при транспортране за търговия в рамките на Общността</p>	<p>Наредба № 48/20.04.2006 г. за здравните изисквания към говеда и свине при придвижване или транспортането им между Република България и държавите - членки на Европейския съюз, и за определяне на здравния статус на районите и обектите, от които произхождат, и допълнителните гаранции, на които трябва да</p>	<p>Закупуване и инсталирани на нова техника/оборудване за подобряване условията за защита/ хуманно отношение при транспорт на животните и регулиращи търговията с дребен рогат добитък и свине в рамките на Общността</p>
---	---	--	---

			отговарят Наредба № 52/2006 г. за здравните изисквания към овце/кози при при- движване или транспор- тирането им между Ре- публика България и държавите - членки на Европейския съюз, за определяне на здравния статус на обектите, от които произхождат	01.05.2009	
11	Защита здравето и безопасността на работещите и предотвратяване съществуващ/по- тенциален риск от експозиция на азбест при работа (гранична стой- ност на концен- трация на азбесто- ви влакна във въздуха)	Директива № 83/477/ЕЕС от 19 септември 1983 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на азбест при работа	Наредба № 9/04.08.2006 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на азбест при работа	02.12.2009	Закупуване и инстали- ране на техника/оборуд- ване за здравна защита на работниците, вкл. и за предотвратяване на съществуващ/ потен- циален риск от експо- зиция на азбест при ра- бота
12	Защита здравето и безопасността на работещите и предотвратяване на съществуващ и/или потенциа- лен риск от експозиция на шум, особено риска от увреждане на слуха.	Директива № 86/188/ЕЕС от 12 май 1986 г. за осигуряване на здравето и безопасността на рабо- тещите при рискове, свързани с експозиция на шум	Наредба № 6/15.08.2005 г. за минималните изисква- ния за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на шум	15.02.2009	Закупуване и инстали- ране на техника/оборуд- ване за здравна защита на работниците, вклю- чително предотвратя- ване на съществуващ/ потенциален риск от експозиция на шум, особено риска от увреждане на слуха
13	Защита здравето и безопасността на работещите и предотвратяване на съществуващ	Директива № 2002/44/ЕС от 25 юни 2002 г. за мини- малните здравни изисква- ния и безопасността на работещите при	Наредба № 3/05.05.2005 г. за минималните изисква- ния за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при	06.07.2008	Закупуване и инстали- ране на техника/оборуд- ване за здравна защита на работниците, вкл. и за предотвратяване на

		Директива 69/464/ЕЕС от 8 декември 1969 г. за контрол срещу рака по картофите	Наредба № 20/01.09.2001 г. за борба срещу рака по картофите, причиняван от гъбата от <i>Synchytrium endo-bioticum</i> (Schilb.)	01.01.2010	
		Директива 69/465/ЕЕС от 8 декември 1969 г. за контрол по картофения цистообразуващ нематод	Наредба № 39 за борба срещу картофените цистообразуващи нематоди	01.01.2010	
		Директива 93/85/ЕЕС от 4 октомври 1993 г. за контрол по пръстеновидното гниене по картофите	Наредба № 19 за борба срещу пръстеновидното гниене по картофите, причинявано от <i>Clavibacter michiganensis</i> (Smith) Davis	08.09.2009	
17	Сортова чистота на семената	Директива 66/402/ЕИО за търговия на семена от зърнени култури	Наредба № 45/29.10.2003 г. за производство и търговия на семена от зърнени култури	За част от Наредба № 45 е в сила до 01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на семената
18	Сортова чистота на семената	Директива 66/401/ЕИО за търговия на семена от фуражни култури	Наредба № 99/2006 г. за търговия на посевен материал от фуражни култури на пазара на Европейския съюз	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на семената
19	Сортова чистота на семената	Директива 2002/57/ЕО за търговия на семена от маслодайни и влак-	Наредба № 100/2006 г. за търговия на посевен материал от маслодайни	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гаранти-

	нодайни култури	и влакнодайни култури на пазара на ЕС		раща постигане изискванията за физическа чистота на семената	
20	Сортова чистота на семената	Директива 2002/55/ЕО за търговия на семена от зеленчукови култури	Наредба № 96/2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на ЕС	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на семената
21	Сортова чистота на семената	Директива 2002/54/ЕО за търговия на семена от цвекло	Наредба № 98/2006 г. за търговия на посевен материал от цвекло на пазара на ЕС (ДВ, бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 14 от 2007 г.)	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на семената
22	Сортова чистота на картофени семена	Директива 2002/56/ЕО за търговия на семена от картофи	Наредба № 61/2003 г. за производство и търговия на посевен материал от картофи	За част от наредбата е в сила до 01.01.2007	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на семената
23	Сортова чистота на семена картофи от съответните класи на Общността	Директива 93/17/ЕИО за търговия на базови семена картофи от съответните класи на Общността	Наредба № 78 / 2006 г. за производство и търговия на базови семена картофи от съответните класи на пазара на ЕС	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на посевния материал
24	Сортова чистота на лозов посадъчен материал	Директива 68/193/ЕИО за търговия на вегетативен размножителен материал от лоза	Наредба № 95/2006 г. за търговия на лозов посадъчен материал	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на посадъчния материал
25	Сортова чистота на овощен посадъчен материал	Директива 92/34/ЕИО за търговия на овощен размножителен материал и овощни растения, предназначени за производство на	Наредба № 97/2006 г. за търговия на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове на	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на посадъчния

	плодове	пазара на ЕС		материал	
26	Сортова чистота на размножителен материал от декоративни растения	Директива 98/56/ЕИО за търговия на размножителен материал от декоративни растения	Наредба № 80/2006 г. за производство и търговия на размножителен материал от декоративни растения, извършвана между държавите - членки на ЕС	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на размножителния материал
27	Сортова чистота на зеленчуков посадъчен материал	Директива 92/33/ЕИО за търговия на зеленчуков посадъчен материал, различен от семена Директива на ЕС 93/61/ЕИО, определяща условията, на които трябва да отговаря зеленчуковият посадъчен материал, различен от семената по Директива 92/33 /ЕИО Директива 93/62/ЕИО, определяща мерки относно надзора и мониторинга на доставчици и предприятия Директива 2006/124/ЕО за изменение на Директива 92/33/ЕИО	Наредба № 19/2003 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури	За част от Наредба № 19 е в сила до 01.01.2010; до 06.03.2010 и до 01.07.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на зеленчуковия посевен материал
28	Ред за признаване и вписване на нови сортове земеделски растителни видове в Официалната сортова листа	Директива 2002/53/ЕС за общия каталог на сортовете земеделски растителни видове	Наредба № 77/31.05.2006 г. за реда за признаване на нови сортове земеделски растителни видове в Официалната сортова листа на Република България и Общия	01.01.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на посевния материал

на Република
България и
Общия каталог
на държави -
членки на ЕС

каталог на държавите -
членки на ЕС

29	Изисквания за условията и реда за сортоизпитване	Директива 2003/90/ЕО, определяща задължителните мерки за приложение целите по чл. 7 от Директива 2002/53/ЕС по отношение минималния брой признаци и минималните условия за изпитване, които трябва да бъдат изпълнени за сортове полски култури Директива 2003/91/ЕО, определяща мерките за приложение за целите на чл. 7 от Директива 2002/55/ЕС по отношение на минимум признаци/ условия за изпитване, които трябва да бъдат изпълнени за сортове зеленчукови култури	Наредба № 12/2004 г. за условията и реда за сортоизпитване, признаване, вписване и отписване на сортовете растения във и от Официалната сортова листа на Република България	За част от Наредба № 12 е в сила до 01.06.2010	Закупуване и доставка на прецизна заготвителна техника, гарантираща постигане изискванията за физическа чистота на посевния материал
30	Минимум стандарти за защита и хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопански	Директива 98/58/ЕЕС от 20 юли 1998 г. за защита и хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопанските животни	Наредба № 16/03.02.2006 г. за защита и хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопанските животни	01.05.2009	1. Изграждане/придобиване, подобрене на сгради/ инсталации и друга недвижима собственост, използвана за въвеждане на минимални стандарти за

животни

защита/хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопански животни
2. Закупуване/инсталиране на нова техника/оборудване за въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопански животни

31.	(в сила от 25 август 2010 г.) Въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на бройлери.	Директива 2007/43/ЕО на Съвета от 28 юни 2007 г. за определяне на минимални правила за защита на пилетата, отглеждани за производство на месо.	Наредба № 26 от 05.08.2008 г. за определяне на минималните изисквания за хуманно отношение и защита при отглеждане на бройлери	30.06.2013 г. за изискванията на чл. 5 и чл. 6 от раздел II Общи изисквания към помещенията, в които се отглеждат бройлерите на Наредба № 26 от 05.08.2008 г. за определяне на минималните изисквания за хуманно отношение и защита при отглеждане на бройлери.	1. Закупуване/ придобиване на строителство или подобрения на сгради и друга недвижима собственост, за въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на бройлери, включително тази, използвана за опазване на околната среда. 2. Закупуване и/или инсталиране на нова техника/оборудване за въвеждане на минимални стандарти за защита/хуманно отношение при отглеждане на бройлери, включително използвана за опазване на околната среда.
-----	--	--	--	---	--

* Забележка - Допустимите инвестиции за постигане на съответствие със стандартите на Общността трябва да са в съответствие и с допустимите разходи по чл. 26 на настоящата наредба.

Приложение № 9а към чл. 26, ал. 17

(Ново - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., предишно Приложение № 9а към чл. 26, ал. 12 - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., предишно Приложение № 9а към чл. 26, ал. 16 и 17 - ДВ, бр. 45 от 2010 г., в сила от 15.06.2010 г.)

[ ]

(Дата)

[ ]

(Име и адрес на кандидата)

--

(Име и адрес на оферента)

ЗАПИТВАНЕ ЗА ОФЕРТА

Бихме искали да ни представите оферта за:

--

Предлаганите от фирмата услуги и доставки с тяхната техническа спецификация (в случай че тя е по-подробна, може да я приложите към бланката)

Вашата оферта трябва да съдържа:

1. име и адрес на оферента;
2. техническа спецификация, съответстваща на тази в настоящото запитване;
3. цена с описание на ДДС;
4. валидност на офертата.

Офертата трябва да съдържа цялата необходима информация, за да бъде оценена, да бъде изготвена на официална бланка на представляваната от Вас фирма, подписана, подпечатана и да ни бъде изпратена по пощата или доставена лично.

Подпис .....

(печат)

(име на кандидата)

Забележка - за физически лица подпечатването не е задължително.

Приложение № 10 към чл. 30, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2010 г., в сила от 20.07.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони -

Европа инвестира в селските райони

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ

Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013 г.

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Мярка 121: Модернизиране на земеделските стопанства

I. НАИМЕНОВАНИЕ НА КАНДИДАТА		
Юридически статут	Седалище	
II. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОЕКТА		

За служебно ползване:

Уникален идентификационен номер (УИН): .....

Уникален регистрационен номер (УРН): .....

III. РЕГИСТРАЦИОНЕН НОМЕР НА ЗЕМЕДЕЛСКИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛ

Регистрационен № по Наредба № 3 от 1999 г.

IV. ОПИСАНИЕ НА КАНДИДАТА

За юридически лица и еднолични търговци:

БУЛСТАТ

Юридически статут

Единен идентификационен код .....

към Агенцията по вписванията .....

или

Районен съд

Фирмено дело	№	Дата	Том	Стр.	Партида	Регистър
--------------	---	------	-----	------	---------	----------

Договор, сключен по реда на Наредба № 14 от 2001 г., по който не е платено или е отказано плащане

Попълнете една от следните две декларации:

1. Декларирам, че съм сключил договор № ...../..... г. (дата)

за финансиране по реда на Наредба № 14 от 2001 г., за който не съм

получил плащане или отказ да ми бъде платено. Предмет на договора

е финансирането на следните активи:

.....
.....

(подробно описание на активите, в т.ч. вид, марка, модел и др.)

Подпис: .....

2. Декларирам, че нямам сключен договор за финансиране по реда на Наредба № 14 от 2001 г., за който не съм получил плащане или отказ да ми бъде платено

Подпис: .....

За физически лица:

Име .....

Презиме .....

Фамилия .....

ЕГН

Лична карта

.....

За всички кандидати:

Обслужваща банка	Име на банката:
	IBAN:
	BIC:
	Адрес:
Седалище/постоянно местожителство	Област:
	Община:
	Населено място:
	Ул. №:
АДРЕС за кореспонденция (ФЛ или организацията)	ПК:
	Област
	Община
	Населено място
	Ул. №
	ПК
	Телефон
Упълномощено лице (ако има такова)	Факс
	E-mail
	Интернет страница

Име	ЕГН	<input type="text"/>
Презиме	Лична карта	<input type="text"/>
Фамилия		
E-mail:		

V. БРОЙ НА ПОДПОМАГАНИЯТА ПО МЯРКА 121

Подпомаган съм по Мярка 121	☐ Да ☐ Не
Брой на предишни финансови подпомагания	
Кандидатствам за подпомагане по Мярка 121	За _____ пореден път
Кандидатствам по заповед за започване на приема на заявления за подпомагане на изпълнителния директор на РА № ..... от ..... Г.	

VI. ОПИСАНИЕ НА СТОЙНОСТТА НА ПОЛУЧЕНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

I финансово подпомагане	..... лева Договор № _____ / _____ (дата)
II финансово подпомагане	..... лева Договор № _____ / _____ (дата)
III финансово подпомагане	..... лева Договор № _____ / _____ (дата)
IV финансово подпомагане	..... лева Договор № _____ / _____ (дата)
ОБЩА стойност на финансова помощ до момента:	..... лева

VII. ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

1. Кратко описание на проектното предложение:

а) Вид на продукцията:

б) Сектор: .....

в) Вид на основната земеделска суровина, която се използва:

г) Описание на инвестицията, за която се кандидатства:

- строителство/реконструкция на

- машини, оборудване, съоръжения

за.....

- специализиран транспорт

за.....

- създаване/презасаждане на трайни насаждения (вид) и размер на земята.....

- нематериални

активи.....

- други.....

Подробно описание на проектното предложение се извършва в бизнесплана за модернизиране на земеделското стопанство

2. Кандидатствам за:

2.1.1. Размер на проекта	Размер на субсидията		Размер на собствено участие	
ЛВ.	ЛВ.	%	ЛВ.	%
2.2.1. Размер на разходите за инвестиции по Директива 91/676/ЕИО	Размер на субсидията		Размер на собствено участие	
ЛВ.	ЛВ.	%	ЛВ.	%
2.2.2. Размер на разходите за привеждане на съществуващите земеделски стопанства от сектор "Мляко" в съответствие с изискванията на стандартите на Общността	Размер на субсидията		Размер на собствено участие	
ЛВ.	ЛВ.	%	ЛВ.	%
2.2.3. Размер на разходите за привеждане на съществуващите земеделски стопанства от други животновъдни сектори извън сектор "Мляко" в съответствие с изискванията на стандартите на Общността	Размер на субсидията		Размер на собствено участие	
ЛВ.	ЛВ.	%	ЛВ.	%
2.2.4. Размер на разходите за специални съоръжения и механизация, сгради, друга недвижима собственост, включително трайни насаждения и съответно оборудване, необходими за преминаване на стопанството към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на (ЕИО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирването на биологични продукти и за отмяна на Регламент на (ЕИО) № 2092/91	Размер на субсидията		Размер на собствено участие	
ЛВ.	ЛВ.	%	ЛВ.	%

ЛВ.	ЛВ.	%	ЛВ.	%
<p>2.2.5. Размер на разходите за инвестиции, свързани с увеличаване с 10 на сто на размера на субсидията, по бюджета на Европейски план за икономическо възстановяване за:</p> <p>1. инвестиции, директно свързани с производството на мляко ☐</p> <p>2. инвестиции, свързани с производството на биогаз посредством използване на органични отпадъци, получени от земеделската дейност на стопанството на кандидата или от местно производство ☐</p> <p>3. инвестиции, свързани с производството на електричество или топлинна енергия посредством преработка на биомаса, вкл. строителство или обновяване на складове за биомаса (за посрещане на собствени енергийни нужди на земеделската дейност на кандидата) ☐</p> <p>4. инвестиции за създаване и/или презасаждане на бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия ☐</p> <p>5. инвестиции на ниво стопанство във водоспестяващи технологии, вкл. съоръжения за съхранение на водата, и пречистване на отпадъчни води от производството ☐</p>	Размер на субсидията		Размер на собствено участие	
ЛВ.	ЛВ.	%	ЛВ.	%
<p>2.2.6. Инвестиции, свързани само с увеличаване с 10 на сто на размера на субсидията, извън бюджета на Европейски план за икономическо възстановяване, в т.ч. във:</p> <p>1. сгради и оборудване с цел подобряване на енергийната ефективност на земеделското стопанство на кандидата ☐</p> <p>2. инвестиции, директно свързани с производството на мляко ☐</p> <p>3. инвестиции, свързани с производството на биогаз посредством използване на органични отпадъци, получени от земеделската дейност на стопанството на кандидата или от местно производство ☐</p> <p>4. инвестиции, свързани с производството на електричество или топлинна енергия посредством преработка на биомаса, вкл. строителство или обновяване на складове за биомаса (за посрещане на собствени енергийни нужди на земеделската дейност на кандидата) ☐</p> <p>5. инвестиции за създаване и/или презасаждане на бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия ☐</p> <p>6. инвестиции на ниво стопанство във водоспестяващи технологии, вкл. съоръжения за съхранение на водата, и пречистване на отпадъчни води от производството ☐</p>	Размер на субсидията		Размер на собствено участие	

ЛВ.	ЛВ.	%	ЛВ.	%
Номер на заповедта/номера на заповедите на министъра на околната среда и водите за обявяване на местата по националната екологична мрежа Natura 2000, върху които се осъществява проекта (в случай, че са включени такива места)	.....			
3. Авансово плащане - стойност		☐ Да ☐ Не	..... лв. (стойност)	
4. Междинно плащане - стойност и кратко описание (подробно описание на обособената част се прави в бизнес плана)		☐ Да ☐ Не	..... лв. (стойност) Кратко описание:	

VIII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

Попълва се "Форма за наблюдение и оценка на проектите по Мярка 121 - Модернизиране на земеделските стопанства" по ПРСР 2007 - 2013 г. (Приложението се попълва от кандидата, като внимателно и точно се отразяват данните!)

IX. ПРИДРУЖАВАЩИ ДОКУМЕНТИ (Моля, отбележете с x / v)

1. Бизнес план (по образец), включително на електронен носител и таблиците от бизнесплана във формат "xls"	☐
2. (отм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)	
3. Копие от договора за управление, сключен с директора на държавното предприятие - за държавните предприятия	☐
4. Документ, удостоверяващ представителната власт на законния представител на научния институт към Селскостопанската академия - за държавните предприятия, създадени със Закона за Селскостопанската академия	☐
5. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от кандидата	☐
6. Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по ПРСР	☐
7. Удостоверение за вписване в Регистъра на вероизповеданията (за юридическите лица, регистрирани по Закона за вероизповеданията)	☐
8. Удостоверение от Националната агенция по приходите, че ползвателят на помощта няма просрочени задължения, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие от ползвателя на помощта.	☐
9. Копие от годишна данъчна декларация за предходната година, заверена от съответната ТД на НАП (за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти)	☐

10.	(отм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)	
11.	Копие от регистрационна карта (заедно с анкетните формуляри), издадена по реда на Наредба № 3 от 1999 г. (не се изисква за признати организации на производители). Към анкетните формуляри се прилага опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от 4 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато в изчисляването на минималния икономически размер участват животни	☐
12.	Копие от удостоверение/заповед за признаване на организация на производители, когато кандидатът е организация на производители	☐
13.	Счетоводен баланс за последния отчетен период (за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти)	☐
14.	Отчет за приходите и разходите за последния отчетен период заедно със справка за нетните приходи от продажби по видове икономически дейности (за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти)	☐
15.	Справка за дълготрайните активи - приложение към счетоводния баланс за последния отчетен период (за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти)	☐
16.	Справка за дълготрайните активи към датата на подаване на заявлението за подпомагане с разбивка по активи, дата на придобиване и покупна цена	☐
17.	Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя или документ за ползване или споразумение за размяна на парцели (доброволна комасация), който да бъде в сила не по-малко от 6 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане (вписан в районната служба по вписвания, а в случай на договор за аренда и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ) - при инвестиции, свързани с трайни насаждения, както и при закупуване и монтаж на съоръжения, трайно прикрепени към земята, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията	☐
18.	Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя или документ за ползване или споразумение за размяна на парцели (доброволна комасация), който да бъде в сила не по-малко от 5 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане (вписан в районната служба по вписвания, а в случай на договор за аренда и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ) - за доказване на минималния размер на земята и минималния икономически размер на земеделското стопанство; не се изисква за признати организации на производители и за кандидати, които са длъжни да се регистрират в ИСАК при условията на чл. 20 и 23 от тази наредба.	☐
18а.	(зал. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.)	
19.	Копие от документ за собственост или договор за наем на сградите/помещенията, които ще се обновяват и/или в които ще се монтират машините, съоръженията, оборудването - за инвестиции за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно ЗУТ. В случай на договор за наем той трябва да бъде в сила най-малко 6 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане	☐
20.	В случай че се кандидатства за финансиране на покупката на земя и/или сгради и/или	

	<p>друга недвижима собственост:</p> <p>а) за вече закупени земя и/или сгради и/или друга недвижима собственост се представя копие от удостоверение за данъчна оценка към датата на закупуването им, както и копие от удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане, в случай че от датата на закупуване са изминали повече от 6 месеца;</p> <p>б) за предвидени за закупуване земя и/или сгради и/или друга недвижима собственост се представя копие от удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане</p>	☐
21.	Копие от решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда или копие от решение по оценка на въздействие върху околната среда (един от двата документа се представя само когато съществува такова изискване съгласно Закона за опазване на околната среда)	☐
22.	Копие от решение за оценка за съвместимостта на проекта с предмета и целите на опазване на защитените зони съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.) само за проекти, включващи инвестиции в местата по националната екологична мрежа Натура 2000	☐
23.	(доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Копие от одобрен проект с количествени сметки на проектантите, които да са на хартиен и електронен носител, към всяка от неговите части и копие от разрешение за строеж, издадено от съответната община, заедно с документ за собственост на земята/сградата, където ще се извършват строително-монтажните работи, или учредено право на строеж за срок не по-малък от 6 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане (при извършване на строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията)	☐
24.	Становище от общината, че обектът не се нуждае от разрешение за строеж, придружено от копие от архитектурно заснемане (при извършване на строително-монтажни работи, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията)	☐
25.	За кандидат, който не се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП - Копие от предварителни или окончателни договори за услуги, работи, доставки (в т.ч. покупка на оборудване) - обект на инвестицията, с определени марка, модел, цена в лева или евро, срок и начин на доставка. В договорите се описва ДДС. Доставчиците или изпълнителите по договорите трябва да бъдат регистрирани за местни лица в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а за чуждестранни лица трябва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. В случаите на строително-монтажни работи изпълнителите местни и чуждестранни лица трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да са регистрирани в публичните регистри съгласно Наредба № 1 от 2008 г. за реда и критериите за регистрация за упражняване на частна лесовъдска практика и за извършване на	☐

	<p>дейности в горския фонд (ДВ, бр. 8 от 2009 г.). Изискването за вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ.</p>	
26.	<p>За кандидат, който не се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП - В случаите по чл. 26, ал. 10 - най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от НССЗ), срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента за всяка доставка/услуга на стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, както и в случай, че тя е част от доставки/услуги, договорирани с един доставчик/изпълнител на обща стойност повече от левовата равностойност на 15 000 евро. Цената следва да бъде определена в лева или евро с описан ДДС. Офертите се издават не по-късно от датата на сключване на договора с избрания оферент и се придружават от технически спецификации в случаите на закупуване на транспортни средства, машини, оборудване, съоръжения, включително компютърен софтуер и специализирана техника. Оферентите - местни лица, следва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното си законодателство.</p> <p>Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да са регистрирани в публичните регистри съгласно Наредба № 1 от 2008 г. за реда и критериите за регистрация за упражняване на частна лесовъдска практика и за извършване на дейности в горския фонд. Изискването за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ. Конкурентни оферти не се изискват при закупуване на земя, сради и друга недвижима собственост, при придобиване на ноу-хау, патентни права и лицензии. Офертите се придружават от направените запитвания за оферти съгласно приложение № 9а и протоколите с мотиви за направения избор</p>	□
26а.	<p>За кандидат, който не е възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП, в случаите по чл. 26, ал. 11 - една независима оферта в оригинал, която съдържа фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от НССЗ), срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента с цел съпоставяне с референтните цени и определяне на основателността на предложените разходи за всяка доставка/услуга на стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, както и в случай, че тя е част от доставки/услуги, договорени с един доставчик/изпълнител на обща стойност повече от левовата равностойност на 15 000 евро. Цената трябва да бъде определена в лева или евро с описан ДДС. Офертите се издават не по-късно от датата на сключване на договора с избрания оферент и се придружават от технически спецификации в случаите на закупуване на транспортни средства, машини, оборудване, съоръжения, включително компютърен софтуер и специализирана техника. Оферентите - местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, трябва да представят документ за правосубектност съгласно националното си законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да</p>	

	са регистрирани в публичните регистри съгласно Наредба № 1 от 2008 г. за реда и критериите за регистрация за упражняване на частна лесовъдска практика и за извършване на дейности в горския фонд. Оферти не се изискват при закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, при придобиване на ноу-хау, патентни права и лицензии. Изискването за вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ. Офертата се придружава от направено запитване за оферта съгласно приложение № 9а и протокол с мотив за направения избор. Заверено копие от предварителни или окончателни договори за услуги, работи, доставки (в т.ч. покупка на оборудване) - обект на инвестицията, с определени марка, модел, цена в лева или евро и срок. В договорите се описва ДДС.	
27.	За кандидат, който не се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП в случаите по чл. 26, ал. 10 - Обяснителна записка във всеки един от случаите, когато не е избрана офертата с най-ниска цена	☐
28.	Копие от технологичен проект, когато се кандидатства за дейности, включени в технологичен процес, със схема и описание на процеса	☐
29.	Заверени копия от договори за предоставяне на услуги, свързани с проекта, в т.ч. за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти и разработване на бизнес план, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение (при кандидатстване за финансиране на такива услуги)	☐
30.	Копия от разписки и/или фактури за извършени преди подаване на заявлението за подпомагане разходи, свързани с изпълнение на дейностите по проекта, в т.ч. за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, разработване на бизнес план, придобиване на ноу-хау, патентни права и лицензии (в случаите, когато се кандидатства за подпомагане на такива разходи и те не са основани на договор със съответния изпълнител)	☐
31.	Предпроектно проучване за инвестиции в производството на биоенергия и за инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, използвани за производство на биоенергия, с оценка на въздействието на инвестицията върху околната среда и обосновка на съответствието на капацитета с енергийните нужди на стопанството	☐
32.	Документ за съгласуване на проекта със съответната Басейнова дирекция на Министерство на околната среда и водите, която е отговорна за мониторинга и управлението на водния баланс в региона, в който ще се извършва инвестицията (в случай на проект, включващ инвестиции за напоителни съоръжения и оборудване).	☐
33.	Копие от удостоверение за индивидуална млечна квота при инвестиции, насочени към производство на краве мляко, в случай че кандидатът е получил такава към момента на кандидатстване. (Документът не е задължителен при кандидатстване за одобрение на проекта, но се изисква задължително преди плащане)	☐
34.	В случай на проект за животновъдство, за който не е необходимо разрешаване на строителство съгласно Закона за устройство на територията, копие от документ, удостоверяващ регистрация на животновъдния обект в Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ)	☐
35.	Копие от становище на БАБХ кои от предвидените инвестиции в проекта са свързани с въвеждането на изискванията в областта на хигиената и хуманното отношение към животните и ветеринарните изисквания (изисква се за съществуващите земеделски стопанства за инвестиционни дейности в животновъдството)	☐
36.	Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз(ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС, заедно със копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо, че е проведена най-малко първа инспекция, или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващо, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и (в случай че кандидатът развива биологично производство; не се отнася за признати организации на производители)	☐
37.	Документ от банката за банковата сметка на кандидата за превеждане на	☐

дейност.

XI. ДАТА / ПОДПИС НА КАНДИДАТА

Ден - месец - година
...../...../.....

..... / .....
(име, фамилия и подпис)
Полага се четлив подпис на кандидата!

Забележка. Кандидатът попълва собствено ръчно само белите полета.
Таблица за допустимите инвестиции

Идентификационен №: .....

№	Вид на разходите	Марка, модел	Количество	Единична цена без ДДС		Обща сума без ДДС		Междинно плащане	Допустими инвестиции		Одобрено междинно плащане		Одобрена сума		
				4	5	6	7		да	не	да	не	да	не	11
I	Разходи за закупуване/придобиване на материални и нематериални активи														
1															
2															
.....															
n															
II	Бизнес план														
III	Други разходи, свързани с инвестицията														
1															
2															
.....															
n															
	Сума на разходите:														
	Междинно плащане в размер на:														
	(Попълва се в случай, че кандидатът желае междинно плащане)														

Забележка. Кандидатът попълва колона 7 само в случай, че кандидатства за невъзстановим ДДС.
Потъмнените полета в таблицата се попълват само от служители в разплащателната агенция
дата/име/подпис на кандидата/печат

СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА ДЕЛА НА ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКА ДЕЙНОСТ, ПРОИЗВОДСТВО НА ПРЕРАБОТЕНА ЗЕМЕДЕЛСКА ДЕЙНОСТ, СПРЯМО ОБЩИТЕ ПРИХОДИ ПРЕЗ ПРЕДИДИТЕ ПОСРЕДНИЦИ
(попълва се от всички кандидати - юридически лица, и от тези еднолични търговци или физически лица, които кандидатстват)

Долуподписаният(та)

.....
.....

(име, презиме, фамилия)

с л.к. №....., издадена от ..... на

ЕГН ....., адрес: .....,
в качеството си на .....

(представляващ, управител)

на фирма

(наименование на фирмата)

получен приход от публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези услуги - общо

в т.ч. от финансираня за

(подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)

в т.ч. от финансираня за

(подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)

в т.ч. от финансираня за

(подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)

1.4. Други приходи: ..... лв.

1.5. Общо приходи за предходната година: ..... лв.

2. Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни данни.

дата .....

Декларатор

гр.

подпис

(печат)

ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕ НА МИНИМАЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО

(Изисква се в случай, че при изчисляване на минималния икономически размер на земеделското стопанство)

Декларацията не се изисква за признати организации на производители и за кандидати, които са длъжни да се регистрират в съответствие с тази наредба)

Долуподписаният(та)

(име, презиме, фамилия)

с л. к. №....., издадена от .....

ЕГН ....., адрес: .....

в качеството си на .....

(представляващ, управител)
на фирма

(наименование на фирмата)

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

Върху земята, за която съм представил документи за собственост/ползване с намерение да послужат за определяне на стопанството, отглеждам следните земеделски култури, посочени в анкетната карта за регистрацията ми като земеделски стопанственик:

Документ за	№ имот	Обща площ на имота (дка)	Площ, служеща за изчисление на	Култура, засадена или с намерение за засаждане върху площта за
собственост/				

ползване на земя		минималния икономически размер (дка)	изчисление на минималния икономически размер, в съответствие с анкетната карта
------------------	--	--------------------------------------	--

дата ..... Декларатор .....

гр. ..... подпис

..... (печат)

**ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА ВИДОВЕТЕ КУЛТУРИ, ЗАСАДЕНИ ОТ КАНДИДАТА ИЛИ С НАМЕРЕНИЯ ЗА ЗАСАЖДАНЕ ПРЕЗ
ТЕКУЩАТА СТОПАНСКА ГОДИНА**

(изисква се за кандидати, които са длъжни да се регистрират в ИСАК при условията на чл. 20 и чл. 23, ал. 1, т. 1 от тази наредба; не се изисква за признати организации на производители)

Долуподписаният(ата)

.....
..... (име, презиме, фамилия)

с л. к. № ....., издадена от ..... на

ЕГН ..... адрес: .....

в качеството си на

..... (представяващ, управител)

на фирма

..... (наименование на фирмата)

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

Върху земята, която съм заявил/възнамерявам да заявя за регистрация през текущата стопанска година в Интегриран отглеждам/имам намерения да отглеждам следните земеделски култури:

Група култури, заявени (за заявяване) за регистрация в ИСАК*	Площ (дка)	Култура от посочения вид, засадена или с намерение за засаждане през текущата стопанска година		Площ на културата (дка)
		код по наредба № 3 от 1999 г.	вид	
1			1	
			2	
n			1	
			n	

Забележка. Групата култури се записва съгласно списъка на групите култури в общото заявление за плащания на площ.

дата .....
гр. ....

Декларатор .....
..... подпис
..... (печат)

Форма за наблюдение и оценка на проектите по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства на Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г."

(Попълва се служебно)

УРН
УИН

Информацията по-долу задължително се попълва от кандидата
(Подчертайте правилния отговор и/или попълнете празните полета в таблиците!)

1. Юридически статут на кандидата:

(Моля, отбележете подходящата категория:)

Физическо лице, нерегистрирано по някакъв закон

Физическо лице - осигурител по чл. 2 на Търговския закон

Едноличен търговец (ЕТ)

Акционерно дружество (ЕАД/АД)

Дружество с ограничена отговорност (ЕООД/ООД)

Друго дружество

Кооперация

Организация на производители

Община

Друго (посочете):

2. Възраст 3. Пол

(Възраст и пол: за физическото лице или едноличен търговец или за управителя на фирмата, ако е юридическо лице)

Години: _____

4. Участие на кандидата в Програма САПАРД

ДА 1 № на договора:

НЕ 2

5. Размер на стопанството

(моля, отбележете размера на стопанството в икономически единици, както и размера на използваната земеделска площ към настоящата стопанска година)

Размер - Икономически единици ..... ИЕ	Размер на използваните земеделски площи .....ха
---	--

6. Географско разположение на имотите на стопанството:

(моля, отбележете ЕКАТТЕ на всяко населено място, в чието землище се намират имотите на стопанството)

Имоти	Площ в ха	ЕКАТТЕ на населено място
ИМОТ 1	.....	.....
ИМОТ 2	.....	.....
ИМОТ 3	.....	.....
ИМОТ 4	.....	.....
...	.....	.....

7. Подкрепено земеделско производство

(моля, отбележете културата/културите и/или видове животни, чиято продукция считате, че ще формира основната част от приходите от продажби на растителна и/или животинска продукция на стопанството към годината на завършване на проекта)

Растениевъдство

Вид култура	Индикация (х/в)		Площ, ха
	биологично - да/не	конвенционално - да/не	
.....	☐	☐	
.....	☐	☐	

Животновъдство

Вид домашно животно/	Индикация (х/в)
.....	.....

птица	биологично	конвенционално	за месо	за мляко	за яйца
	да/не	да/не			
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐

8. Среден списъчен брой(1) на наетите лица по трудово правоотношение в стопанството на кандидата

	Мъже		Жени	
	<40 г	>40 г	<40 г	>40 г

Средногодишен брой на наетите в годината на кандидатстване по мярката

Според бизнесплана: планиран средногодишен брой на наетите в края на първата година след последното изплащане на помощта по проекта

9. Съответствие на стопанството със стандартите за производство

Тип съответствие	Код	Индикация (x/v)		Инв. разходи за въвеждане на изискванията (лв.)
		отговаря	ще постигне с проекта	
Постигане на съответствие със стандарти на Общността				
От което	1			
Въведени изисквания за хуманно отношение към животните (при отглеждане на животни)	1.1.	☐	☐	
Въведени изисквания за опазване на околната среда	.2.	☐	☐	
Въведени изисквания за безопасността и условията на труд	1.3.	☐	☐	
Въведени ветеринарни и хигиенни изисквания (при отглеждане на животни)	1.4.	☐	☐	
Въведени фитосанитарни изисквания	1.5.	☐	☐	

(1) Средният списъчен брой на наетите по трудово правоотношение за един месец се изчислява чрез сумирането на с почивните дни), като полученият брой се разделя на броя на календарните дни през отчетния месец (30 или 31 или за

10. Цели на проекта

(моля, отбележете с "x/v" основната и всички допълнителни цели на проекта)

Дейности, допринасящи за:	Код	Основна цел на проекта (отбелязва се само една цел)	Допълнителни цели
Внедряване на нови продукти, процеси и технологии:			
- въвеждане на нови продукти (вкл. култури или животни)	1.1	☐	☐
- въвеждане на нови технологии	1.2	☐	☐
Подобряване на наличните производствени материални и нематериални активи	2	☐	☐
Подобряване на хоризонталното сътрудничество с преработватели на земеделски продукти	3	☐	☐
Опазване на околната среда, в т.ч. намаляване на вредните емисии и отпадъци	4	☐	☐
Увеличаване използването на възобновяеми природни ресурси	5	☐	☐
Подобряване на ефективността на използваните при производството суровини	6	☐	☐

Подобряване условията на труд	7	☐	☐
Подобряване на ветеринарно-санитарните, хигиенните, фитосанитарните, свързаните с околната среда стандарти и други условия на производство	8	☐	☐
Подобряване на качеството на произвежданите земеделски продукти	9	☐	☐
Подобряване на възможностите за маркетинг, преработка и производство на биологични земеделски продукти и други продукти със специални стандарти за качество	10	☐	☐
Подобряване на защитата и хуманното отношение към животните	11	☐	☐
Преминаване от конвенционално към биологично производство	12	☐	☐

11. А. Вид и стойност на разходите по проекта:

(Моля, вижте Анекс 1, където са отбелязани кодовете за всеки разход. Обърнете внимание, че други разходи включват и предварителните разходи)

Група разходи	Код	Стойност лв.	Модернизирани/изградени на съществуващи	Закупени
I. Подобряване на поземлени имоти				
.....				
II. Закупуване на оборудване, машини, съоръжения				
.....				
III. Сгради, помещения вкл.				
.....				
IV. Други				
.....				
.....				

11. Б. Инвестиции, за които се кандидатства:

Индикатор	Лв.
Общи инвестиционни разходи за прилагане на Директива 91/676 ЕЕС, от които	
За закупуване/придобиване, строителство/обновяване на сгради и друга недвижима собственост, използвани за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.	
Закупуване/инсталиране на машини, оборудване и съоръжения, необходими за транспортиране, съхранение, оползотворяване на биомаса/животински отпадък и за опазване на водите/ водоизточниците от замърсяване с нитрати от земеделски източници.	
Инвестиции за изграждане / модернизиране / оборудване на съоръжения за съхраняване на животински и растителен торов отпадък.	
Инвестиции за изграждане / модернизиране / оборудване на съоръжения за съхраняване на минерални торове, необходими за производствената дейност на стопанството.	
Инвестиции за изграждане / модернизиране / оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадъчни води от процеса на силажиране.	
Други инвестиционни разходи за прилагане на Директива 91/676 ЕЕС.	
Общи инвестиционни разходи за привеждане на съществуващите земеделски стопанства от сектор "Мляко" в съответствие с изискванията на стандартите на Общността (моля опишете)	
.....	
Общи инвестиционни разходи за привеждане на съществуващите земеделски стопанства от други животновъдни сектори извън сектор "Мляко" в съответствие с изискванията на стандартите на Общността (моля опишете)	
.....	
.....	

Общи инвестиционни разходи за специални съоръжения и механизация, сгради, друга недвижима собственост, включително трайни насаждения и съответно оборудване, необходими за преминаване на стопанството към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕИО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (моля опишете)	
Общи разходи по бюджета на Европейски план за икономическо възстановяване за:	
инвестиции, директно свързани с производството на мляко	
инвестиции, свързани с производството на биогаз посредством използване на органични отпадъци, получени от земеделската дейност на стопанството на кандидата или от местно производство	
инвестиции, свързани с производството на електричество или топлинна енергия посредством преработка на биомаса, вкл. строителство или обновяване на складове за биомаса (за посрещане на собствени енергийни нужди на земеделската дейност на кандидата)	
инвестиции за създаване и/или презасаждане на бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия	
инвестиции на ниво стопанство във водоспестяващи технологии, вкл. съоръжения за съхранение на водата, и пречистване на отпадъчни води от производството	

12. Производство на алтернативна енергия

	Показател		Инв.		Капацитет	
	Годишно	М.е.	стойност лв.	нов	съществуващ	
Производство на енергия от:						
- ВЕИ: слънце, вятър и вода	мощност	kW				
- биомаса и органични отпадъци: от растениевъдство (напр. слама, листа, стъбла), животновъдство (напр. тор, торова постеля, отпадъчна силажна маса), горско стопанство (напр. клони, листа, кора), ХВП (напр. използвани еднократно отработени растителни масла, друг вид отпадни растителни масла и животински мазнини)	количество ползвана биомаса/отпадъци	кг/л				
	мощност	kW				
- енергийни култури за производство на биогорива (биодизел, биоетанол)	количество ползвана биомаса/отпадъци	л				

дата/име/подпис на кандидата/печат

Анекс 1

Списък на разходите

Код	Група разходи
I.	Подобряване на поземлени имоти
I.1.	Закупуване земя
I.1.1.	Закупуване на земя за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения - овощни насаждения, ягодоплодни многогодишни култури
I.1.2.	Закупуване на земя за изграждане/модернизиране на производствени сгради
I.1.3.	Закупуване на земя за други производствени цели

I.2. Изграждане/модернизиране на инфраструктурата
I.2.1. Малка инфраструктура (пътища в стопанството, огради, електрически пастири и т.н.)
I.2.2. Поливни съоръжения/инфраструктура
I.2.3. Отводнителна инфраструктура
I.3. Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения
I.3.1. Създаване и/или презасаждане на ягодоплодни насаждения
I.3.2. Създаване и/или презасаждане на други овощни насаждения
I.3.3. Създаване и/или презасаждане на лозя
I.3.4. Създаване и/или презасаждане на многогодишни етеричномаслени и медицински (лекарствени) култури
I.3.5. Създаване и/или презасаждане на бързорастящи дървесни видове, използвани като биомаса за производство
I.3.6. Създаване и/или презасаждане на други трайни насаждения
I.4. Изграждане/реконструкция на оранжерии
I.4.1. Изграждане/реконструкция на оранжерии - общо
I.5. Друго
I.5.1. Друго, опишете
II. Закупуване на оборудване, машини, съоръжения
II.1. Трактори (вкл.прикачен инвентар)
II.2. Комбайни и друга земеделска техника за прибиране на реколтата (вкл. прикачен инвентар)
II.3. Друга земеделска техника за стопанството
II.4. Машини и оборудване за почистване на тор
II.5. Машини и оборудване за доене и за доилните зали, вкл. охладителни вани и вани за пастьоризация на млякото
II.6. Съоръжения и оборудване за пунктове за събиране на мляко
II.7. Оборудване за охлаждане на продукцията
II.8. Машини, оборудване и съоръжения за производство на фураж
II.9. Машини и оборудване за хранене и поене на животните
II.10. Машини и оборудване за поддържане на микроклимата в сградите за отглеждане на животните
II.11. Оборудване и машини за товарене и разтоварване
II.12. Транспортни линии за суровини, готова продукция и животни
II.13. Друго технологично оборудване за осигуряване функционирането на помещенията за отглеждане на животни
II.14. Оборудване за напояване във фермите - машини и агрегати
II.15. Оборудване и съоръжения за обработка и опаковане на продукцията от стопанството, в т.ч. машини, агрегати, сушене, пресоване, опаковане
II.16. Машини, съоръжения и оборудване за осигуряване функционирането на оранжерии
II.17. Машини, съоръжения и оборудване за поддържане и управление на торосъбирателни и септични ями
II.18. Машини, съоръжения и оборудване за управление, депониране и пречистване на твърдите и течните отпадъци на стопанството
II.19. Съоръжения и оборудване за пунктове за дезинфекция и осеменяване
II.20. Машини, съоръжения и оборудване за складови помещения и сгради
II.21. Машини, съоръжения и оборудване за сушилни
II.22. Машини, съоръжения и оборудване за други селскостопански сгради, необходими за функционирането на стопанството
II.23. Оборудване на лаборатории за въвеждане на стандарти и контрол на качеството на земеделската продукция
II.24. Оборудване на разсадници за производство на посадъчен материал
II.25. Специализирани машини, съоръжения и оборудване за компостиране на растителни/дървесни отпадъци
II.26. Машини, съоръжения и оборудване за преработване на биомаса за получаване на топлинна или електроенергия
II.27. Инвентар, необходим за пчелното стопанство, вкл. пчелни кошери
II.28. Оборудване за предпазване на земеделската продукция от градушки
II.29. Оборудване за ограждане и опазване на земеделското стопанство
II.30. Други машини, съоръжения и оборудване (неспоменати никъде по-горе)
III. Сгради, помещения
III.1. Помещения за отглеждане на крави за мляко
III.2. Помещения за отглеждане на биволици за мляко
III.3. Помещения за отглеждане на говеда за месо
III.4. Помещения за отглеждане на телета до 1 г. за месо
III.5. Помещения за отглеждане на биволи за месо
III.6. Помещения за отглеждане на коне за месо

- III.7. Помещения за отглеждане на други животни за месно говедовъдство
- III.8. Помещения за отглеждане на свине
- III.9. Помещения за отглеждане на овце, вкл. агнета и шилета за мляко
- III.10. Помещения за отглеждане на овце, вкл. агнета и шилета за месо
- III.11. Помещения за отглеждане на овце, вкл. агнета и шилета за месо и мляко
- III.12. Помещения за отглеждане на кози, вкл. ярета за мляко
- III.13. Помещения за отглеждане на кози, вкл. ярета за месо
- III.14. Помещения за отглеждане на кози, вкл. ярета за месо и мляко
- III.15. Помещения за отглеждане на кокошки носачки
- III.16. Помещения за отглеждане на бройлери
- III.17. Помещения за отглеждане на пуйки
- III.18. Помещения за отглеждане на гъски
- III.19. Помещения за отглеждане на други птици
- III.20. Помещения за отглеждане на зайци
- III.21. Помещения за отглеждане на буби
- III.22. Помещения за отглеждането на охлюви
- III.23. Помещения за отглеждането на червеи
- III.24. Помещения за отглеждане на други видове животни
- III.25. Доилни зали
- III.26. Пунктове за събиране на млякото
- III.27. Пунктове за дезинфекция и осеменяване
- III.28. Торосъбирателни и септични ями
- III.29. Помещения за управление, депониране и пречистване на твърдите и течните отпадъци (вкл. отпадъчни води), дейност на стопанството
- III.30. Помещения за съхранение и приготвяне на фураж
- III.31. Други складови помещения
- III.32. Помещения, необходими за производство на семена и посадъчен материал
- III.33. Помещения за сушене, пакетиране и етикетирание на продукцията
- III.34. Помещения за персонала
- III.35. Помещения за лаборатории за въвеждане на стандарти и контрол на качеството на произвежданата продукция
- III.36. Помещения за преработване на биомаса за получаване на топлинна или електроенергия
- III.37. Помещения, свързани с производство, съхранение и контрол на пчелен мед
- III.38. Помещения за отглеждане на култивирани гъби
- III.39. Други помещения
- IV. Други разходи
- IV.1. Инвестиции за постигане на съответствие със стандарти на Общността
- IV.2. Инвестиции за постигане на съответствие със съществуващи стандарти на Общността - за млади фермери, по "Създаване на стопанства на млади фермери"
- IV.3. Инвестиции за внедряване на системи за управление на качеството
- IV.4. Разходи за закупуване на софтуер, ноу-хау, патенти и лицензи, необходими за изготвяне и изпълнение на про
- IV.5. Разходи за възнаграждения на архитекти, инженери и консултанти, разходи за техникоикономическа оценка и подготовка на бизнесплана и на заявлението за подпомагане по тази мярка)
- IV.6. Разходи за изготвяне на бизнес план и заявлението за подпомагане по тази мярка
- IV.7. Други инвестиции

Декларация за нередности(1)

Долуподписаният/-ата _____

(собствено, бащино и фамилно име)

ЕГН _____, притежаваш лична карта № _____

издадена на _____
(дата на издаване)

от МВР - гр. _____
(място на издаване)

адрес: _____

(постоянен адрес)

в качеството си на _____

(посочва се длъжността и качеството, в което лицето има право да г

на _____

(наименование на кандидата)

вписано в търговския регистър на Агенцията по вписванията под единен идентификационен код № _____, тел.: _____, факс: _____

на земеделските стопанства" декларирам, че:

1. Запознат/а съм с определението за нередност съгласно Регламент на Съвета № 1083/2006 г., а именно:

Под "нередност" следва да се разбира всяко нарушение на общественото право в резултат от действие или бездействие, което води до ощетяване на общия бюджет на Европейските общности или на бюджетите, управлявани от тях, чрез намаляване или изключване от ЕО, или посредством извършване на неоправдан разход.

Всички форми на корупция са също нередност.

2. Запознат/а съм с определението за измама, съгласно чл. 1, параграф 1, буква "а" от Конвенцията за защита на финансите на Европейските общности.
Под измама следва да се разбира всяко умишлено действие или бездействие, свързано със:

- Използването или представянето на фалшиви, грешни или непълни изявления или документи, което води до злоупотреба с общия бюджет на Европейските общности или от бюджети, управлявани от или от името на Европейските общности;
- Укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, водещо до резултатите, споменати в предходната буква;
- Използването на такива средства за цели, различни от тези, за които са отпуснати първоначално;
- Злоупотреба на правомерно получена облага със същия ефект.

3. Запознат/а съм с възможните начини, по които мога да подам сигнал за наличие на нередности и измами или за съмнение за измама:

- до служителя по нередности в РА.
При наличие или съмнение за връзка на някое от лицата, на които следва да се подават сигналите за нередности, съмнение за измама, до следните органи:

- до изпълнителния директор на РА;
- до Ръководителя на Управляващия орган на "Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г.";
- до ресорния заместник-министър, в чийто ресор е Управляващият орган на "Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г.";
- до председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности в Министерството на външните работи;
- до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия.

Настоящата декларация е изготвена в два екземпляра - по един за деклариращия и за РА.

Дата: .....

Подпис на деклариращия: .....

(1) Декларацията се подписва задължително от кандидата - ФЛ, от представляващия и управляващия кандидата ЕТ, т.е. от кандидата са повече от едно лице, декларацията се попълва и подава по един екземпляр за всички лица от управителния съвет, техният представител в съответния управителен орган и от прокуристите и търговските пълномощници, когато има такъв.

Приложение № 11 към чл. 30, ал. 1 и чл. 31, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г., доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)

Списък на документи за кандидатстване

1. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Заявление за подпомагане (по образец), включително:

а) (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) форма за наблюдение и оценка на

проектите (по образец);

б) (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) декларация за изчисление на минималния икономически размер на стопанството (по образец) - изисква се в случай, че при изчисляване на минималния икономически размер на земеделското стопанство са включени и земеделски култури; не се изисква за признати организации на производители и за кандидати, които са длъжни да се регистрират в ИСАК при условията на чл. 20 и чл. 23, ал. 1, т. 1 от наредбата;

в) (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) декларация за видовете култури, засадени от кандидата или с намерения за засаждане през текущата стопанска година (по образец) - изисква се за кандидати, които са длъжни да се регистрират в ИСАК при условията на чл. 20 и чл. 23, ал. 1, т. 1 от наредбата; не се изисква за признати организации на производители;

г) (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) справка-декларация за дела на приходите от продажби от земеделска дейност, производство на преработена земеделска продукция и услуги, директно свързани със земеделската дейност спрямо общите приходи през предходната година (по образец) - за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти;

2. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Бизнес план (по образец), включително на електронен носител и таблиците от бизнесплана във формат "xls".

3. (отм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)

4. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие от договора за управление, сключен с директора на държавното предприятие - за държавните предприятия.

5. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Документ, удостоверяващ представителната власт на законния представител на научния институт към Селскостопанската академия - за държавните предприятия, създадени със Закона за Селскостопанската академия.

6. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от кандидата.

7. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по ПРСР.

8. (отм., предишна т. 6 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Удостоверение за вписване в Регистъра на вероизповеданията (за юридическите лица, регистрирани по Закона за вероизповеданията).

9. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Удостоверение от Националната агенция по приходите, че ползвателят на помощта няма просрочени задължения, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие от ползвателя на помощта.

10. (предишна т. 9, изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие от годишна данъчна декларация за предходната година, заверена от съответната ТД на НАП (за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти).

11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., отм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)

12. (предишна т. 11, изм. и доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие от регистрационна карта (заедно с анкетните формуляри), издадена по реда на Наредба № 3 от 1999 г. (не се изисква за признати организации на производители). Към анкетните формуляри се прилага опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от 4 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато в изчисляването на минималния икономически размер участват животни.

13. (предишна т. 12, доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие от

удостоверение и/или заповед за признаване на организация на производители, когато кандидатът е организация на производители.

14. (предишна т. 13, доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Счетоводен баланс за последния отчетен период (за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти).

15. (отм., предишна т. 14, доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Отчет за нетните приходи от продажби за последния отчетен период заедно със справка за нетните приходи от продажби по видове икономически дейности (за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти).

16. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Справка за дълготрайните активи - приложение към счетоводния баланс за последния отчетен период (за юридическите лица се изисква във всички случаи, а за физическите лица и едноличните търговци - само когато кандидатстват за инвестиции в преработка на земеделски продукти).

17. Справка за дълготрайните активи към датата на подаване на заявлението за подпомагане, с разбивка по активи, дата на придобиване и покупна цена.

18. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя или документ за ползване или споразумение за размяна на парцели (доброволна комасация), който да бъде в сила не по-малко от 6 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане (вписан в районната служба по вписвания, а в случай на договор за аренда и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ) - при инвестиции, свързани с трайни насаждения, както и при закупуване и монтаж на съоръжения, трайно прикрепени към земята, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията.

19. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя или документ за ползване или споразумение за размяна на парцели (доброволна комасация), който да бъде в сила не по-малко от 5 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане (вписан в районната служба по вписвания, а в случай на договор за аренда и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ) - за доказване на минималния размер на земята и минималния икономически размер на земеделското стопанство; не се изисква за признати организации на производители и за кандидати, които са длъжни да се регистрират в ИСАК при условията на чл. 20 и 23 от наредбата.

19а. (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., зал. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.)

20. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие от документ за собственост или договор за наем на сградите/помещенията, които ще се обновяват и/или в които ще се монтират машините, съоръженията, оборудването - за инвестиции за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно ЗУТ. В случай на договор за наем, той трябва да бъде в сила най-малко 6 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане.

21. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) В случай че се кандидатства за финансиране на покупката на земя и/или сгради и/или друга недвижима собственост:

а) за вече закупени земя и/или сгради и/или друга недвижима собственост се представя копие от удостоверение за данъчна оценка към датата на закупуването им, както и копие от удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане, в случай че от датата на закупуване са изминали повече от 6

месеца;

б) за предвидени за закупуване земя и/или сгради и/или друга недвижима собственост се представя копие от удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане.

22. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие от решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда или копие от решение по оценка на въздействие върху околната среда, като един от двата документа се представя само когато съществува такова изискване съгласно Закона за опазване на околната среда.

23. Копие от решение за оценка за съвместимостта на проекта с предмета и целите на опазване на защитените зони съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.) само за проекти, включващи инвестиции в местата по националната екологична мрежа Natura 2000.

24. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Копие от одобрен проект с количествени сметки на проектантите, които да са на хартиен и електронен носител, към всяка от неговите части и копие от разрешение за строеж, издадено от съответната община, заедно с документ за собственост на земята/сградата, където ще се извършват строително-монтажните работи или учредено право на строеж за срок не по-малък от 6 години след датата на подаване на заявлението за подпомагане (при извършване на строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията).

25. Становище от общината, че обектът не се нуждае от разрешение за строеж, придружено от копие от архитектурно заснемане (при извършване на строително-монтажни работи, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията).

26. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) За кандидат, който не се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП - копие от предварителни или окончателни договори за услуги, работи, доставки (в т.ч. покупка на оборудване) - обект на инвестицията, с определени марка, модел, цена в левове или евро, срок и начин на доставка. Доставчиците или изпълнителите по договорите трябва да бъдат регистрирани за местни лица в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а за чуждестранни лица следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. В случаите на строително-монтажни работи изпълнителите местни и чуждестранни лица трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да са регистрирани в публичните регистри съгласно Наредба № 1 от 2008 г. за реда и критериите за регистрация за упражняване на частна лесовъдска практика и за извършване на дейности в горския фонд. Изискването за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ. В договорите се описва ДДС.

27. (изм. и доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) За кандидат, който не се

явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП - в случаите по чл. 26, ал. 10 - най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от НССЗ), срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента за всяка доставка/услуга на стойност по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, както и в случай че тя е част от доставки/услуги, договорирани с един доставчик/изпълнител на обща стойност повече от левовата равностойност на 15 000 евро. Цената следва да бъде определена в левове или евро с описан ДДС. Офертите се издават не по-късно от датата на сключване на договора с избрания оферент и се придружават от технически спецификации в случаите на закупуване на транспортни средства, машини, оборудване, съоръжения, включително компютърен софтуер и специализирана техника. Оферентите - местни лица, следва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да са регистрирани в публичните регистри съгласно Наредба № 1 от 2008 г. за реда и критериите за регистрация за упражняване на частна лесовъдска практика и за извършване на дейности в горския фонд. Изискването за вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ. Конкурентни оферти не се изискват при закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, при придобиване на ноу-хау, патентни права и лицензии. Офертите се придружават от направените запитвания за оферти съгласно приложение № 9а и протоколите с мотиви за направения избор.

27а. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) За кандидат, който не е възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП, в случаите по чл. 26, ал. 11 - една независима оферта в оригинал, която съдържа фирмата на търговското дружество (фирмата не се попълва за оферти, подадени от НССЗ), срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, с цел съпоставяне с референтните цени и определяне на основателността на предложените разходи за всяка доставка/услуга на стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, както и в случай, че тя е част от доставки/услуги, договорени с един доставчик/изпълнител на обща стойност повече от левовата равностойност на 15 000 евро. Цената трябва да бъде определена в левове или евро с описан ДДС. Офертите се издават не по-късно от датата на сключване на договора с избрания оферент и се придружават от технически спецификации в случаите на закупуване на транспортни средства, машини, оборудване, съоръжения, включително компютърен софтуер и специализирана техника. Оферентите - местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, трябва да представят документ за правосубектност съгласно националното си законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 ЗКС. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и

посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да са регистрирани в публичните регистри съгласно Наредба № 1 от 2008 г. за реда и критериите за регистрация за упражняване на частна лесовъдска практика и за извършване на дейности в горския фонд. Изискването за вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията не се отнася за НССЗ. Оферта не се изискват при закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, при придобиване на ноу-хау, патентни права и лицензии. Офертата се придружава от направено запитване за оферта съгласно приложение № 9а и протокол с мотив за направения избор. Заверено копие от предварителни или окончателни договори за услуги, работи, доставки (в т.ч. покупка на оборудване) - обект на инвестицията, с определени марка, модел, цена в левове или евро и срок. В договорите се описва ДДС.

28. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) За кандидат, който не се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП в случаите по чл. 26, ал. 10 - обяснителна записка във всеки един от случаите, когато не е избрана офертата с най-ниска цена.

29. Копие от технологичен проект, когато се кандидатства за дейности, включени в технологичен процес, със схема и описание на процеса.

30. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Заверени копия от договори за предоставяне на услуги, свързани с проекта, в т.ч. за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти и разработване на бизнесплана, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявление за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение (при кандидатстване за финансиране на такива услуги).

31. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Копия от разписки и/или фактури за извършени преди подаване на заявлението за подпомагане разходи, свързани с изпълнение на дейностите по проекта, в т.ч. за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, разработване на бизнес-план, придобиване на ноу-хау, патентни права и лицензии (в случаите, когато се кандидатства за подпомагане на такива разходи и те не са основани на договор със съответния изпълнител).

32. Предпроектно проучване за инвестиции в производството на биоенергия и за инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, използвани за производство на биоенергия с оценка на въздействието на инвестицията върху околната среда и обосновка на съответствието на капацитета с енергийните нужди на стопанството.

33. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Документ за съгласуване на проекта със съответната Басейнова дирекция на Министерство на околната среда и водите, която е отговорна за мониторинга и управлението на водния баланс в региона, в който ще се извършва инвестицията (в случай на проект, включващ инвестиции за напоителни съоръжения и оборудване).

34. Копие от удостоверение за индивидуална млечна квота при инвестиции, насочени към производство на краве мляко, в случай че кандидатът е получил такава към момента на кандидатстване. (Документът не е задължителен при кандидатстване за одобрение на проекта, но се изисква задължително преди плащане.)

35. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) В случай на проект за животновъдство, за който не е необходимо разрешаване на строителство съгласно Закона за устройство на територията, копие от документ, удостоверяващ регистрация на животновъдния обект в БАБХ.

35а. (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Копие от становище на БАБХ кои от предвидените инвестиции в проекта са свързани с въвеждането на изискванията в областта на хигиената и хуманното отношение към животните и ветеринарните изисквания (изисква се за съществуващите земеделски стопанства за инвестиционни дейности в животновъдството).

36. (предишна т. 36, отм., нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 ЗПООПЗПЕС с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС заедно с копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо, че е проведена най-малко първа инспекция, или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и (в случай, че кандидатът развива биологично производство; не се отнася за признати организации на производители).

37. (предишна т. 37, отм., нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Документ от банката за банковата сметка на кандидата за привеждане на безвъзмездната финансова помощ, получена по реда на тази наредба.

38. (отм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.)

39. (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (в случаите на закупуване на активи чрез финансов лизинг).

40. (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., в сила от 06.04.2012 г.) Заверено от възложителя копие на документите от проведената съгласно изискванията на ЗОП, процедура за избор на изпълнител/и за предварителните разходи по чл. 26, ал. 1, т. 12, извършени преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случаите, когато се кандидатства за подпомагане на такива разходи от кандидат, който се явява възложител по чл. 7 и чл. 14а, ал. 3 и 4 ЗОП).

41. (нова - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.) Декларация по чл. 4а, ал. 1 ЗМСП.

42. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Декларация към чл. 13, ал. 10, т. 1 и 2.

43. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Декларация за нередности.

44. (нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Копие от удостоверение за регистрация на тютюнопроизводител съгласно Закона за тютюна и тютюневите изделия (в случаите по чл. 25, ал. 2, т. 6).

Приложение № 12 към чл. 38, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)

Документи за авансово плащане

1. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Заявка за авансово плащане (по образец).

2. (предишна т. 1 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., отм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от ползвателя на помощта.

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Банкова гаранция или при поръчителство - удостоверения от Националната агенция по приходите, че предложените за поръчители лица нямат просрочени задължения, издадени не по-рано от 1 месец преди предоставянето им - оригинал или заверено копие, декларации от предложените за поръчители лица за наличие или липса на поети задбалансови и условни задължения (гаранции, запис на заповед, поръчителството и др.) и тримесечни финансови отчети за последното приключило тримесечие.

5. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Свидетелство за съдимост на ползвателя на помощта - физическо лице, от представляващия ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и членовете на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, а в случай, че членове са юридически лица - от техните представители в съответния управителен орган. Свидетелството за съдимост да е издадено не по-късно от 4 месеца преди предоставянето му - оригинал или копие, заверено от ползвателя на помощта. Когато за някое от лицата свидетелството за съдимост подлежи на издаване от чуждестранен орган, същото се представя в легализиран превод - оригинал или копие, заверено от ползвателя на помощта.

6. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Удостоверение от Националната агенция по приходите, че ползвателят на помощта няма просрочени задължения, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие, от ползвателя на помощта.

7. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Удостоверение, потвърждаващо, че ползвателят на помощта не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие. Представя се само от ползвател на помощта, при който това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър.

8. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Удостоверение, потвърждаващо, че ползвателят на помощта не е в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие. Представя се само от ползвател на помощта, при който това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър.

9. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Декларация по чл. 13, ал. 10, т. 1 и 2.

10. (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Проект на договор за поръчителство (представя се само в случаите, когато е избрано обезпечението при заявка за авансово плащане да бъде поръчителство).

11. (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Решение на съвета на директорите (при едностепенна система) или на управителния съвет (при двустепенна система) на предложените за поръчители ЮЛ за сключване на договора за поръчителство (представя се, в случай че предложените за поръчители ЮЛ са акционерни дружества) (представя се само в случаите, когато е избрано обезпечението при заявка за авансово плащане да бъде поръчителство).

Приложение № 13 към чл. 39, ал. 1 и чл. 41, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ 75 от 2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)

Документи за междинно или окончателно плащане

А. Общи документи

1. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Заявка за плащане, включително формата за наблюдение и оценка на проектите (по образец).
2. (предишна т. 1 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Удостоверение за вписване в Регистъра на вероизповеданията (за юридическите лица, регистрирани по Закона за вероизповеданията).
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., отм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., отм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.)
5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Нотариално заверено изрично пълномощно в случай, че документите не се подават лично от ползвателя на помощта, съгласно сключения договор за отпускане на финансовата помощ.
6. (предишна т. 5, изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие от регистрационна и анкетна карта (заедно с анкетните формуляри) по реда на Наредба № 3 от 1999 г. (не се изисква за признати организации на производители).
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Удостоверение от Националната агенция по приходите, че ползвателят на помощта няма просрочени задължения, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие, от ползвателя на помощта.
8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Счетоводен баланс за годината, предхождаща годината на подаване на заявката за плащане, съгласно ЗС (за едноличните търговци и юридическите лица).
9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Счетоводен баланс към датата на подаване на заявка за плащане съгласно ЗС (за едноличните търговци и юридическите лица).
10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Отчет за приходите и разходите за годината, предхождаща годината на подаване на заявката за плащане, съгласно ЗС (за едноличните търговци и юридическите лица).
11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Отчет за приходите и разходите към датата на подаване на заявка за плащане съгласно ЗС (за едноличните търговци и юридическите лица).
12. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс за предходната година съгласно ЗС (за едноличните търговци и юридическите лица).
13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс към датата на подаване на заявката за плащане съгласно ЗС (за едноличните търговци и юридическите лица).
14. (предишна т. 13, изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Копие на извлечение от Инвентарна книга или разпечатка от счетоводната система на ползвателя на помощта, доказващо заприходяването на финансиран актив (за едноличните търговци и юридическите лица).
15. (зал., предишна т. 14 - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Декларация по образец (в случай че ползвателят на помощта няма регистрация по ДДС), че ползвателят на помощта няма да упражни правото си на данъчен кредит за активи и услуги, финансирани по ПРСР.
16. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Договор за услуги/работи/доставки за всеки обект на инвестицията с

детайлно описание на техническите характеристики, цена в лева или евро, срок, количество и начин на доставка ведно с подробна количествено-стойностна сметка, която да е на хартиен и електронен носител. В договорите се описва ДДС.

17. (доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Приемно-предавателен протокол на хартиен и електронен носител между доставчика/изпълнителя и ползвателя на помощта за всеки обект на инвестицията, съдържащ детайлно описание на техническите характеристики.

18. Копие от лиценз и/или разрешително за упражняване на дейността в зависимост от вида подпомагана дейност.

19. Първични счетоводни документи (напр. фактури), доказващи извършените разходи.

20. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Платежно нареждане, прикрепено към всяка фактура, което да доказва плащане от страна на ползвателя на помощта.

21. Пълно банково извлечение от деня на извършване на плащането, доказващо плащане от страна на ползвателя на помощта.

22. (доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Застрахователна полица за всички активи на предмета на инвестицията в полза на Разплащателната агенция, валидна за срок от минимум 12 месеца, ведно с подробен опис на застрахованото имущество.

23. Квитанция/платежно нареждане за изцяло платена застрахователна премия за срока на застраховката, придружено от пълно дневно извлечение.

24. Копие от документ, удостоверяващ постигането на съответствие с международно признати стандарти (при кандидатстване за такива).

25. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., в сила от 30.08.2011 г.) Копие от становище на БАБХ, удостоверяващо, че земеделското стопанство отговаря на изискванията в областта на хигиената и хуманното отношение към животните и ветеринарните изисквания (в случай че ползвателят на помощта отглежда животни).

26. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Декларация по образец, че земеделското стопанство отговаря на всички европейски стандарти, свързани с хигиената и безопасността и контрол на храните (в случай на проект, по който се изисква становище/разрешение от БАБХ).

27. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Копие от становище на БАБХ, че земеделското стопанство и дейността му отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията (в случай че ползвателят на помощта отглежда земеделски култури).

28. Копие от удостоверение за индивидуална млечна квота (в случай че ползвателят на помощта отглежда крави за производство на мляко).

29. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Декларация за съответствие с всички задължителни стандарти по чл. 45, ал. 1.

30. Декларация по образец, че земеделското стопанство в срока по чл. 26, ал. 6 е отговорило на стандартите на Общността относно изискванията за опазване компонентите на околната среда съгласно Закона за опазване на околната среда и на изискванията за безопасност на труда, фитосанитарните, ветеринарно-санитарните изисквания, хигиена и хуманно отношение към животните.

31. (доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Декларация по образец, че земеделското стопанство на младия фермер до 36 месеца от създаването на земеделското стопанство е отговорило на изискванията за опазване компонентите на околната среда съгласно Закона за опазване на околната среда и на изискванията за безопасност на труда, фитосанитарните, ветеринарно-санитарните изисквания, хигиена и хуманно отношение към животните (за млади фермери, получаващи подкрепа по мярка "Създаване на стопанства на млади фермери" от ПРСР).

32. Декларация от всеки доставчик, че активите, обект на инвестиция, не са втора употреба.

33. Декларация от ползвателя на помощта за наличие или липса на двойно финансиране за същата инвестиция по други национални и/или европейски програми (по образец).

34. Попълнена таблица за извършените инвестиции по групи разходи към заявката за плащане.

35. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. - ДВ 75 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Копие от документ, удостоверяващ, че земеделското стопанство отговаря на изискванията за хигиена на фуражите и тяхната безопасност, издаден от БАБХ, в случай на производство на фуражи.

36. (нова - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г.) Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (в случаите на закупуване на активи чрез финансов лизинг).

37. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Декларация по чл. 4а, ал. 1 ЗМСП.

38. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Свидетелство за съдимост на ползвателя на помощта - физическо лице, от представляващия ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и членовете на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, а в случай, че членове са юридически лица - от техните представители в съответния управителен орган. Свидетелството за съдимост да е издадено не по-късно от 4 месеца преди предоставянето му - оригинал или копие, заверено от ползвателя на помощта. Когато за някое от лицата свидетелството за съдимост подлежи на издаване от чуждестранен орган, същото се представя в легализиран превод - оригинал или копие, заверено от ползвателя на помощта.

39. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Удостоверение, потвърждаващо, че ползвателят на помощта не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие. Представя се само от ползвател на помощта, при който това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър.

40. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Удостоверение, потвърждаващо, че ползвателят на помощта не е в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му - оригинал или заверено копие. Представя се само от ползвател на помощта, при който това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър.

41. (нова - ДВ, бр. 18 от 2011 г.) Декларация по чл. 13, ал. 10, т. 1 и 2.

42. (нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Копие от специфични регистри съгласно чл. 32, ал. 4 ЗС - копие от книга за приходите и копие от книга за разходите (за еднолични търговци).

43. (нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Декларация относно обстоятелствата по § 30 от преходните и заключителните разпоредби към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Модернизиране на земеделските стопанства" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (обн., ДВ, бр. 18 от 2011 г.) (по образец съгласно приложение № 14).

44. (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 ЗПООПЗПЕС с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС, заедно с копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо последната проведена по дата инспекция, или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и (в случай че кандидатът развива биологично производство; не

се отнася за признати организации на производители).

Б. (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г.) Специфични документи по видове разходи:

1. Строителство или обновяване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство на ниво стопанство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда:

а) Разрешително за ползване на строеж, образец 16 (съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.) (Наредба № 3 от 2003 г.) - при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията).

б) Разрешително за въвеждане в експлоатация, образец 15 (съгласно Наредба № 3 от 2003 г.) - при кандидатстване за окончателно плащане.

в) (доп. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Приемателно-предавателен протокол на хартиен и електронен носител между строителя и ползвателя на помощта за всички извършени строително-монтажни работи.

г) (отм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

д) (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Писмо-обосновка и подробна количествено-стойностна сметка (на хартиен и електронен носител) от строителя, детайлно изясняваща обстоятелствата, наложили извършването на допълнителни строително-монтажни дейности (когато е приложимо).

е) (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Заповед за изменение на количествено-стойностна сметка, вариационна заповед, книга на обекта, одобрена от лицето, упражняващо строителен надзор, и възложителя (когато е приложимо).

2. Закупуване/придобиване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство на ниво стопанство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда:

а) Документ, удостоверяващ правото на собственост на ползвателя на помощта, представен в предвидената от българското законодателство форма.

б) Копие от удостоверение за данъчна оценка на сградите и/или друга недвижима собственост към датата на закупуването им (изисква се в случай на закупуване на сградите след датата на подаване на заявлението за подпомагане).

3. Закупуване и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес:

а) Протокол за проведена 72-часова проба при експлоатационни условия (образец № 17), в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба.

4. Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения:

а) Сертификат за качество на посадъчния материал.

б) (изм. - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Фитосанитарен паспорт за посадъчния материал, издаден от БАБХ или от друго лице, отговарящо на изискванията на Наредба № 1 от 27 май 1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ, бр. 82 от 1998 г.).

5. Рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови дренажни съоръжения и свързана с тях малка инфраструктура, както и закупуване на техническо оборудване за тяхната експлоатация:

а) Разрешително за ползване на строеж, образец 16 (съгласно Наредба № 3 от 2003 г.) - при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията).

б) Разрешително за въвеждане в експлоатация, образец 15 (съгласно Наредба № 3 от 2003 г.) - при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията).

в) Протокол за проведена 72-часова проба при експлоатационни условия (образец № 17), в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба.

г) (отм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

д) (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Писмо-обосновка и подробна количествено-стойностна сметка (на хартиен и електронен носител) от строителя, детайлно изясняваща обстоятелствата, наложили извършването на допълнителни строително-монтажни дейности (когато е приложимо).

е) (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Заповед за изменение на количествено-стойностна сметка, вариационна заповед, книга на обекта, одобрена от лицето, упражняващо строителен надзор, и възложителя (когато е приложимо).

6. Закупуване на земя, необходима за изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими активи, предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения:

а) Документ, удостоверяващ правото на собственост на ползвателя на помощта, представен в предвидената от българското законодателство форма.

б) Актуална скица на земята, издадена не повече от 6 месеца преди датата на подаване на заявката за плащане.

в) Копие от удостоверение за данъчна оценка на земята към датата на закупуване (изисква се, в случай на закупуване на земята след датата на подаване на заявлението за подпомагане).

7. Придобиване на патентни права и лицензии:

а) Копие от издаден от Патентното ведомство патент, който е предмет на закупуване от ползвателя на помощта.

б) Лицензионен договор, вписан в Патентното ведомство, или друг документ, удостоверяващ правото на ползване на патент от ползвателя на помощта, за срок не по-малък от 5 години от датата на подписване на договора с Разплащателната агенция с описани финансови условия.

8. Закупуване на специализирани земеделски транспортни средства:

а) Свидетелство за регистрация на моторно превозно средство.

9. Инвестиции за напоителни съоръжения и оборудване за рехабилитация и/или подобряване на съществуваща мрежа в стопанството:

а) Протокол за проведена 72-часова проба при експлоатационни условия (образец № 17), в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба.

б) Разрешително за ползване на строеж, образец 16 (съгласно Наредба № 3 от 2003 г.) - при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията).

в) Разрешително за въвеждане в експлоатация, образец 15 (съгласно Наредба № 3 от 2003 г.) - при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията).

г) (отм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

д) (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Писмо-обосновка и подробна количествено-стойностна сметка (на хартиен и електронен носител) от строителя, детайлно изясняваща обстоятелствата, наложили извършването на допълнителни строително-монтажни дейности (когато е приложимо).

е) (нова - ДВ, бр. 72 от 2013 г., в сила от 16.08.2013 г.) Заповед за изменение на количествено-стойностна сметка, вариационна заповед, книга на обекта, одобрена от лицето, упражняващо строителен надзор, и възложителя (когато е приложимо).

Приложение № 14 към § 30 от преходните и заключителните разпоредби към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на

безвъзмездна финансова помощ по мярка "Модернизиране на земеделските стопанства" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ДВ, бр. 18 от 2011 г.)

(Предишно Приложение № 14 към чл. 49, ал. 1, отм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., ново - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

Декларация относно обстоятелствата по § 30 от преходните и заключителните разпоредби към Наредбата за извършване на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Модернизиране на земеделските стопанства" от

Долуподписаният/ата

ЕГН _____ (собствено, бащино и фамилно)

притежаващ лична карта № _____

издадена на _____

от МВР - гр. _____ (дата на издаване)

адрес: _____ (място на издаване)

в качеството си на _____ (постоянен адрес)

на _____ (посочва се длъжността и качеството, в което лицето има)

вписано в търговския регистър на Агенцията по вписванията под единен идентификационен код № _____, съгласно _____ и адрес на управление _____

тел.: _____, факс: _____,
БУЛСТАТ _____ - декларирам, че:

1. Инвестициите, за които се предоставя държавна помощ, не водят до увеличаване на производствения капацитет на _____
2. Инвестициите, за които се предоставя държавна помощ, не водят до увеличаване на производството над ограниченията и минимални изисквания за постигане на качество при производство и съхранение на сурово мляко). Да Не

Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

..... 20 ... г.

Декларатор: .....

Приложение № 15 към чл. 57, ал. 5

Формат на изображението на знамето на Европейския съюз

Технически правила за изобразяване на знамето на Европейския съюз

1. Знаме на Европейския съюз

- Символно описание

На фона на синьо небе дванадесет златни звезди образуват кръг, символизиращ съюза на

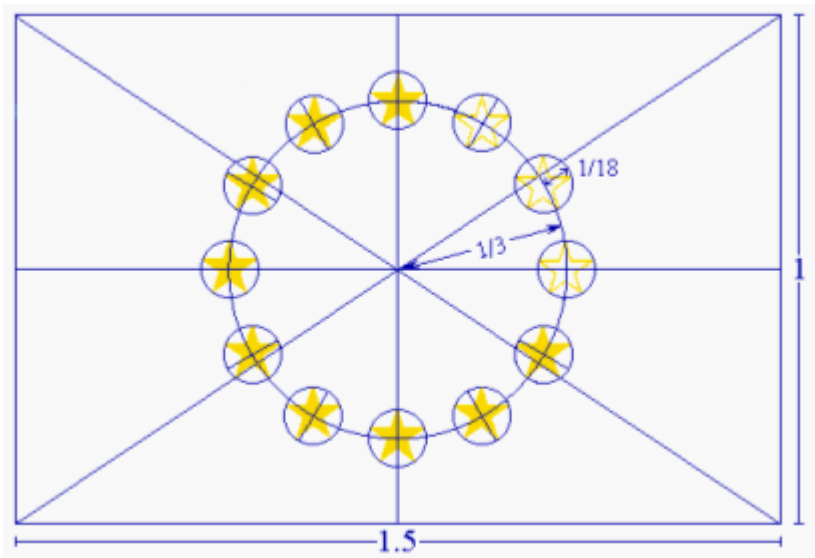
народите на Европа. Броят на звездите е фиксиран, като цифрата дванадесет е символът на съвършенство и единение.

В проекти, финансирани от ЕЗФРСР, наименованието на този фонд трябва да присъства под европейския флаг.

- Хералдическо описание

На лазурен фон/поле кръг от дванадесет златни знака/звезди, без върховете им да се докосват.

- Геометрично описание

Емблемата има формата на синьо правоъгълно знаме, чиято дължина/размах е един и половина пъти размера на височината/пръта му. Дванадесет златни звезди, разположени на равни разстояния, образуват невидим кръг, чийто център е в пресечната точка на диагоналите на правоъгълника. Радиусът на кръга е равен на една трета от размера на височината на пръта. Всяка от звездите има по 5 върха/лъча, разположени на периферията на невидим кръг, чийто радиус е равен на една осемнадесета от височината на пръта. Всички звезди са изправени, т. е. единият връх/лъч е вертикален, а два лъча (надолу) са на права линия, перпендикулярна на мачтата. Звездите в кръга са разположени така, че съответстват на положението на часовете на циферблата на часовника. Техният брой е неизменен/постоянен.

2. Дефиниция на стандартните цветове

Синьо ПАНТОН РЕФЛЕКС	Емблемата е в следните цветове: Синьо ПАНТОН РЕФЛЕКС за повърхността на правоъгълника
Жълто ПАНТОН	Жълто ПАНТОН за звездите.
Междуна	родната гама цветове ПАНТОН е много разпространена и леснодостъпна даже за непрофесионалисти. Четирицветен процес/технология Ако се използва четирицветният технологичен процес, двата стандартни цвята не могат да се използват. Те трябва

да бъдат възпроизведени, ползвайки четирите цвята на четирицветната технология. Жълто ПАНТОН се получава, ползвайки 100 % "Процес Жълто". Смесването на 100 % "Процес Циан" с 80 % "Процес Магента" дава цвят много подобен/близък на "Синьо ПАНТОН РЕФЛЕКС".

Интернет

В палитрата на мрежата Синьо ПАНТОН РЕФЛЕКС съответства на цвета

RGB:0/0/153 (хексадецимален код:

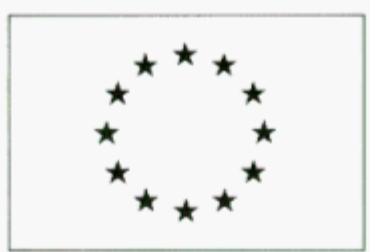
000099), а Жълто ПАНТОН - на цвета

RGB:255/204/0 (хексадецимален: FFCC00)

- В случай на монохромна/едноцветна репродукция

Ако имате наличен само черен цвят, очертайте правоъгълника с черно (рамка) и отпечатайте звездите с черно и бяло (на бял фон).

Ако имате наличен само син цвят (той трябва да бъде синьо Рефлекс, разбира се), използвайте го 100 %, като звездите се възпроизвеждат в негатив-бяло, а полето/фонът - 100 % синьо.

- В случай на репродукция на цветен фон

Емблемата трябва да се репродуцира за предпочитане на бял фон. Да се избягва разноцветен фон или във всеки случай такъв, който не се съчетава със синьото. Ако няма алтернатива на цветния фон, поставете бяла граница/рамка около правоъгълника, като широчината на рамката да бъде 1/25 от височината на правоъгълника.

3. Образци на знамето могат да бъдат изтеглени във формат .eps и .jpg на интернет адрес:
http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm

Приложение № 16 към § 2

(Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 23.12.2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 02.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2010 г., в сила от 18.05.2010 г.)

Таблица за изчисляване на икономическия размер на земеделското стопанство

Код по Наредба № 3 от 1999 г.	Видове култури и категории животни	М.е Д.	Данни на стопанството (основни култури)	Показател за стандартната разлика (лв./дка; лв./глава; лв./м2)	И Д.
1	2	3	4	5	6
3001	Обикновена (мека) пшеница	дка		33	
3002	Твърда пшеница	дка		29	
3003	Ечемик	дка		30	
3004	Ръж	дка		17	
3005	Тритикале	дка		17	
3006	Овес	дка		18	
3007	Царевица за зърно	дка		50	
3008	Сорго	дка		29	
3009	Просо	дка		29	
3010	Ориз	дка		55	
3109	Други зърнени култури -	дка		29	
	Други зърнени култури -	дка		29	
	Други зърнени култури -	дка		29	
	Други зърнени култури -	дка		29	
	Други зърнени култури -	дка		29	
3011	Тютюн	дка		592	
3012	Хмел	дка		389	
3013	Захарно цвекло	дка		68	
3015	Памук	дка		53	
3016	Лен	дка		27	

3017	Коноп	дка	27
3018	Слънчоглед	дка	35
3019	Рапица	дка	24
3020	Соя	дка	31
3021	Фъстъци	дка	26
3119	Други технически култури -	дка	27
	Други технически култури -	дка	27
	Други технически култури -	дка	27
	Други технически култури -	дка	27
	Други технически култури -	дка	27
	Други технически култури -	дка	27
3023	Маслодайна роза	дка	183
3024	Кориандър	дка	35
3025	Анасон	дка	35
3026	Резене	дка	35
3027	Лавандула	дка	183
3028	Салвия	дка	35
3029	Мента	дка	35
3030	Валериана	дка	35
3129	Други медицински и ароматни култури -	дка	35
	Други медицински и ароматни култури -	дка	35
	Други медицински и ароматни култури -	дка	35
	.....		
	Други медицински и ароматни култури -	дка	35
	Други медицински и ароматни култури -	дка	35
3032	Фасул	дка	60
3033	Грах	дка	62
3035	Леща	дка	79
3036	Нахут	дка	79
3139	Други протеинодайни култури -	дка	
	Други протеинодайни култури -	дка	
	Други протеинодайни култури -	дка	
3037	Царевица за силаж	дка	105
3096	Фий	дка	46
3149	Фуражни зеленчуци	дка	308
3040	Люцерна	дка	86
3041	Естествени ливади	дка	22
3159	Други фуражни култури -	дка	46
	Други фуражни култури -	дка	46
	Други фуражни култури -	дка	46
	Други фуражни култури -	дка	46
3042	Картофи	дка	554
3048	Домати - полски	дка	242
30481	Домати - градински	дка	3 292
30482	Домати - оранжерийни	дка	4 183
3050	Краставици - полски	дка	537
30501	Краставици - градински	дка	4 601
30502	Краставици - оранжерийни	дка	3 834
3052	Пипер - полски	дка	375
30521	Пипер - градински	дка	1 285
30522	Пипер - оранжерийни	дка	1 085
3053	Зелен фасул	дка	319
3054	Зелен грах	дка	319

3058	Тикви	дка	319
3059	Дини	дка	313
3060	Гъпеши	дка	320
3169	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
	Други зеленчуци -	дка	
3068	Череши	дка	266
3069	Вишни	дка	266
3070	Кайсии, зарзали	дка	266
3071	Праскови	дка	266
3072	Сливи	дка	266
3074	Ябълки	дка	266
3075	Круши	дка	266
3077	Арония	дка	266
3179	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
	Други овощни видове -	дка	
3082	Ягоди	дка	620
3083	Малини	дка	190
3189	Други ягодоплодни -	дка	
	Други ягодоплодни -	дка	
	Други ягодоплодни -	дка	
	Други ягодоплодни -	дка	
	Други ягодоплодни -	дка	
	Други ягодоплодни -	дка	
3078	Орехи	дка	725
3079	Бадеми	дка	725
3080	Лешници	дка	725
3081	Кестени	дка	725
3089	Лозя - десертни	дка	323
3090	Лозя - винени	дка	170
3091	Цветя - за рязан цвят	дка	3 747
3092	Цветя - луковични растения	дка	3 747
3093	Цветя - саксийни	дка	3 747
3200	Цветя - оранжерийни	дка	5 632
3199	Производство на семена/ посадъчен материал	дка	57
3201	Разсадници за трайни насаждения	дка	7 288
3095	Други (угари/други)	дка	0

3094	Гъби	м2	26
4100	Говеда и биволи - общо	бр.	///
4101	Телета и малачета до 1 г.	бр.	120
4102	Говеда и биволи над 1 г. за угодяване	бр.	167
4103	Говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници	бр.	96
4104	Млечни крави и биволици	бр.	673
4105	Крави от месодайни породи	бр.	20
4007	Овце - общо	бр.	///
4008 и 4106	Овце млечни и овце месодайни	бр.	57
.....	Други овце (разликата между общия брой на овцете по код 4007 и броя на месодайните и млечните овце по кодове 4008 и 4106)	бр.	6
4010	Кози - общо	бр.	///
4011	Кози майки	бр.	76
4107	Други кози	бр.	2
4013	Свине - общо	бр.	///
4014	Свине майки	бр.	468
	от които: пасишно отглеждани от източно-балканската порода и нейните кръстоски*	бр.	468
4108	Прасенца под 45 дни	бр.	111
	от които: пасишно отглеждани от източно-балканската порода и нейните кръстоски*	бр.	111
4109	Други свине	бр.	111
	от които: пасишно отглеждани от източно-балканската порода и нейните кръстоски*	бр.	111
4016	Птици - общо	бр.	///
4017	Кокошки носачки	бр.	10
4110	Бройлери	бр.	7
4019	Пуйки	бр.	26
4020	Гъски	бр.	89
4021	Патици	бр.	8
4023	Щрауси - общо	бр.	///
	Щрауси, отглеждани за яйца	бр.	619
	Щрауси, отглеждани за месо	бр.	153
4022 + 4111 +4111	Пъдпъдъци и други птици	бр.	26
4024	Зайци - общо	бр.	0
4031	Зайкини майки	бр.	96
4025	Коне и други еднокопитни	бр.	29
4027	Пчелни семейства	бр.	72
4029	Буби - кутийки бубено семе	бр.	284
4030	Други		0
4030	От които: Калифорнийски червеи	м2	42
4030	От които: Охлюви	м2	3,03

Забележка. (*)Съгласно условията по Наредба № 6 от 2007 г. за условията и реда за

пасишно отглеждане на свине от източнобалканската порода и нейните кръстоски (ДВ, бр. 29 от 2007 г.) (Наредба № 6 от 2007 г.);

Фуражни култури - 3037 царевица за силаж, 3096 фий, 3149 фуражни зеленчуци, 3040 люцерна, 3041 естествени ливади, 3159 други фуражни култури;

Преживни животни - 4101 Телета и малачета до 1 г.; 4102 Говеда и биволи над 1 г. за угояване; 4103 Говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; 4104 Млечни крави и биволици; 4105 Крави от месодайни породи; 4008 Овце - млечни и овце - месодайни; Други овце; 4011 Кози - майки; 4107 Други кози.

Начин на изчисляване на икономическия размер на даденото земеделско стопанство:

1. Изчисляване на общата стандартна разлика на стопанството

Изчисляването се извършва с помощта на таблица, където в колона 4 "Данни на стопанството (основни култури)" се посочват площта на отглежданите култури и броят отглеждани животни.

При попълването на данните в колона 4 се спазват следните условия:

а) Всяка култура и животно е с определен код по Наредба № 3 от 1999 г. (колона 1).

б) За кандидати, които не са длъжни да се регистрират в ИСАК при условията на чл. 20 и 23 от наредбата - Данните на стопанството (колона 4) за отглежданите основни земеделски култури се вземат от анкетните формуляри на актуалната към датата на подаване на заявлението за подпомагане анкетна карта по Наредба № 3 от 1999 г. Отчитат се данните от анкетните формуляри, записани за текущата стопанска година, включително намерения за засети/засадени площи. За текуща стопанска година се приема стопанската година, която е била такава при попълването на актуалната анкетна карта.

в) За кандидати, които са длъжни да се регистрират в ИСАК при условията на чл. 20 и 23 от наредбата - Данните на стопанството (колона 4) за отглежданите основни земеделски култури се вземат от декларацията по образец за видовете култури, засадени от кандидата или с намерения за засаждане през текущата стопанска година. Отчитат се данните, записани за текущата стопанска година, включително намерения за засети/засадени площи. За текуща стопанска година се приема стопанската година, която е била такава при попълването на декларацията.

г) Когато стопанството отглежда животни, се посочва броят на животните в съответните категории в колона 4 съгласно допълнителен опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от 4 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане.

д) Данните за втори и междинни култури не се включват.

В колона 6 се изчислява съответната стандартна разлика за даден вид култура или животно (произведението от данните на стопанството (колона 4), умножени по показателя за стандартната разлика лв./дка; лв./глава (колона 5). Сборът от индивидуалните разлики представлява общата стандартна разлика на стопанството при спазване на следните условия:

е) Фуражен баланс или излишък, в случай че стопанството отглежда преживни животни, коне и други еднокопитни животни, както и свине от източнобалканска порода и нейните кръстоски, отглеждани съгласно условията по Наредба № 6 от 2007 г.

В повечето случаи стопанствата са във фуражен баланс, когато разликата между сумата от стандартните разлики на фуражните култури и сумата от стандартните разлики на:

- преживните животни,

- конете и другите еднокопитни животни,

- свинете от източнобалканска порода и нейните кръстоски, отглеждани съгласно условията по Наредба № 6 от 2007 г., е "0" или отрицателно число. В този случай стандартната разлика на фуражните култури не се включва в общата стандартна разлика на стопанството, както и получената отрицателна разлика (ако разликата не е "0") не се изважда от общата стандартна разлика.

Наличие на фуражен излишък има в случаите, когато разликата между сумата от стандартните разлики на фуражните култури и сумата от стандартните разлики на:

- преживните животни,
- конете и другите еднокопитни животни,

- свинете от източнобалканска порода и нейните кръстоски, отглеждани съгласно условията по Наредба № 6 от 2007 г., е положително число. В този случай само стойността на тази разлика се включва в общата стандартна разлика, а не цялата сума от стандартните разлики на фуражните култури.

При изчисляване на фуражния баланс стойността на стандартната разлика на прасенцата под 45 дни от източнобалканска порода и нейните кръстоски не се взема предвид, в случай, че в стопанството се отглеждат и свине майки от източнобалканска порода и нейните кръстоски.

ж) При изчисляването на общата стандартна разлика на стопанството стойността на стандартната разлика на прасенцата под 45 дни не се взема предвид, в случай че в стопанството се отглеждат и свине майки.

2. Изчисляване на икономическите единици

Икономическите единици се получават, като изчислената за съответното земеделско стопанство обща стандартна разлика се раздели на левовата равностойност на 1200 евро (използва се официалният курс на БНБ - 1 евро = 1,95583 лв.).